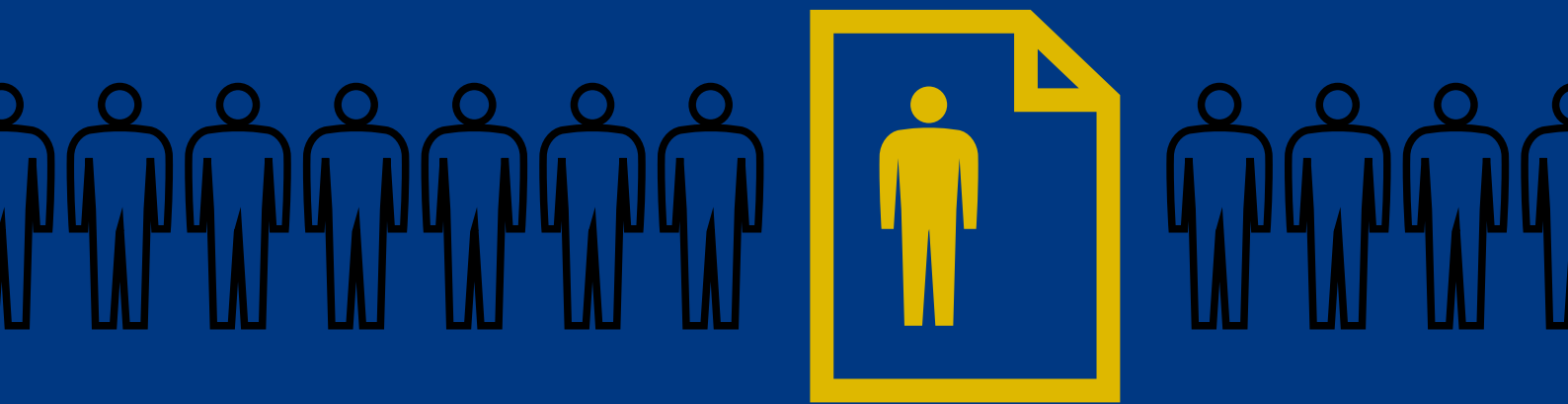

INFORME 2014

L'ESTAT DEL RACISME

A CATALUNYA

S.O.S. RACISME

Autoria. SOS Racisme

Coordinació edició. Alba Cuevas Barba

Equip redacció: Beatriu Guarro, Paula Civit, Alicia Rodríguez, Cristina Bermúdez, Marilda Sueiras, Valèria Marcos.

Disseny i Maquetació. José Téllez

Impressió. El Tinter

Edició Barcelona març 2015

S.O.S. RACISME

SOS Racisme Catalunya és una associació no governamental i sense afany de lucre, que treballa des de 1989 en la defensa dels Drets Humans i centra la seva actuació en la lluita contra el racisme i la xenofòbia, defensant la igualtat de drets i oportunitats per a totes les persones que conviuen i comparteixen una mateixa societat.

“Cuando se atenta contra los derechos humanos de un ciudadano se está atentando contra los derechos de todos, independientemente de cual sea su nacionalidad”.

Gener 2015. Paraules de **Mariano Rajoy**,
president del govern de l'estat espanyol,
en el marc dels atemptats a Paris.

...o quan el **cinisme** es converteix en
una manera de fer política

Introducció	5
Punt de partida.....	6
Breu anàlisi sociopolític del 2014 en clau de lluita contra el racisme i per la igualtat	
Bloc 1. Racisme Institucional	10
Administracions europees	11
Article. Miguel Pajares. El derecho de asilo vulnerado	13
Administracions estatals.....	15
Fet en profunditat. Tragèdia a Tarajal.....	15
Article. Peio Aierbe. Frontera Sur ¿Hay alternativas?	21
Article. David Moya. Quo vadis Domine? Cuando la práctica administrativa de extranjería se aleja de los fines que la legislación establece...”	30
Article. Gonzalo Escobar. El odio como delito.....	33
Administracions catalanes.....	36
Abusos cossos policials	36
Bloc 2. Accés als Drets	39
Accés drets Socials	40
Drets polítics.....	42
Article. Aida Guillén. La protesta és delictes.....	43
Bloc 3. Racisme Social	44
Discurs racista	45
Article. Tendències del vot xenòfob a les eleccions municipals del 2015	47
Article. Beatriu Guarro. Islamofòbia: Una coartada pseudo-feminista per discriminar encara més les dones	50
Conflictes entre veïns i veïnes.....	53
Discriminació en els serveis privats	53
Fet en profunditat. Una prova sobre discriminació en l'accés a locals d'oci a la ciutat de Barcelona.....	55
Abusos seguretat privada.....	56
Bloc 4. Extrema Dreta	58
Agressions	59
Grups i partits d'extrema dreta: actes i altres manifestacions	60
Plataforma per Catalunya	61
Article. Aitor Fernández Carr. Eleccions Europees 2014: èxit i punt d'inflexió per a l'extrema dreta europea?	63
Discurs de l'odi.....	66
Bloc 5. Lluita Antiracista	67
Iniciatives societat civil a Catalunya	68
Iniciatives de les Institucions Catalanes.....	73
Petit recull d'iniciatives arreu	75

Memòria 2014. Servei Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme.

INTRODUCCIÓ

Aquesta és la sisena edició de l'informe anual sobre l'Estat del racisme a Catalunya que elaborem des de SOS Racisme Catalunya. Enguany, la possibilitat de tenir una part d'aquest informe impresa considerem que ens obria les portes a donar major visibilitat a un document d'anàlisi i denúncia de les diverses causes, manifestacions i situacions de racisme i xenofòbia que tenen lloc avui dia.

El document complet, així com també els informes que corresponen als anys anteriors es poden consultar a la nostra pàgina web www.sosracisme.org

L'elaboració de l'informe respon a tres finalitats principals.

- D'una banda, fer una denúncia pública de l'existència de discriminació i de racisme al nostre país. El primer pas per a solucionar un problema és fer-lo visible, cal conèixer les situacions de racisme per poder idear les eines i les estratègies per eradicar-lo.
- També respon a la necessitat de disposar d'un material de sensibilització social que permeti a la ciutadania a apropar-se a la defensa de la igualtat de drets i oportunitats i a la lluita contra el racisme.
- I finalment, vol esdevenir una eina que ajudi, tant a les institucions com a la ciutadania, a planificar accions i polítiques contra el racisme, partint de la presa de consciència que el racisme és una xacra de la nostra societat, perquè atempta contra els drets fonamentals de les persones, perquè és incompatible amb un estat de dret; i en definitiva, perquè no permet viure en igualtat i en harmonia.

L'informe complet està estructurat en 5 Blocs Temàtics: Racisme Institucional, Accés als Drets, Racisme Social, Extrema Dreta i Lluita Antiracista. Els continguts es treballen a través del Recull de premsa, els articles de reflexió, i la memòria del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia.

A la versió impresa hem volgut extreure aquells elements que poden facilitar l'anàlisi i la reflexió, de manera que comencem amb un anàlisi global, des de la perspectiva de Catalunya, dels fets que han marcat el 2014 pel que fa al racisme i la vulneració de drets humans. Continua amb un aterratge en lo concret, a partir d'un anàlisi dels casos que hem atès des del Servei d'Atenció a víctimes de racisme i xenofòbia; i a la part final, però central de la publicació, 8 articles que ens aporten més elements de reflexió.

Desitjant que sigui útil en la reflexió i en l'acció antiracista.

UN PUNT DE PARTIDA

Breu anàlisi sociopolític del 2014 en clau de lluita contra el racisme i per la igualtat de drets

Des de diferents àmbits i espais sembla que va prenent forma la percepció que estem davant d'un canvi de cicle; creiem que aquesta visió també és encertada des de la perspectiva de la defensa dels drets humans i de la lluita antiracista. És important prendre consciència dels errors comesos, com a societat, per a emprendre nous camins que ens obrin altres horitzons, més justos i coherents amb la nostra lluita.

Els darrers mesos han estat marcats per la creació de noves fórmules i alternatives que pretenen avançar cap a un model de societat i de vida diferent, essent aquest un indicador que demostra, un cop més, que ens trobem davant d'un canvi d'època. Les fórmules del passat ja no funcionen i són múltiples les evidències del seu fracàs. Sobre aquestes qüestions volem remarcar:

- La crisi econòmica ha resultat ser un argument ideal per avalar el desmantellament de l'estat social i del benestar. Tot i que la retallada de drets ha estat generalitzada, s'ha acarnissat amb els col·lectius més vulnerables i desafavorits –entre els quals cal destacar el de les persones d'origen estranger i d'aquelles que pertanyen a minories ètniques–, i la distància econòmica que separa els sectors més rics dels més desafavorits econòmicament, s'eixampla cada cop més. Aquestes disparitats brutals suposaran conseqüències greus en les properes generacions, fent gairebé inviable la mobilitat social -que és un element imprescindible en la construcció d'una societat igualitària-, i fent més profunda la fractura social.
- El context de crisi econòmica porta lligat un augment de les tensions socials i de la sensació d'inseguretat, una situació fàcilment manipulable, sobretot si es compta amb un col·lectiu diana. En aquest cas les persones estrangeres i/o les minories ètniques han resultat un boc expiatori on abocar les culpes i les pors, i s'han convertit alhora en la víctima principal de la criminalització, que és el mecanisme que permet i justifica la seva exclusió. Aquesta criminalització, alimentada pel discurs de la por (delinqüència, invasió, escassetat de recursos, *gihadisme*...) comporta una deshumanització de les persones, convertint-les en subjectes sense drets, i d'aquesta manera es justifica un tracte inhumà. Són exemples d'aquesta deshumanització el comportament policial a la frontera sud, la privació de llibertat en els centres d'internament o el fet de lligar de mans i peus una persona que serà deportada al seu país en els ben anomenats "vols de la vergonya".
- D'altra banda, la no acceptació per part de les societats europees que els moviments migratoris no s'aturaran, que són globals, estructurals i irreversibles, impedeix que es gestionin com caldria, ja que la seva influència política, social i econòmica és immensa.

Tenint en compte aquests tres elements constatem que el model actual ha fracassat. Els instruments utilitzats fins ara no ens porten enlloc i no donen resposta a les necessitats actuals. En tenim un primer exemple en la Unió Europea, que insisteix a comportar-se com a *fortalesa* i a aplicar una política migratòria que s'ha demostrat que és un fracàs rotund. D'una banda, perquè no compleix els objectius per als quals va ser concebuda (es continuen traspassant les fronteres per molt complicades que siguin); i d'altra banda, per la seva greu responsabilitat en la mort de milers de persones.

Europa, que es vanta de ser bressol dels drets humans, incompleix constantment la declaració universal del 1948. Ho fa en molts àmbits, entre els quals destacarem la política econòmica de la Troika, la restricció de llibertats individuals en pro de la seguretat,... És molt important remarcar, per a la nostra anàlisi, dues qüestions íntimament relacionades: el dret d'asil i el dret de mobilitat. En aquest sentit ens preguntem on ha deixat Europa els suposats valors garantits dels drets humans sobre els quals es va constituir.

En relació al dret d'asil i segons dades del 2013, dels aproximadament 45 milions de persones refugiades al món, Europa només en va rebre un 3%, repartides majoritàriament entre 5 dels 28 països (Alemanya, França, Suècia, Itàlia i Regne Unit), que tramiten el 70% d'aquestes sol·licituds (l'Estat espanyol tan sols va atendre un 1,3% dels refugiats assumits per la totalitat de la Unió Europea). Aquesta situació suposa la infracció d'una llei que obliga a oferir protecció a les víctimes de guerres, persecucions polítiques i desastres naturals. No donar refugi a les persones que el sol·liciten és una mostra més de racisme d'estat als països de la Unió Europea.

Per altra banda, un dret fonamental com el dret de mobilitat és vulnerat de forma sistemàtica, tot i estar reconegut internacionalment. No només es tracta de no garantir aquests drets, que és una obligació dels estats, sinó que la UE, en la seva política per evitar la mobilitat de les persones, vulnera els drets humans i és culpable de milers de morts: a la frontera sud, al Mediterrani, al mar Egeu...

Tot i que de tant en tant la Unió Europea ens sorprèn gratament, com en el cas de la seva insistent demanada d'explicacions i de responsabilitats per les pràctiques que vulneren els drets humans a la frontera sud, no podem obviar que la pròpia Unió és la responsable de moltes de les vulneracions de dins els seus estats. A Europa no es garanteixen els Drets Humans, en són exemples l'existència dels CIE i l'operació *Mos Maiorum*, entre d'altres.

Si hem de destacar un fet, a l'Estat espanyol, que evidencii la vulneració dels DDHH, ens haurem de referir, per la seva gravetat i per les seves conseqüències, al drama que el 6 de febrer del 2014 es va viure a la platja del Tarajal, a Ceuta, on 15 persones van morir a causa de l'acció o de la no acció de la Guàrdia civil. Arran d'aquest episodi s'han posat sobre la taula diferents situacions molt en les quals l'Estat vulnera de forma sistemàtica els drets humans de les persones que intenten creuar la frontera: és el cas de les expulsions sumàries. Cal desatacar que després que el govern reconegués aquestes pràctiques il·legals, el següent pas va ser donar-hi cobertura legal, a través de la modificació de la Llei d'estrangeria: convertir en legal el que és il·legal; una legalitat, però, que manca de tota humanitat i dignitat, i que és èticament reprovable.

Els fets de Ceuta també han tingut com a conseqüència una major conscienciació per part de la societat civil sobre el drama i el patiment que es viu a les fronteres; moltes veus han qüestionat una actuació del govern que atempta clarament contra la dignitat i la vida de les persones. També algunes institucions han condemnat els fets, com el Parlament de Catalunya, que va demanar la dimissió del Ministre de l'Interior. És important reconèixer aquest gest, que hauria de ser tanmateix més habitual.

Formen part, també, d'aquesta brutalitat institucional, els vols de deportació, que són el darrer esglaió de la maquinària de la política migratòria de la UE (persecució - internament - expulsió). Els vols de deportació o de la vergonya suposen un pas més en la humiliació i la deshumanització de les persones estrangeres: són infinites les denúncies per part d'organitzacions de defensa dels drets humans respecte de com es duen a terme aquestes expulsions. A l'Estat espanyol, s'han donat casos en què el personal de la tripulació s'ha negat a traslladar-les, ja que consideraven totalment inapropiades i indignes les condicions. Celebrem reaccions com aquesta i encoratgem altres tripulants a prendre'n exemple.

Una part important de la concreció del racisme institucional es fa de la mà dels cossos de seguretat pública, que es converteixen així en un dels principals instruments dels estats per aplicar una política migratòria basada en la repressió. És el cas de la Guàrdia civil a la frontera sud o de la policia nacional als CIE (tot i que també tenen altres competències en estrangeria i seguretat, com les batudes, entre d'altres...), així com també agents del cos de Mossos d'Esquadra i de la Guàrdia Urbana o policia local (identificacions per perfil ètnic, detencions il·legals, transport al CIE...). En aquestes actuacions, de vegades es produeixen abusos i agressions per part dels agents, que malauradament, la majoria de cops, no són investigades ni condemnades per les administracions.

Catalunya fa temps que té certes competències en matèria d'estrangeria i d'immigració (informes d'estrangeria, o Llei d'acollida). No podem, però, parlar pas de canvi en aquest àmbit, ja que es reproduïx el mateix model, tot i les constants evidències que no funciona. Es tracta d'un model que és incapaç de donar resposta a la realitat. Detectem que sovint les administracions catalanes es justifiquen de les mancances o de les crítiques a la seva gestió, en la migra-

desa pressupostària i en fan culpable l'Estat espanyol o les exigències del context europeu.

Però més enllà de la dotació pressupostària o de les exigències europees, el cert és que el racisme és transversal i per tant afecta tots els àmbits, des dels aspectes més locals i específics fins aquells que són globals i més abstractes. En aquest sentit denunciem, una vegada més, la manca de determinació de les administracions catalanes a l'hora de legislar, governar i/o treballar per prevenir el racisme i garantir la igualtat de drets i d'oportunitats per a tothom. Alguns fets a destacar:

- Tal i com es demostra a l'informe de la PASUCAT (Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya) publicat el mes d'octubre de 2014, a Catalunya arran de l'aplicació del Real Decret Llei 16/2012 se segueixen donant casos d'exclusió del sistema sanitari públic, de persones que no tenen una situació administrativa regularitzada, incomplint així, no només la instrucció catalana sinó també el mateix Reial Decret, ja que contràriament al que recull la norma, no s'està assegurant l'atenció als col·lectius més vulnerables.
- Un altre àmbit de preocupació important és el de les pràctiques racistes per part d'agents de cossos de seguretat pública. Enguany, una vegada més, en el nostre Servei per a víctimes de racisme, la tipologia amb més nombre de casos és la de cossos de seguretat pública, amb un 34% del total. Quin paper juguen les administracions catalanes davant d'aquests casos? Hi trobem a faltar una aposta clara per condemnar les males pràctiques i actuar en conseqüència, com també per dotar-se d'elements per prevenir-les: calen eines i formació adequada per garantir realment una policia democràtica que treballi per la convivència en un marc d'igualtat. Des de l'experiència del nostre Servei constatem que de moment estem molt lluny d'aquesta realitat.
- Un altre exemple del paper de les administracions catalanes el tenim en la legislació al voltant del vel integral, que cíclicament treuen a la palestra. Fa temps que diferents ajuntaments han tirat endavant mocions per prohibir-ne l'ús a l'espai públic, mocions que en algunes ocasions han estat anul·lades per manca de competència municipal o per algunes irregularitats en la redacció. Des del govern de Catalunya, ja al 2013 es va parlar de la possible legislació, però tant en aquella ocasió com enguany, el passat mes de setembre, de moment no s'ha concretat. Aler-tem, però, del perill que pot suposar el fet que els grups parlamentaris es guardin aquesta carta i la treguin segons interessos partidistes, per tal de desviar l'atenció o de guanyar vots. En tots dos casos és una temeritat, ja que alimenta tòpics en relació a l'Islam, estigmatitza les dones que porten vel, i va en detriment de la convivència i la cohesió social.

Aquests tres fets concrets ens porten a parlar del racisme social, i de com aquest es veu influenciat tant per les lleis, com per algunes actuacions i també pels discursos que es fan des de les institucions, que alimenten el racisme que moltes persones pateixen en la seva vida quotidiana. A l'imaginari col·lectiu cada vegada pesa més la percepció que les persones estrangeres abusen de les prestacions socials,

delinqueixen o pretenen imposar certs models culturals o religiosos. Aquestes percepcions fan més gran la distància i el rebuig entre persones de diferents procedències, cultures o religions, i ens aboquen a una situació de fractura social cada vegada més difícil de resoldre.

Un any més observem amb preocupació com els conflictes entre particulars que arriben al nostre Servei són una de les tipologies amb més casos, que, a més, cada vegada són més greus; les situacions són més deteriorades i la seva resolució és fa més difícil.

Des de molts sectors socials s'ha pensat que el context del debat sobiranista obriria les portes al debat del model de país o de societat que volem; hem entès el procés encetat com a una oportunitat per fer les coses d'una altra manera, partint d'allò que hem comprovat que no funciona, com la llei d'estrangeria, i assumint en altres àmbits allò que es reclama a l'Estat. És una oportunitat per exercir el dret a decidir, no només pel que fa a la relació amb l'Estat espanyol, sinó també sobre el model de país que volem.

En aquest sentit, durant el 2014 ha tingut lloc un debat parlamentari, al nostre parer massa superficial, sobre la llei de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana. Una llei, que, tot i que no va servir per fer la consulta desitjada, sí que va ser aprovada pel Parlament de Catalunya, i ho va ser amb una diferenciació que considerem inacceptable: l'exigència d'anys de residència continuada per a poder votar és diferent, segons si el país d'origen forma part o no de la Unió Europea.

Tot i que entenem que el context és difícil, i que a causa del lamentable paper que està fent el govern de l'Estat, resulta impossible fer un procés en condicions, considerem que hem perdut una oportunitat per avançar en igualtat i en drets de ciutadania. El dret de vot és imprescindible en la construcció d'un estat democràtic i es del tot injustificable que segreguem una part de la nostra societat segons el lloc en on ha nascut

Un altre element de preocupació, aquest 2014, ha estat la consolidació del discurs racista per part d'alguns partits polítics, que té el seu màxim exponent en el resultat de les eleccions europees del passat mes de maig. Un resultat que suposa, no només la normalització d'un discurs racista i antiimmigració, propi de l'extrema dreta, sinó també una presència remarcable d'aquests postulats al Parlament Europeu.

Hi ha dos elements importants que alimenten aquests discursos i que són ara la clau del seu èxit. D'una banda, considerar els estrangers i les minories com els grans saquejadors dels escassos recursos (com a conseqüència de la crisi econòmica), porta a construir eslògans viscerals com "primer els de casa" que apelen als instints més primaris de protecció. D'altra banda, la utilització de la por. S'utilitza la

por, sobretot centrada en l'Islam, parlant d'invasió i de terrorisme i s'identifiquen sistemàticament accions violentes totalment rebutjables amb la pràctica d'una determinada religió.

El perill no recau només en el fet que aquests grups d'extrema dreta ja no siguin minoritaris ni invisibles, sinó també en la contaminació que el seu discurs suposa per a la resta de formacions polítiques. Fa temps que observem, en alguns partits, una tendència a endurir el seu discurs contra la immigració (ordenances municipals, més presència policial, més pressió al carrer cap a la població estrangera...). El rebuig massa tímid d'aquests posicionaments per part de la resta de partits no ajuda gaire, i fins i tot pot reforçar les opcions clarament racistes.

A nivell de l'Estat espanyol i de Catalunya les eleccions europees no van suposar cap ensurt en aquest sentit, però la sensació és que el partit es jugarà a les municipals del proper 2015. Tot i que el debat sobiranista, a Catalunya, hi serà molt present, pensem que haurem d'estar alerta de les propostes en l'àmbit de la immigració, la diversitat, la igualtat i la convivència. El Partit Popular, apostarà en altres municipis per la *marca* Albiol, que tan bé li va funcionar a Badalona al 2011 per aconseguir l'alcaldia? Què passarà amb Plataforma per Catalunya després de la crisi interna en què van destituir el seu president i fundador? Quin paper jugaran els nous partits clarament racistes i antiimmigració?

Podem dir que el panorama no és senzill, ni molt menys. Moltes persones comparteixen la sensació que hi ha infinitat de fronts oberts, però també que en el moment actual és possible un canvi. Per tant, estem davant d'un context que requereix que la societat civil hi estigui present, hi participi i recuperi el seu poder mobilitzador.

És moment de seguir denunciant les vulneracions de drets humans i les pràctiques racistes, però també cal que siguem capaces de fer una lluita propositiva que permeti construir alternatives: des d'aquelles lluites més concretes que condueixen a petits canvis però alhora necessaris i significatius, com la proposta de treball de Migreurop al Parlament Europeu per garantir drets i fer complir la llei a la frontera sud, fins al crit pel tancament dels CIE de la campanya "Tancarem el CIE de Barcelona" del mes d'octubre.

És temps que diferents moviments puguem convergir, aglutinar lluites i definir plegats els pilars que ens han de permetre construir una societat justa; ho hem de fer a partir de la suma i de l'exigència a les institucions perquè s'hi comprometin. Avui podem ser més optimistes, ja que hi ha grups o plataformes que fan seves algunes de les consignes i exigències de l'antiracisme; cal doncs seguir cridant-les perquè no se n'oblidin.

Entenem que avui dia la lluita contra la discriminació i, en concret, la lluita contra el racisme és un dels elements clau per a la construcció de la pau i d'una societat cohesionada que garanteixi justícia i igualtat.

Gràcies a la col·laboració d'experts i expertes de diferents àmbits, tenim la possibilitat de comptar amb vuit articles que ens permeten aprofundir en l'anàlisi i la reflexió al voltant d'alguns dels aspectes fonamentals que estan relacionats amb el racisme avui i aquí.

A partir de la reflexió de **Peio Aierbe**, *Frontera Sur ¿Hay alternativas?* coneixerem la proposta que des de la Xarxa Migreurop es fa al Parlament Europeu per evitar el drama que es viu a la Frontera Sud. A més de la denúncia i la proposta, posa sobre la taula un aspecte fonamental: la contradicció entre els valors i Drets Fonamentals recollits a als Tractats i Documents Fundacionals de la UE, i els instruments polítics i normatius en matèria de control de fronteres i gestió de les migracions.

Íntimament relacionat amb el drama que es viu a la frontera sud la qüestió de l'asil, amb l'article de **Miguel Pajares**. *El derecho de asilo vulnerado*, denuncia com de forma sistemàtica els països que van firmar la Convenció de Ginebra sobre Refugiats sistemàticament no compleixen amb les seves obligacions. La Unió Europea entre el 2007 i el 2013 va gastar 2000 milions d'euros per blindar les fronteres, una despesa que triplica el Fons Europeu per a persones Refugiades.

David Moya amb el seu article "*Quo vadis Domine? Cuando la práctica administrativa de extranjería se aleja de los fines que la legislación establece...*" a través de diferents casos, posa sobre la taula irregularitats en l'aplicació de la Llei d'estrangeria que suposen una menor garantia en els drets de les persones d'origen estranger, així com també genera situacions de discriminació i racisme.

L'article de **Gonzalo Escobar**, *El odio como delito*, alerta dels perills d'una reforma del Codi Penal, que suposa un pas més en la pèrdua de llibertats individuals i una major intervenció punitiva de l'estat. Qüestiona aquells que confien en la capacitat del nou Codi Penal per eradicar l'odi i el racisme. Partint de la base que són problemes fonamentals de la nostra societat, considera que aquest instrument precisament aprofundeix i dóna cobertura a l'odi i a la discriminació.

Relacionat amb la pèrdua de llibertats individuals i col·lectives la reflexió d'**Aida Guillen**, *La protesta és delictiva*, és contundent quan considera que drets fonamentals en la construcció d'una societat democràtica com el de manifestació, de reunió i la llibertat d'expressió; són assetjats continuadament pels quatre poders, l'executiu, el legislatiu, el judicial i el mediàtic. Tal i com ho demostra, entre altres, l'aprovació de la Llei de Seguretat Ciutadana, encertadament anomenada Llei mordassa.

També vinculat amb les llibertats són interessants els elements que introdueix **Beatriu Guarro**, *Islamofòbia: Una coartada pseudo-feminista per discriminar encara més les dones*, situant i qüestionant els principals arguments que sustenten la prohibició del vel, com la falsa protecció de la dona, el rebuig cap a una part important de la població catalana, especialment d'origen àrab i nord-africà,... Alhora que també fa una crida a no contraposar lluita antiracista a la lluita (falsament) feminista, que s'acaba basant en actituds paternalistes.

Finalitzem aquest apartat reflexiu amb l'anàlisi que **Aitor Fernández Carr** fa del resultat de les eleccions europees *Elecciones Europeas 2014: èxit i punt d'inflexió per a l'extrema dreta europea?* Un article que ens ajuda a conèixer més a fons els diferents partits que arreu de la Unió Europea guanyen vots amb un discurs identitari, antiimmigració, xenòfob i racista. Partits, però, que ara tenen certa presència en el Parlament Europeu, amb tots els perills que això suposa.

BLOC 1 RACISME INSTITUCIONAL

Aquest apartat no pretén fer una cronologia de totes les actuacions que han impulsat les diferents administracions de la Unió Europea i de l'Estat espanyol, però sí que vol recollir aquells fets que per diferents motius influencien en la lluita contra el racisme en el nostre àmbit d'actuació. Aquelles situacions que cal conèixer bé perquè poden tenir un paper important en la consolidació del racisme i la xenofòbia al nostre país.

A continuació fem un repàs de les actuacions per part de les diferents administracions (europea, estatal i catalana) en matèria d'estrangeria i política migratòria. En la mateixa línia, també fem referència a males pràctiques per part dels cosos de seguretat pública.

Es tracta d'accions, que al nostre parer, exemplifiquen el Racisme Institucional, en tant que són pràctiques discriminatòries, que no parteixen del principi d'igualtat i atemptem contra la dignitat de les persones.

ADMINISTRACIONS EUROPEES

EUROPA. Juny. **La Unió Europea entregarà 10 milions d'euros a les fronteres de Ceuta i Melilla.** La Comissió Europea ha confirmat l'entrega immediata de 10 milions d'euros del fons d'emergència de la UE destinats a finançar alguns dels 26 projectes que l'estat espanyol ha proposat per a fer front al problema de Ceuta i Melilla en matèria d'immigració. La comissària europea d'Interior, Cecilia Malmström, ha confirmat aquesta ajuda urgent al ministre de l'Interior, en concret, els 10 milions es destinaran a l'execució de millores als Centres d'Estada Temporal d'Immigrants (nou nom per a referir-se als CIES des de l'aprovació del nou reglament), a plans d'assistència pel Retorn Voluntari d'immigrants irregulars i a la realització d'obres d'infraestructura a les tanques del perímetre fronterer de Ceuta i Melilla.

El Diario.es

UNIÓ EUROPEA. Juliol. **Les polítiques migratòries de la UE posen en perill vides i drets.** La Unió Europea va gastar gairebé dos mil milions d'euros per a protegir les seves fronteres externes entre el 2007 i el 2013. En canvi va destinar 700 milions per a millorar la situació de les persones refugiades i sol·licitants d'asil. Cal tenir en compte que quasi la meitat de persones que intenten entrar de manera irregular estan fugint de conflictes o de la persecució en països com Síria, Afganistan, Eritrea i Somàlia.

En el nou informe d'Amnistia Internacional es denuncia que la pràctica de la UE i els estats membres de tancar les fronteres posa en greu perill la vida i els drets de persones refugiades, sol·licitants d'asil i immigrants.

Amnistia Internacional.

ITÀLIA. Juliol. **Itàlia ha rescatat a 73.686 immigrants des de l'inici del dispositiu Mare Nostrum.** Les autoritats italianes han informat que en els darrers 8 mesos, des de la posada en marxa del dispositiu Mare Nostrum, han aconseguit rescatar i identificar a 73.686 immigrants procedents del nord del Magreb i de l'Àfrica subsahariana que intentaven entrar a la Unió Europea per la frontera sud. El dispositiu, que té el centre de control i operacions en una base militar propera a la capital italiana, va començar dues setmanes després de la tragèdia a principis d'octubre a Lampedusa, on 366 persones van morir.

El Diario.es

UNIÓ EUROPEA. Agost. **La Comissió Europea anuncia una missió Frontex Plus reforçada que necessitarà més finançament.** La Comissió Europea ha anunciat el llançament de "Frontex Plus" una operació reforçada de Frontex (Agència Europea per la Gestió de les Fronteres Exteriors) que necessitarà nous recursos humans, tècnics i econòmics per gestionar l'arribada massiva d'immigrants al Mediterrani. Segons Cecilia Malmström, Comissària d'Interior, "l'objectiu és posar en marxa una Frontex reforçada que complementarà el que ja està fent Itàlia".

El Diario.es

EUROPA. Setembre. **Europa no ha fet res per baixar les morts**

després de la tragèdia de Lampedusa, segons Amnistia Internacional. Mentre les morts al Mar Mediterrani s'han duplicat des de gener, "els errors estructurals en els sistemes de recerca i salvament de la Unió Europea no s'han corregit", segons ha denunciat Amnistia Internacional. El passat 11 d'octubre de 2013, un error de comunicació entre els Centres Coordinadors de Salvament d'Itàlia i Malta i els serveis de rescat marítim va retardar durant hores l'auxili d'una embarcació amb més de 400 persones a bord, 200 van morir.

Segons Amnistia, els dirigents de la UE no han pres cap mesura significativa després de les protestes internacionals arrel de la tragèdia de Lampedusa; l'organització afirma que les exigències de majors esforços per salvar vides van tenir el seu efecte en el Govern italià, a través de l'operació Mare Nostrum, però asseguren que l'operació no és suficient i que des d'inici d'any han mort 2.200 persones.

El Diario.es

UNIÓ EUROPEA. Setembre. **La CE considera homicidis i no accidents les morts al Mediterrani, i en culpa als traficants.** Segons el portaveu d'Interior de la Comissió Europea, Michele Cercone, "El que hem vist els darrers dies no són accidents sinó que són homicidis", dels quals va culpar a les xarxes de traficants.

Segons la Organització Internacional de les Migracions almenys 700 persones segueixen desaparegudes al Mediterrani després del naufragi de les embarcacions en les que viatjaven per arribar a Itàlia.

20 Minutos.

UNIÓ EUROPEA. Octubre. **Operació Mos Maiorum.** Del 13 al 26 d'octubre es desenvoluparà una operació massiva de control de la població per identificar persones immigrants en situació irregular. Aquesta macro operació policial va ser aprovada pel Consell d'Europa a instàncies de la presidència italiana el passat 10 de juliol. L'operació conjunta es durà a terme a diferents Estats de la Unió Europea, estarà coordinada per Itàlia amb el suport de Frontex i la participació de l'Europol. L'Estat Espanyol ha confirmat la seva participació.

El Diario.es

COMUNICAT Migreurop. 10 octubre.

[Migreurop denuncia la Operació Mos Maiorum](#)

UNIÓ EUROPEA. Novembre. **Controls per perfil ètnic en l'operació Mos Maiorum.** El govern espanyol assegura que l'operació conjunta europea, que va tenir lloc entre el 13 i el 26 d'octubre, amb l'objectiu de "recopilar informació sobre els grups de crim organitzat" no va exigir cap operatiu policial conjunt en els estats membres que participaven en l'operació, dedicat a realitzar identificacions, controls, detencions o expulsions de ciutadans estrangers. Des del Govern es recorda, a més, que els controls d'identitat basats en criteris ètnics són

il·legals. El Diario.es publica que ha contactat amb testimonis que asseguraven haver presenciat batudes d'aquestes característiques a ciutats com Madrid i Saragossa.

El Diario.es

UNIÓ EUROPEA. Desembre. **El Consell d'Europa avisa a Espanya: legalitzar les devolucions és contrari a Estrasburg.** El Comissari de Drets Humans del Consell d'Europa, Nils Muiznieks, ha advertit a l'Estat Espanyol que legalitzar les devolucions d'immigrants a les tanques de la frontera a Ceuta i Melilla contradiu la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans, que prohibeix expressament les expulsions col·lectives.

Muiznieks diu que aquesta proposta, introduïda com a disposició addicional en el projecte de Llei de Seguretat Ciutadana "és injusta i il·legal segons el dret internacional". Ha afegit que "Les normes internacional no qüestionen el dret dels Estats a establir les seves polítiques d'immigració. Però, també en els casos de la gestió dels fluxos migratoris, els Estats no poden recórrer a pràctiques incompatibles amb les seves obligacions derivades del Conveni Europeu de Drets Humans i la Convenció sobre l'Estatut dels Refugiats de 1951.

El Diario.es

UNIÓ EUROPEA. Desembre. **L'ús forçós de sedacions en els vols de deportació arriba al Parlament Europeu.** L'eurodiputada d'Izquierda Unida, Marina Albiol, ha registrat una pregunta amb la finalitat que el Consell i la Comissió indiquin quina opinió te-

nen sobre la utilització de fàrmacs per part de la Policia Nacional.

El protocol espanyol de repatriacions contempla la possibilitat d'utilitzar sedants. El Ministeri d'Interior ho permet sempre i quan el metge que acompanya l'operatiu accepti la seva utilització per raons de seguretat. Aquest professional sanitari és un funcionari adscrit a la mateixa Direcció General de la Policia o el metge del Centre d'Internament de la ciutat de partida del vol de deportació. El Consell d'Europa tampoc prohibeix aquestes pràctiques, tot i que també posa certes condicions d'ús.

El Diario.es

EUROPA. Desembre. **207.000 persones han intentat creuar el Mediterrani per raons d'asil o immigració durant el 2014.** L'ONU ha revelat que 348.000 persones han intentat travessar diferents mars per demanar asil o per raons d'immigració, i que 207.000 d'elles ho van fer al Mediterrani, des de que va començar l'any. Aquesta darrera xifra representa el triple del rècord del 2011, quan 70.000 persones van sortir de les costes del nord d'Àfrica rumb Europa, coincidint amb l'inici de la guerra civil a Líbia. Les víctimes mortals d'aquesta tragèdia també s'acumulen en la ruta del Mediterrani, amb 3.419 morts, del total de 4.272 morts reportats en aquestes circumstàncies aquest any a nivell mundial.

El Diario.es

Article per a la reflexió

EL DERECHO DE ASILO VULNERADO

MIGUEL PAJARES

President de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat

El aspecto de la política de inmigración que tiene mayor presencia en el discurso y en la actividad política de los gobiernos europeos es el que denominan *lucha contra la inmigración ilegal*. Esta lucha la llevan a cabo con gran número de medios: controles fronterizos por parte de cada Estado, servicios europeos como FRONTEX para el control del Mediterráneo, vallas como las de Ceuta y Melilla en España, la de Evros en Grecia o la de Bulgaria en su frontera con Turquía, devoluciones en frontera, expulsiones individuales de los inmigrantes encontrados en situación irregular, expulsiones colectivas (que pese a estar prohibidas se practican), centros de internamiento para extranjeros creados para facilitar la expulsiones, controles policiales de identificación en las grandes ciudades, etc. Una parte de estos medios está dirigida a impedir la entrada de los inmigrantes, y otra a castigar con la expulsión a quienes lograron entrar pese a las barreras puestas para impedirselo.

Los medios dirigidos a impedir que los inmigrantes lleguen a pisar territorio de la Unión Europea se complementan con acuerdos con países vecinos para que éstos colaboren con dicho objetivo. De los países del Norte de África, por ejemplo, se espera que impidan la circulación de inmigrantes hacia Europa, ya se trate de sus propios ciudadanos o de nacionales de terceros países. Así, Marruecos tiene la misión de impedir que los inmigrantes se hagan a la mar para llegar a las costas españolas o que se acerquen a las vallas y los puestos fronterizos de Ceuta y de Melilla. Naturalmente, Europa paga a estos países vecinos por la labor policial que desarrollan en beneficio de la política europea de fronteras. Sólo pagando puede pedirse a esos países que hagan algo que los tratados internacionales no obligan a hacer, e incluso que va en contra del contenido de algunos, como la Declaración Universal de Derechos Humanos. Ésta dice que toda persona tiene derecho a salir de su país, y, por tanto, los países de tránsito no deberían impedir su movimiento, como tampoco deberían impedir la salida de sus propios ciudadanos. Si lo hacen, y además es a petición de otros Estados (los europeos), es porque reciben de éstos el precio que hayan estipulado.

Este conjunto de medios implementado por la política europea antiinmigración, lo que en realidad supone es la vulneración de un derecho básico del que toda persona debería disfrutar: el derecho a una vida digna. Cuando la pobreza, la corrupción o la violencia le impiden a una persona vivir con un mínimo de dignidad, salir en busca de otra tierra en la que establecerse es el derecho más elemental con el que debería de contar.

Pero hay algo más que cabe preguntarse: ¿son realmente inmigrantes todas esas personas que intentan llegar a suelo europeo? Podríamos decir que lo son aquellas que por decisión propia optan por mejorar su situación económica buscando un empleo o montar un negocio en otro país, pero no podemos decir lo mismo de quienes huyen de una guerra, una persecución o una violación grave de sus derechos que pone en peligro su vida o su integridad física. Para éstas hay otro término: refugiadas.

La Convención de Naciones Unidas para los Refugiados de 1951 define como refugiada a la persona que, “debido a fundados te-

moreos de ser perseguida por motivos de raza, religión, nacionalidad, pertenencia a determinado grupo social u opiniones políticas, se encuentre fuera del país de su nacionalidad y no pueda o, a causa de dichos temores, no quiera acogerse a la protección de tal país”. Esta definición ha ido ampliándose de modo que actualmente incluye, sobre todo, a las personas que huyen de conflictos bélicos, y, dependiendo de las legislaciones de los países de asilo, incluye también a las que son perseguidas por motivo de género y orientación sexual. Pero, si nos fijamos en las primeras palabras de la definición, podemos decir que una persona ha de ser considerada refugiada desde el momento en el que ha salido de su país huyendo de una persecución o de un conflicto bélico. En consecuencia, todas las personas que han huido de conflictos bélicos, de persecuciones o de dictaduras y se encuentran atravesando el Magreb, el Norte de África, Oriente Próximo o el Mediterráneo deben ser denominadas refugiadas, aunque aún no hayan llegado a territorio de asilo.

Refugiados son los malienses que huyen del norte de Mali, los centroafricanos que huyen de la guerra que se está produciendo desde 2013 en la República Centroafricana, los gambianos que huyen de la dictadura en su país, los que huyen de la guerra que se mantiene en la zona oriental de la República Democrática del Congo, los que huyen del conflicto desarrollado por Boko Haram en Nigeria, los que huyen de la represión que sigue produciéndose en Costa de Marfil y en Guinea Conakry, los que huyen del conflicto de la región de Darfur de Sudán o de la guerra de Sudán del Sur... En definitiva, buena parte de los subsaharianos que llegan al norte de África e intentan pasar a Europa son refugiados. ¿Y qué decir de los que proceden de países más orientales: sirios, afganos, eritreos, somalíes...? Todos huyen de conflictos bélicos. Todos son refugiados.

De hecho, los datos dados por el ACNUR o por Amnistía indican que en 2013 el 65% de las personas que intentaron cruzar el Mediterráneo hacia Europa procedían de cuatro países: Siria, Afganistán, Eritrea y Somalia. Si a éstos les sumamos los que proceden de otros países en conflicto, podríamos decir, sin temor a errar de mucho, que, tres de cada cuatro personas que intentaron cruzar el Mediterráneo eran refugiadas. Los datos de 2014 no han sido aún compilados, pero la vigencia de los conflictos indica que no serán muy diferentes.

Si tres de cada cuatro personas de las que intentan llegar a territorio europeo, saliendo en barcas desde las costas turcas, egipcias o libias, o en pateras desde las costas marroquíes, o saltando las vallas de Ceuta y Melilla, o tratando de pasar los puestos fronterizos con pasaportes falsos, son refugiadas, ¿por qué los gobiernos persisten en llamarlas inmigrantes, o inmigrantes irregulares, o inmigrantes ilegales? La respuesta es clara: porque si las llamaran refugiadas quedaría aún más al descubierto el carácter no sólo inhumano, sino también ilegal, de la política de fronteras que practican.

Los países firmantes de la Convención de Ginebra sobre Refugiados están obligados a dar paso a los solicitantes de asilo, y, sin embargo, la Unión Europea se gastó 2000 millones de euros (entre 2007 y 2013)

en blindar las fronteras para que los refugiados y los inmigrantes no puedan alcanzar territorio europeo, un gasto que triplica el del Fondo Europeo para los Refugiados. El dinero que Marruecos recibe para hacer de gendarme de Europa e impedir que los refugiados y los inmigrantes sobrepasen su territorio es cada vez mayor: sólo España triplicó en los últimos dos años el gasto en cooperación policial con Marruecos, según [comunicado](#) de GEAR.

La única forma de solicitar asilo en un país europeo es llegando primero a suelo de ese país (no existe la posibilidad de solicitarlo desde el exterior), pero los Estados europeos han desarrollado políticas de visado que impiden la entrada de los refugiados por los puestos fronterizos, han generado sistemas de vigilancia policial y elevado vallas (Ceuta, Melilla, Evros, Bulgaria...) que también les impiden la entrada fuera de los puestos fronterizos, y han establecido acuerdos policiales con los países vecinos que les impiden, incluso, acercarse a las fronteras europeas. El resultado de eso es que ha desaparecido la posibilidad de llegar, de forma sencilla, a Europa cuando se huye de un conflicto o de una persecución. O, dicho de otra forma, el derecho de asilo ha sido gravemente vulnerado por los gobiernos europeos.

Sirios, afganos, eritreos y tantos otros están viéndose obligados a pagar a delincuentes que les ayudan a cruzar el Mediterráneo o a superar fronteras terrestres; están gastándose sus ahorros para pagar a esos delincuentes y jugándose la vida en trayectos peligrosos (y perdiéndola, en muchos casos), porque no hay otra forma de llegar a territorio de asilo. Los gobiernos europeos nos dicen después que esas personas son víctimas de las mafias, y nos dicen también que es para luchar contra esas mafias para lo que elevan las vallas fronterizas, incrementan los recursos policiales y desarrollan los acuerdos con los gobiernos vecinos. Y cuando se producen grandes tragedias con cientos de muertos, como se han producido de forma reiterada en el Mediterráneo, nos dicen que van a incrementar el gasto para la lucha contra las mafias. Pero el incremento de la acción policial se hace desde la lógica de la bunkerización de las fronteras, y, en consecuencia, conduce a un aumento de las dificultades para que los refugiados puedan alcanzar territorio de asilo, lo que a su vez se traduce en trayectos más peligrosos, mayor número de víctimas y mayores posibilidades de negocio para los pasadores. Podemos decir, en definitiva, que las víctimas del Mediterráneo y otras zonas fronterizas, son, ante todo, víctimas de la política europea de fronteras. Decir que son víctimas de las mafias es tergiversar las cosas (las mafias son consecuencia y, en cierto modo, parte de la política europea de fronteras).

La vulneración del derecho de asilo perpetrada por los países de la Unión Europea se aprecia fácilmente cuando se observan los datos sobre refugiados sirios. El 95% de ellos está concentrado en cinco países, y no son precisamente los países más ricos del mundo occidental: Libano, Jordania, Irak, Turquía y Egipto. Los sirios refugiados en los 28 países de la Unión Europea no llegan al 5%, y buena parte de ellos han alcanzado territorio europeo después de jugarse la vida en trayectos peligrosos y de cruzar las fronteras europeas de forma irregular.

Esta vulneración del derecho de asilo tiene en España su máxima expresión en la frontera sur y, en particular, en los perímetros fronterizos de Ceuta y Melilla. Buena parte de los subsaharianos que llegan a esas fronteras proceden de países en conflicto y son, por tanto, refugiados, pero no se les ofrece ninguna posibilidad de acercarse a un puesto fronterizo para solicitar asilo. Saltar la valla o nadar por el mar se convierten en las únicas vías posibles para estos refugiados, después de haber pasado por los horrores de la vida en los montes cercanos a Ceuta y Melilla y de haber sufrido la cruel represión de los gendarmes marroquíes. Pese a todo, una parte de ellos consigue alcanzar territorio español. ¿Se convierten así en solicitantes de asilo? Algunos sí, pero otros muchos son ilegalmente devueltos a Marruecos sin haberles sido dada la posibilidad de solicitar asilo. Precisamente por ello las llamadas devoluciones en caliente son ilegales: incumplen la Convención de Ginebra sobre Refugiados, así como el Convenio Europeo de Derechos Humanos, que obligan a ofrecer la posibilidad de solicitar asilo, además de asistencia letrada e interpretación. Incumplen también la legislación española de asilo, ya que el derecho de asilo no está condicionado por la forma de entrada en territorio español (la ley de asilo deja muy caro en su artículo 17.2 que "la entrada ilegal en territorio español no podrá ser sancionada cuando haya sido realizada por persona que reúna los requisitos para ser beneficiaria de la protección internacional"). Por ello, si decíamos que los países de la Unión Europea vulneran el derecho de asilo por no dejar que los refugiados lleguen a territorio europeo y puedan solicitarlo, lo que hace España, cuando devuelve ilegalmente a los que han logrado alcanzar su territorio, es una vuelta de tuerca que agranda el carácter criminal de la vulneración de un derecho considerado fundamental.

El ministro del Interior dijo, a principios de febrero de 2015, que nadie necesita saltar la valla para solicitar asilo en Ceuta o Melilla ya que, desde septiembre de 2014, funcionan unas oficinas de asilo provisionales en los puestos fronterizos de ambas ciudades. Es cierto que desde entonces se han producido más de ochocientas solicitudes de asilo en esos puestos fronterizos, pero lo que el ministro no dijo es que de todas ellas no hay ni una sola que pertenezca a una persona subsahariana; todas pertenecen a sirios o a personas de aspecto árabe. El problema es que para llegar a los puestos fronterizos de la policía española hay que pasar antes los controles de los gendarmes marroquíes, y esto no es algo que pueda lograr un subsahariano por el solo hecho de querer solicitar asilo en España. Ni siquiera los sirios lo tienen fácil: la mayoría de los que lo logran es porque antes se han proveído de pasaportes marroquíes falsos. Y si los subsaharianos no pueden sobrepasar la barrera marroquí es porque (no lo olvidemos) España está pagando a Marruecos para esa barrera sea infranqueable.

El resultado es que una persona de aspecto árabe tiene alguna posibilidad, por pequeña que sea, de solicitar asilo en un puesto fronterizo de Ceuta o de Melilla, pero un subsahariano negro no la tiene. Hay algo de racismo en la afirmación del ministro cuando dice que nadie necesita saltar la valla para solicitar asilo, porque obvia el hecho de que el color de la piel es un impedimento que el gobierno español ha contribuido a crear. Quizá cuando lo dijo no pensaba en que los negros son también personas con derechos.

ADMINISTRACIONS ESTATALS

CEUTA. Febrer. **Tragèdia a Tarajal.** En el marc d'una operació a la frontera entre Marroc i Melilla, moren 15 persones que intentaven creuar la frontera per entrar a l'estat espanyol.

TRAGÈDIA A TARAJAL. CEUTA. 6 DE FEBRER DE 2014

“El humo les ahogaba. No dispararon a su cuerpo, pero si a su flotador. ¡Pam! Y se fue. Se hundió... Lo vi”.

Testimoni d'un dels supervivents de la Tragèdia de Tarajal.

“El 6 de febrer de 2014, a primera hora del matí el Govern Espanyol emetia un comunicat oficial on deia que durant la matinada 400 persones havien intentat assaltar el punt fronterer i la tanca de Ceuta hagin estat aturades per la policia marroquina. Una operació en la que les forces de seguretat espanyoles no havien intervingut. El comunicat feia referència a que ningú havia aconseguit entrar a territori espanyol; i també que havien mort un número indeterminat de persones”.

Així començava un episodi de mentides i de no reconèixer responsabilitats per part de les autoritats espanyoles sobre el que havia succeït; a la vegada que es generava rebuig i reclam d'explicacions per part d'una majoria de la societat civil, que observava amb perplexitat la realitat de la frontera sud.

A Tarajal va morir Oumar, Larios, Joseph, Armand, Daouda, Ibrahim, Ousman, Nana, Jeannot, Yves, Samba, Yousouf i el de tres cossos més que un any després segueixen sense identificar. **15 persones van perdre la vida com a conseqüència de l'actuació –llançament de pilotes de goma– o no actuació –no oferir l'ajut necessari– per part de les Forces de Seguretat de l'estat espanyol.**

Versions diferents per part de les autoritats espanyoles

A primera hora del matí. Un comunicat del Govern espanyol informava sobre l'intent d'entrada de 400 persones per la tanca entre Marroc i Ceuta que havia aturat la policia marroquina i en la que no havien participat les forces espanyoles.

A les cinc de la tarda. Es publiquen a El Diario.es testimonis de supervivents que acusen als agents de la frontera de carregar contra ells, i específicament a la Guàrdia Civil de llençar pots de fum i pilotes de goma quan estaven a terra i després a l'aigua.

Interior canvia la versió oficial arrel de la publicació d'aquests testimonis: un portaveu del govern diu que “s'han utilitzat armes de focuig des del costat espanyol, lluny d'on es trobaven les persones i que això no fa res, només soroll”.

A les set de la tarda. Sorgeixen nous testimonis dient que s'havia disparat pilotes de goma sobre el grup de persones que intentaven creuar la frontera nedant; és en aquest punt on es produeixen les morts per ofegament o aixafa-

ment.

Passen les hores. El Ministeri d'interior torna a fer declaracions per admetre que es van utilitzar pots de fum i pilotes de goma, però insisteixen que s'havien utilitzat des de terra i quan les persones ja estaven a l'aigua. I que l'ús de materials antidisturbis no va tenir res a veure, que les persones van morir perquè no duien flotador. Justifiquen: “L'ús d'antidisturbis va ser proporcional perquè es tractava d'un assalt massiu amb una violència mai vista”.

Matí del dia 7 de febrer. Ja es disposa de fotografies, on apareixen agents de la Guàrdia Civil al costat de la tanca, a l'espigó i a la platja. Davant la confusió els mitjans de comunicació demanen les imatges de les càmeres del punts fronterers.

A les 11h del matí. Un portaveu de la Guàrdia Civil diu que no hi ha càmeres a la zona de les morts. Davant la manca de càmeres oficials arriben imatges ciutadanes: un vídeo corrobora que hi havia agents disparant a l'aigua, i que un grup de persones que van arribar a la platja de Ceuta va ser tornat.

30 hores després de la tragèdia. El Director de la Guàrdia Civil diu que no es van llençar pilotes de goma al mar. El dia 8 de febrer afegeix que cap immigrant va trepitjar territori espanyol, testimonis a diferents mitjans de comunicació diuen el contrari.

Un nou vídeo. Desmenteix la versió oficial: les imatges permeten veure com si que havia agents de la Guàrdia Civil al costat de la tanca i al costat de l'aigua durant la tragèdia; i que un número important de persones van arribar a la platja espanyola i els agents els van conduir immediatament a l'altre costat.

Davant aquestes imatges el Govern diu que “no ha mentit, que cap immigrant havia aconseguit creuar, perquè Espanya no comença després de la tanca o un cop a la platja, sinó que comença quan aconsegueixen escapar de les autoritats, la línia fronterera retràctil”.

10 febrer. El govern difon un vídeo de les càmeres de seguretat de la frontera (anteriorment havien dit que no existien). Un vídeo però, que esta editat pel Ministeri d'Interior, en el que no es veu res sobre l'ús de materials antidisturbis o les càrregues per part de la policia marroquina.

Una setmana després. El Ministre de l'Interior es veu obligat a comparèixer al Congrés dels Diputats. En aquesta admet que els agents “van disparar pilotes de goma a l'aigua mentre els immigrants nedaven; i ho van fer amb objectiu dissuasiu”. Nega qualsevol relació causa efecte entre l'actuació de la Guàrdia Civil i les 15 morts.

21 de febrer. El Ministeri d'Interior penja a la seva web els bruts del vídeo complet de les càmeres de seguretat. Unes imatges que porten a desmentir les versions oficials facilitades fins aleshores: la Guàrdia Civil va llençar pots de fum des de l'espigó fronterer que van caure directament a la zona on estaven nedant les persones que es van ofegar. Els trets de pilotes de goma no van ser tots a l'aire, sinó que alguns apuntaven a l'aigua. També s'observa com la patrullera de la Guàrdia Civil entra en zona marroquina; el fet de no auxiliar a les persones que s'ofegaven es justi-

fica per la manca de competència, perquè al succeir en aigües marroquines, el vaixell espanyol no podia entrar: però va entrar i no va ajudar. El video acaba amb una imatge en la que s'observa com agents de la Guàrdia Civil s'emporten a peu a les persones que havien aconseguit arribar nedant a la platja de Tarajal, fins a una porta que hi ha a la tanca fronterera.

Procés judicial obert

Les organitzacions que a l'estat espanyol formen part de la xarxa MIGREUROP (**Andalucía Acoge / Asociación Pro Derechos Humanos de Andalucía / Comisión Española de Ayuda al Refugiado / ELIN / Federación estatal de asociaciones de SOS Racismo**), es van personar el passat 25 de febrer, en les diligències obertes en el jutjat número 6 de Ceuta, pels successos que van tenir lloc el 6 de febrer, exercint l'acusació popular, amb l'objectiu de que es depurin judicialment les corresponents responsabilitats.

Les expulsions sumàries

La tragèdia de Tarajal va posar en evidència una pràctica il·legal que es dona, de manera habitual, a les fronteres de Ceuta i Melilla amb el Marroc: les expulsions en calent. Aquestes suposen una vulneració directa del que preveu la normativa espanyola i l'europea: assistència jurídica, intèrpret, accés al dret d'asil, possibilitat d'interposar recursos... etc. De manera que les forces de seguretat espanyoles que executen aquestes devolucions il·legals, i les autoritats polítiques que les ordenen i/o consenten, podrien estar incorrent en delictes com ara prevaricació, detenció il·legal o ommissió del deure de socors en el cas dels ferits.

Cal destacar, però, la rapidesa que s'ha donat el govern espanyol per encabir en el marc legal estatal aquestes pràctiques, a través d'una esmena al projecte de Llei de Seguretat Ciutadana per a reformar la Llei d'Estrangeria i, així donar a donar cobertura a les pràctiques il·legals de devolució de persones a la frontera sud.

Recull de premsa sobre els fets

06/02/14. **Almenys 9 persones moren en un intent d'entrada a Ceuta.** Almenys 9 persones d'origen subsaharià han mort a l'intentar accedir a Espanya a través de Ceuta, segons fonts de Delegació del Govern que no descarten que aquesta xifra pugui augmentar en les properes hores perquè encara poden haver-hi cossos al mar. El grup, format per 400 persones, ha intentat entrar a Ceuta en tres intents; el darrer nedant a través de la platja de Tarajal.

Segons la Delegació del Govern, el grup ha intentat accedir al territori espanyol a través de la platja de Tarajal, que es troba a la badia sud de Ceuta en paral·lel a la frontera Tarajal entre les la ciutat autònoma i Marroc. El grup ha estat aturat per les forces marroquines.

Les Forces de Seguretat marroquines assenyalen que fins ara han localitzat els cossos sense vida de 7 subsaharians.

Els immigrants han intentat superar l'espigó marítim fronterer abans de les 8h del matí i, segons fonts de la Guàrdia Civil, cap d'ells ha aconseguit entrar a territori espanyol. Des de Delegació de Govern asseguren que les forces de seguretat espanyoles no han hagut d'intervenir en cap moment, tot i que estaven preparades per fer-ho. D'altra banda, també precisen que la mort dels immigrants ha po-

gut ser causada per asfíxia per immersió, en cap cas ho relacionen a cap acció violenta.

També des de Delegació de Govern es precisa, que abans d'intentar accedir a Ceuta des de l'espigó fronteres, hi hagut un intent d'entrada a través de la pròpia frontera entre la ciutat autònoma i Marroc. La policia marroquí ha evitat la seva entrada i ha estat aleshores quan els immigrants s'han dirigit cap a la platja que es confrontant amb la de Tarajal.

El Diario.es

06/02/14. **Interior reconeix l'ús de bales de goma i pots de fum contra persones a Tarajal.** La notícia de la mort almenys de 9 persones que intentaven creuar la frontera de Marroc amb Ceuta, es coneixia des de les 8 del matí del dia 6 de febrer, la versió oficial des del primer moment ha estat que la Guàrdia Civil no havia tingut cap paper en l'episodi, i que havia estat la policia marroquí l'encarregada d'aturar l'entrada de més de 400 persones, segons paraules de Delegació de Govern.

Aquesta ha estat la versió oficial fins que han aparegut testimonis de varies persones, que han estat [publicats a eldiario.es](http://eldiario.es), que acusaven directament a la Guàrdia Civil de "disparar bales de gomes i llençar pot de fum" a aquest grup de persones, augmentant el risc de la seva travessia, que ha acabat amb la mort, de moment, de 9 persones. Abans de conèixer aquests testimonis la versió anunciada per la Delegació de Govern a Ceuta assegurava que les forces de seguretat espanyoles no havien intervingut en cap moment. "Estaven preparades però no ha estat necessari perquè les autoritats marroquines han frenat l'entrada de les 400 persones i estaven en el seu territori". En un primer moment fonts oficials de la Guàrdia Civil de Ceuta mantenia la mateixa versió. Posteriorment, el mateix portaveu de la Gendarmeria ceutí ha reconegut que "han pogut utilitzar armes de fogueig", s'excusava afegint que "això no fa res, només soroll".

Quan han aparegut aquests testimonis, el Ministeri de l'Interior i la Guàrdia Civil han reconegut a eldiario.es l'ús de bales de goma, armes de fogueig i pots de fum en l'operació, encara que han insistit que només s'han utilitzat quan els subsaharians estaven a terra, i que va ser després que part del grup es van introduir al mar per vorejar la tanca fronterera nedant. La distància entre els dos punts es de 200 metres.

El Diario.es

07/02/2014. **S'han trobat 4 cadàvers més: s'eleva a 13 les víctimes a Ceuta.** Les autoritats marroquines han informat durant el matí al Centre Operatiu de Serveix (COS) de la Guàrdia Civil a Ceuta sobre la trobada dels cadàvers de quatre persones més en aigües pròximes a l'espigó fronterer, que havien intentat vorejar nedant prop de 250 persones per accedir a territori espanyol. El número total de víctimes mortals confirmades s'eleva a 13. L'Institut Armat manté en alerta un equip del seu Grup Especial d'Activitats Subaquàtiques per si fos necessari en les taques de recerca i rescat de cadàvers.

El Diario.es

07/02/14. **La Guàrdia Civil reconeix que va expulsar immediatament al Marroc a les persones que sortien de l'aigua.** Les persones que van aconseguir arribar a territori espanyol la matinada del passat 6 de febrer van ser expulsades immediatament per la

Guàrdia Civil de Ceuta. Segon confirma un portaveu de l'Institut Armat que assenyala que el Govern marroquí autoritza aquestes entregues que la llei espanyola prohibeix, en un nou canvi de la versió oficial de la tragèdia de Ceuta que ja compta amb 13 víctimes mortals.

Durant la conversa ElDiario.es adverteix de la il·legalitat de les expulsions en calent, la Guàrdia civil respon "Es va entregar a aquestes persones en un punt habilitat per fer-ho".

Un altre portaveu de la Guàrdia Civil manté una versió que pretén desmentir la il·legalitat perquè, segons diu, depèn de quelcom tant variable com la situació dels agents; afirma que els agents no van incomplir la llei perquè, "l'immigrant no està a territori espanyol fins que no ha superat el cordó de seguretat".

L'espigó més proper a la platja de Tarajal (prolongació de la frontera amb Marroc a l'aigua) divideix el territori marroquí de l'espanyol. Les imatges difoses mostren que els immigrants no creuen la desviació de l'espigó, sinó que arriben a terra i trepitgen territori espanyol.

Segons la llei d'estrangeria si una persona accedeix a Espanya de forma irregular, els encarregats de la custòdia de costes i fronteres que han interceptat als estrangers (la Guàrdia Civil en aquest cas) els han de conduir amb la major brevetat possible a la corresponent comissaria del Cos Nacional de Policia, per a procedir a la seva identificació i, segons el cas a la seva devolució. A més, l'estranger tindrà accés a l'assistència jurídica i d'interpret. Garantint així que les persones que ho necessitin puguin sol·licitar asil.

Durant les primeres hores després de la tragèdia fonts de la Guàrdia Civil afirmaven que les autoritats espanyoles no havien efectuat cap intervenció. Després de la publicació d'un [video](#), emès per la Sexta Noticias, on es demostra una devolució en calent, el portaveu de la Gendarmeria ceutí, reconeix que "això es fa habitualment". Aquest desconeixement per part dels agents sobre el que poden i no poden fer les forces de seguretat de control fronteres (a Ceuta i Melilla) no és nou. L'Associació Unificada de la Guàrdia Civil fa tems que exigeix un protocol d'actuació que reguli les intervencions que poden efectuar a la frontera.

El Diario.es

07/02/14. La Defensora del Pueblo investiga d'ofici l'actuació policial a la tragèdia de Ceuta. La Defensora del Pueblo, Soledad Becerril, ha obert una investigació d'ofici davant la Delegació de Govern a Ceuta per aclarir l'actuació policial en relació a la mort d'almenys 9 persones a la platja de Tarajal. Es demana al delegat de govern que especifiqui "el número de persones de les forces de Seguretat de l'Estat que van participar en el reforç a la frontera i la descripció del material antidisturbis que es va utilitzar".

La Institució vol conèixer amb detall les actuacions realitzades per les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat durant l'intent de creuar la frontera entre Ceuta i Marroc per part d'unes 200 persones el passat 6 de febrer.

Europa Press

COMUNICAT

SOS Racisme Catalunya 07 febrer.

[Exigim responsabilitats al Ministre d'Interior.](#)

10/02/14. Una denuncia obre la via judicial contra les autoritats espanyoles per la tragèdia de Ceuta. Després de la mort de més d'una desena de persones el passat 6 de febrer a Ceuta, una vintena d'associacions de defensa dels Drets Humans han presentat una denuncia davant la Fiscalia General de l'Estat; exigeixen que s'aclareixin els fets de l'actuació de la Guàrdia Civil a la frontera, i recull els testimonis de supervivents. Inclou accions constitutives d'infracció penal, segons els denunciants.

Els denunciants recullen les declaracions de diferents supervivents, que asseguren que la Guàrdia Civil va actuar amb material antidisturbis mentre ells intentaven arribar a territori espanyol. A més, el document especifica com un supervivent "mentre estava detingut a la platja va veure que les bales de goma impactaven contra els caps i els flotadors de tres dels seus companys, així com també com la Guàrdia Civil llençava gasos lacrimògens".

Les organitzacions denuncien l'opacitat mostrada pel Govern en aquests assumptes i demanen que s'aporti tota la informació existent sobre els fets, incloses les imatges del Centre Operatiu de Seguretat.

El Diario.es

COMUNICAT

SOS Racisme Catalunya 10 febrer.

[La societat civil exigeix una investigació dels fets del Tarajal](#)

12/02/14. El Director de la Guàrdia Civil anuncia querelles criminals contra immigrants i activistes. El Director General de la Guàrdia Civil, Arsenio Fernández de Mesa, ha anunciat que ha donat instruccions als Serveis Jurídics de la Benemèrita per presentar les querelles criminals que considerin oportunes contra totes aquelles persones que "han injuriat, calunniat i fins i tot presentat denúncies falses" sobre la seva actuació el passat 6 de febrer a la frontera entre Ceuta i Marroc per rebutjar l'entrada de centenars de persones.

De les seves paraules s'interpreta la possibilitat de posar una querella contra les persones que van sobreviure i han donat el seu testimoni, així com també contra les organitzacions que han presentat una denuncia contra l'actuació de la Guàrdia Civil.

Fernández de Mesa en les seves declaracions ha afirmat que els agents de la Guàrdia Civil "van fer el que havien de fer per mantenir l'ordre i la llei en territori nacional amb un procediment impecable".

El Diario.es

COMUNICAT

SOS Racisme Catalunya 14 febrer.

[Han mort 12 persones a la frontera: Demanem la dimissió del Sr. Fernández Díaz.](#)

19/02/14. IU exigeix que les 15 morts a Ceuta suposin la dimissió de Fernández Díaz. Izquierda Unida ha reclamat en el Congrés dels Diputats que Jorge Fernández Díaz deixi de ser ministre i de l'Interior i dimiteixi per la mort de 15 persones

a Ceuta. A la petició no s'han sumat ni PSOE ni UPyD, que consideren que és precipitada. Si que s'hi ha sumat el Grup Mixt, CIU i PNB.

IU argumenta la seva demanda de dimissió en l'incompliment de la llei d'estrangeria per la devolució dels immigrants que van trepitjar terra espanyol. El Diputat Sixto ha denunciat l'evident relació entre l'ús de materials antidisturbis i les morts, a més de la denegació d'auxili que suposa no haver avisat a Salvament Marítim. Si el titular del Ministeri d'Interior no renuncia al seu càrrec, per a IU la responsabilitat recauria sobre Mariano Rajoy per no destituir-lo.

El Diario.es

06/03/14. Fernández Díaz diu des de Melilla que "La Guàrdia Civil no ha fet res malament fins que es demostrí el contrari. Fernández Díaz manté ferma la seva defensa de les forces de seguretat acusant "d'immoral i injust" a tot aquell que qüestioní l'actuació de l'Institut Armat a la tragèdia de Ceuta. "La Guàrdia Civil no ha fet res malament, fins que es demostrí el contrari. I de moment no s'ha demostrat", ha afirmat rotundament el Ministre d'Interior.

El Diario.es

06/03/14. Després de la tragèdia de Ceuta s'anuncien canvis: reforç de les fronteres. El Ministre d'Interior ha visitat Ceuta i Melilla un mes després de la tragèdia a Tarajal, amb un missatge molt clar "blindar la frontera per evitar que immigrants il·legals al Marroc aconseguixin ser immigrants il·legals a l'estat espanyol".

El Diario.es.

08/12/14. La Guàrdia Civil admet que no va auxiliar a les persones que s'estaven ofegant. Durant el matí del 6 de febrer, quan van morir 15 persones en aigües fronteres de Ceuta, la patrullera de la Guàrdia Civil no va auxiliar les persones que estaven amuntegades a prop de les roques de l'espigó, segons declaracions dels seus tripulants a ElDiario.es, "per prudència, per evitar el perill de col·lisió contra aquestes, i per la seva proximitat a la costa, ja que les característiques d'aquest tipus d'embarcacions no ho aconsellen". A aquesta zona no van arribar a temps altres embarcacions de l'Institut Armat, que són més lleugeres i adequades per aquest tipus de rescat, van arribar quan quasi ja no quedava ningú a l'aigua.

L'operatiu activat per la Guàrdia Civil el matí del 6 de febrer, incloïa el llançament de pilotes de goma i pots de fum, però va obviar la preparació dels mitjans adequats davant la possible necessitat d'auxiliar als immigrants. L'Institut Armat tampoc va alertar a Creu Roja ni a Salvament Marítim.

És la primera vegada que els responsables de la patrullera reconeixen i expliquen les raons de la manca d'auxili; fets negats pel Ministre de l'Interior en la seva compareixença al Congrés el passat 13 de febrer.

09/12/14. La Guàrdia civil admet ordres de disparar pilotes de goma però no identifica als responsables. Tot i que la jutge demanava els noms dels que van autoritzar l'ús de materials antidisturbis durant la tragèdia de Ceuta, la Guàrdia Civil ha evitat especificar els responsables. "No va haver-hi

una petició d'autorització com a tal" conclou l'informe entregat al jutjat. Però les ordres van existir, agents presents a l'episodi del Tarajal en fan referència. Segons es desprèn de les declaracions dels agents que van participar en el dispositiu, el càrrec que va emetre les directrius de llençar pilotes de goma va ser el tinent del Grup de Reserva i Seguretat (GRS), cap del grup d'antidisturbis durant l'operatiu del 6 de febrer. Les ordres afectaven, assegura, únicament a la unitat que coordinava. Es desconeix si van rebre una instrucció procedent d'instàncies superiors, ja que agents d'altres unitats també reconeixen haver llençar pilotes de goma, encara que no defineixen l'origen. També ho fa el capità de la Companyia de Ceuta, encara que assegura que havia escoltat detonacions amb anel·lació.

"Aquest és un cos militar: aquí hi ha ordres, no peticions d'autorització" argumenten fonts de la Guàrdia Civil consultades per ElDiario.es que prefereixen mantenir el seu anonim. "Això és un cos jerarquitzat i militar, ningú és capaç de moure un dit sense que un superior ho ordeni. Per iniciativa pròpia ningú dispara materials antidisturbis", expliquen en relació a la conclusió de l'Informe de l'Institut Armat.

La investigació interna de la Guàrdia Civil es contradia a ella mateixa. La Unitat de la Policia Judicial de l'Institut Armat justifica una suposada falta d'autorització amb el protocol activat durant el matí del 6 de febrer, la instrucció 15/2011 sobre Protecció del Perímetre fronterer Hispano-Marroquí, una circular que exigeix sotmetre a autorització a l'ús de mitjans antidisturbis. A la seva vegada, són freqüents les referències a ordres, instruccions i fins i tot, peticions de permís per deixar de portar l'arma adaptada per disparar pilotes de goma. Segons la investigació interna, el coronel cap de la Guàrdia Civil de Ceuta, que no va arribar a terreny fins les 8.20 hores tot i que va ser avisat a les 7h; no va emetre cap ordre sobre l'ús de material antidisturbi, o almenys no es mencionava de forma expressa.

El Diario.es

25/12/14. La Fiscalia i l'acusació popular s'oposen a l'enviament del cas del Tarajal a l'Audiència Nacional. Tant la Fiscalia de Ceuta com l'acusació popular del cas de les morts del Tarajal rebutgen l'enviament de la causa a l'Audiència Nacional, com ha sol·licitat la titular del jutjat de Ceuta encarregat de la seva instrucció. Mentre la magistrada al·lega la seva manca de competència, al concloure que les morts d'aquestes 15 persones es van donar a aigües marroquines, les diferents parts aboquen per la permanència del cas en la ciutat autònoma.

Les diferents parts contradueixen el criteri de la jutge Maria del Carmen Serván i recorden que, independentment d'on hagin mort les 15 persones el passat 6 de febrer, s'està investigant la possible relació causa-efecte entre l'actuació de la Guàrdia Civil realitzada des del territori espanyol i la posterior mort d'aquestes persones.

El fiscal de Ceuta, Jose Luis Puerta Marti, és contundent "a la vista de la doctrina jurisprudencial dominant, resulta evident que els fets investigats i realitzats per la Guàrdia Civil han tingut lloc a la ciutat de Ceuta, corresponent la competència al jutjat d'instrucció número 6 de la ciutat autònoma". La Fiscalia es recolza en la teoria de la ubiqüitat, segons la qual el delictes es consumeix en tots els llocs

on s'ha dut a terme l'acció o en el lloc on s'hagi produït el resultat.

Dues organitzacions personades a la causa del Tarajal, Observatori de Drets Humans i la Coordinadora de Barrios, han registrat en el Jutjat d'Instrucció número 6 de Ceuta un recurs contra la decisió de la magistrada, Maria del Carmen Serván, de sol·licitar el trasllat del cas del Tarajal a l'Audiència Nacional.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Febrer. **El govern canviarà la llei per legalitzar les expulsions en calent.** El portaveu del Govern espanyol, Alfonso Alonso, ha confirmat que el Partit Popular espera les conclusions del grup de treball al que el Govern ha encarregar l'estudi de la llei d'estrangeria per modificar-la i agilitzar les devolucions d'immigrants. També ha confirmat que el tractat signat amb Marroc al 2012 "permet que l'Estat pugui retornar als immigrants que entren il·legalment, però que sembla que es donen alguns problemes".

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Abril. **El salt a les tanques només suposa un 15% de les entrades d'immigrants per la Frontera Sud.** Segons l'informe anual de l'Asociación Pro Derechos Humanos de Andalucía (APDHA), que han presentat a Sevilla, el salt a les tanques de Ceuta i Melilla suposa un 15.75% del total d'entrades de persones immigrants per la frontera sud d'Europa. L'associació lamenta "la intolerable campanya d'intoxicació per fer creure a l'opinió pública que estam front un tsunami d'immigrants, davant el qual és vàlid utilitzar els mètodes més contundents i eficaços sigui quin sigui el seu cost en patiment i en vides humanes.

L'Informe Frontera Sur 2014 ofereix informació sobre fluxos migratoris i entén per frontera sud: Ceuta, Melilla, Andalusia, Canàries i part de Llevant; no obstant enguany ha dedicat atenció casi exclusiva al que succeeix a Ceuta i Melilla, per la dramàtica situació.

El Diario.es

MELILLA. Abril. **Per primera vegada la Guàrdia Civil prohibeix a Creu Roja assistir a immigrants a la tanca.** La Guàrdia Civil va denegar l'accés a Creu Roja a la zona de la frontera a Melilla quan feia més de 5 hores que unes 20 persones estaven pujades al filat interior, el que està situat a zona espanyola, impossibilitant que assistissin a les persones ferides.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Abril. **El Govern espanyol vol impedir als immigrants sens papers que puguin trucar des dels locutoris.** El Govern espanyol pretén impedir que les persones sense paper puguin trucar des dels locutoris i cibercafès o que facin ús de les connexions d'internet en aquests establiments. S'ha fet discretament, a través de l'article 24 de l'avant projecte de la llei de Seguretat Ciutadana que va aprovar el Consell de Ministres: la normativa obliga als negocis privats, com locutoris, entre altres, a "complir les obligacions de registre documental i informació imposades per l'autoritat competent". De manera que els usuaris hauran de presentar la seva docu-

mentació. Interior matisa que l'objectiu d'aquesta norma és donar cobertura als establiments oberts al públic en el que es poden cometre o encobrir delictes.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Maig. **Tot s'hi val per evitar que els immigrants saltin la tanca.** Un delegat del govern espanyol a Melilla justifica l'ús de mètodes com el gas pebre o un extintor contra les persones que intenten passar la frontera, al·legant que "Els immigrants intenten forçar la seva entrada a Europa utilitzant qualsevol element per aconseguir el seu objectiu".

El Diario.es

MELILLA. Maig. **Interior envia 100 agents antidisturbis a Melilla.** El Secretari d'Estat de Seguretat, Francisco Martínez, ha anunciat que el Govern espanyol reforçarà la seguretat a Melilla amb cent agents més de la Unitat d'Intervenció Policial de la Policia Nacional.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Maig. **Interior blindarà amb la llei les actuacions de la Guàrdia Civil a Ceuta i Melilla.** El Ministre d'Interior, Jorge Fernández Díaz, ha afirmat que el grup de treball pe afrontar la immigració irregular a les fronteres de Ceuta i Melilla blindarà les actuacions de la Guàrdia civil en aquests punts amb arguments legals per tal que siguin inqüestionables. El Ministre ha explicat que no es tracta d'adoptar noves mesures sinó de donar "més seguretat jurídica a l'actuació de la Guàrdia Civil per tal que no la pugui qüestionar ningú". S'està analitzant la legislació espanyola i comunitària per recolzar el treball dels agents i fer compatible el respecte als drets de les persones a les fronteres, per tal de que a Espanya s'entri "com en qualsevol país, pels passos habilitats i de manera legal, no de manera violenta, massiva i il·legal".

El Diario.es

MELILLA. Juny. **El govern espanyol torna a rebutjar la retirada de les concertines a la tanca de Melilla.** Dos dies després de que es conegués que Marroc també està col·locant concertines a la frontera amb Melilla, la Defensora del Pueblo, Soledad Becerril, ha informat que el Ministeri de l'Interior no retirarà les concertines del costat espanyol. Així consta en la resposta que ha fet arribar a l'associació Andalusia Acoge, que havia portat la queixa a la defensora recomanant l'eliminació d'aquests elements dissuasius (filats amb ganivetes) de la tanca.

Del contingut de l'escrit remès pel Ministeri de l'interior es desprèn que la citada recomanació no ha estat acceptada, diu de manera breu la Defensora. El ple del Congrés va rebutjar el passat mes de novembre amb el vot de PP i de UPN la moció promoguda per PSOE i gran part dels grups de l'oposició que demanava retirar les ganivetes de la tanca.

El Diario.es

MADRID. Juliol. **El Tribunal Suprem prohibirà les proves d'edat generalitzades a menors immigrants documentats.** La Sala Civil del Tribunal Suprem ha establert que no és legal sotmetre indiscriminadament a proves mèdiques per verificar l'edat aquells immigrants que disposen de documents que demostren la seva minoria d'edat, fet que fa que els hi correspongui una protecció legal especial. Els documents d'identitat, com passaports, que indiquin la minoria d'edat d'immigrants que vulguin

acollir-se a la protecció que la Llei d'Estrangeria concedeix als menors de 18 anys, no poden ser qüestionats sense una justificació raonable. Segons el Suprem "les tècniques mèdiques, especialment si són invasives, no podran aplicar-se indiscriminadament per a la determinació de l'edat.

20 minutos.

ANDALUSIA. Juliol. **Un sindicat de salvament Marítim denuncia la manca de personal per rescatar immigrants.** La secció estatal de treballadors de la flota de Salvament Marítim de la Confederació General de Treballadors ha denunciat la manca de personal a bord de les embarcacions dedicades al rescat d'immigrants que, segons alerten, està dificultant la seva tasca en aigües de l'Estret, sobretot després de l'arribada de prop d'un miler de persones els darrers dies. Segons asseguruen, la darrera evidència de la manca de tripulants denunciades van tenir lloc la nit en que algunes embarcacions de Salvamar van estar més de 20 hores en operacions de recollida de naufragats, arribant a rescatar a 30 embarcacions. Denuncien que aquesta tasca la van realitzar únicament 4 tripulants: dos mariners, el cap de màquines i el patró. La manca de personal de Salvament Marítim, que depèn del Ministeri de Foment, obliga a la tripulació a no respectar els períodes de descans estipulats en el protocol que, tal i com assenyalen des de CGT, han de començar després de 16 hores treballades i consisteix en una parada de sis hores per cada quatre hores de guàrdia.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Juliol. **Quatre mesures urgents i realitzables davant el drama de la immigració a Ceuta i Melilla.** Les organitzacions de la xarxa euroafricana Migreurop a Espanya (APDHA, Federación Estatal de SOS Racismo, Andalucía Acoge, Comisión Española de Ayuda al Refugiado y la asociación Elin) han elaborat un manifest per frenar les situacions dramàtiques que es viuen a les ciutats autònomes espanyoles i, per extensió, a la frontera sud d'Europa (devolucions il·legals, ús de material antidisturbis, instal·lació de ganivetes, ...) que "estan posant en perill la vida de les persones que intenten arribar al vell continent, buscant un futur millor". Segons diu Miquel Araguás, secretari general d'Andalucía Acoge, "existeixen 33 milions de persones que es mouen per Àfrica i les polítiques migratòries pràcticament comencen en el perímetre europeu; portem 20 anys intentant posar les tanques més altes i els immigrants intentaràn saltar sempre, encara que posem una tercera tanca o una fossa amb cocodrils".

El Diario.es

MANIFEST

Migreurop Espanya. Juliol.

[Quatre mesures urgents i realitzables davant el drama de la immigració a Ceuta i Melilla.](#)

Article per a la reflexió

FRONTERA SUR ¿HAY ALTERNATIVAS?

PEIO AIERBE

Forma part del Comitè d'Administració de la xarxa euroafricana Migreurop, on també representa a la Federació de Associacions de SOS Racismo de l'estat espanyol.

Con ese título, las organizaciones del estado español que formamos parte de la Red Migreurop¹ presentamos en el Parlamento Europeo, en Bruselas, el pasado mes de septiembre, una iniciativa que propugna *una solución europea al drama en las fronteras de Ceuta y Melilla*.

La presentación fue posible gracias a la implicación de los grupos parlamentarios europeos Izquierda Unitaria Europea-Izquierda Verde Nórdica y Los Verdes-Alianza Libre Europea, que, en las personas de Marina Albiol y Ernest Urtasun, asumieron la organización del Encuentro. En el mismo participaron también, Jon Juaristi, (IUE-IVN), Ska Keller (LV-ALE) y Barbara Spinelli (IUE-IVN).

La iniciativa es un intento más de llevar la denuncia a una de las instituciones responsables de las políticas europeas en materia de inmigración, asilo y control de fronteras, al tiempo que reivindicar la adopción de unas medidas factibles que detengan esta violación de derechos que está dando lugar a una auténtica sangría humana.

El documento que allí presentamos² desgrana la contradicción entre los valores y Derechos Fundamentales que consagran los Tratados y Documentos fundacionales de la UE, de una parte, con los instrumentos políticos y normativos europeos en materia de control de fronteras y gestión de las migraciones que se han ido generando. En dichos instrumentos la defensa de los derechos básicos de las personas no constituye una prioridad, sino que prima la visión policial y utilitarista de las fronteras y la gestión de las migraciones.

Desde esa lógica, los objetivos de estas políticas se traducen en intentar evitar que las migraciones por vías irregulares salgan de los países de origen; si salen –cosa habitual e inevitable– evitar que lleguen a las fronteras de la UE; y si, a pesar de ello, logran superarlas, que sean repatriadas lo antes posible.

Para ello, la externalización del control de fronteras europeas juega un papel crucial, implicando en esta política a los países de origen y tránsito de estas personas, siendo uno de los elementos principales que explican la situación que viven las personas migrantes - principalmente de origen subsahariano- en las fronteras de Ceuta y Melilla y en el Norte de Marruecos. Para lograr el objetivo de estas políticas, además de los instrumentos comunes de la UE en materia de fronteras y migraciones, la propia Unión Europea y sus Estados miembro han impulsado otros adicionales (cooperación condicionada, Estatuto avanzado de relación UE-Marruecos, Acuerdos de readmisión de personas migrantes con países de origen y tránsito...), donde esa primacía de lo policial es, si cabe, más evidente.

La presentación en el Parlamento Europeo destacó en particular las conocidas como “devoluciones en caliente” que vulneran lo previsto por la legislación española en materia de extranjería y asilo (art 58.3 LO 4/2000, art. 23 RD 557/2011 y arts. 16 y ss Ley 12/2009), el ordenamiento UE (arts. 12 y ss Directiva 2008/115/CE, el art. 6 de la Directiva 2013/32/UE y el art. 18 de la Carta

Europea de Derechos fundamentales) e instrumentos internacionales aplicables a la materia ratificados por España (artículo 33 de la Convención de Ginebra de 1951, art. 3 del CEDH, art. 4 del Protocolo 4º CEDH).

Las prácticas que, en particular, llevan a cabo en Ceuta y Melilla los gobiernos español y marroquí, hacen imposible el acceso a los mecanismos de protección internacional. Estas prácticas socavan la credibilidad de la política común de la UE en materia de asilo en todo su conjunto en la medida que anteponen la lógica del control de fronteras a los derechos humanos, al derecho de asilo, al principio de no devolución o el derecho a que todas las solicitudes de protección internacional sean examinadas adecuadamente para que estas personas tengan un acceso efectivo a la protección.

En el Encuentro se constató que junto a la situación político-económica de sus países origen, el hecho de que con el actual contexto normativo y la aplicación de políticas restrictivas sea prácticamente inviable acceder a territorio europeo de forma regular es uno de los principales motivos que empujan a estas personas a utilizar las vías irregulares para hacer realidad su proyecto migratorio. De ahí que las entidades promotoras defendiéramos un conjunto de medidas políticas y normativas dirigidas a que no represente una quimera inalcanzable el obtener, por vías regulares y normalizadas, un visado para acceder a territorio de la Unión o para que un nacional de un país tercero residente en un Estado miembro pueda reagrupar a su familia con requisitos y plazos razonables.

La particularidad de estas medidas, cuya puesta en marcha reivindicamos de forma urgente, es que son acordes a la legislación nacional, europea e internacional y garantizan el respeto de los Derechos Humanos y el principio de no devolución.

4 medidas urgentes y realizables

- Garantizar la protección de las personas refugiadas y solicitantes de asilo.
 - Acceso rápido, efectivo y seguro a los procedimientos legales de asilo que incluya su ejercicio a través de las embajadas y la concesión de un visado de entrada en caso de ser admitidas a trámite. Supresión de visado de tránsito aeroportuario para las personas que huyen de conflicto y violaciones de derechos humanos y concesión de visados humanitarios.
 - Garantizar a las personas refugiadas interceptadas en frontera el acceso a procedimientos de asilo justos y a un alojamiento adecuado de acuerdo con la normativa de asilo de la UE, garantizando el principio de no devolución y absteniéndose de penalizar a las personas refugiadas por recurrir a la entrada irregular, por ser contrario al artículo 31 de la Convención de Ginebra sobre el Estatuto de los Refugiados.
 - Ampliar los cupos de reasentamiento y admisión humanitaria.

¹ Andalucía Acoge, Asociación Pro Derechos Humanos de Andalucía, Comisión Española de Ayuda al Refugiado, ELIN y la Federación de SOS Racismo.

- Respeto de los Derechos Humanos de las personas migrantes en situación de tránsito en Marruecos y posibilidad efectiva de acceso al proceso de regularización.
 - La Unión Europea ha de utilizar su influencia sobre el Estado marroquí para demandar un estricto respeto de los derechos fundamentales de las personas migrantes subsaharianas en situación de tránsito en Marruecos. Una herramienta en la consecución de este objetivo sería facilitar la regularización en el marco del actual proceso puesto en marcha en Marruecos, ampliando los criterios fijados y adaptándolos a la realidad que viven estas personas, garantizando que la información recogida no se usará para la aplicación del acuerdo de readmisión hispano-marroquí de 1992 y del citado acuerdo de readmisión con la Unión Europea pendiente de aprobación.
 - El acceso a la residencia regular y a un permiso de trabajo y un verdadero respeto a su dignidad humana en Marruecos podría ser una opción razonablemente satisfactoria para un porcentaje significativo del colectivo.
- Facilitar la reunificación familiar de quienes tienen familiares en Europa. Sin tener que volver a sus países de procedencia y aplicar una definición más amplia de “miembros de familia” con el fin de incluir en ese concepto a descendientes mayores de edad y a otras personas que no estén dentro de la concepción nuclear de la familia. Asimismo, flexibilizar los requisitos exigidos, como el de la dependencia económica o los documentos que se requieren para acreditar vínculos familiares permitirían que muchas de estas personas no tuviesen que utilizar vías mucho más peligrosas.
- Reconsiderando la política de visados. Los discursos en los que se habla de una apuesta decidida por la inmigración regular, no tienen cabida si no establecemos una política de visados para ciudadanos de países africanos mucho menos restrictiva que el actual.

Con esta iniciativa, las entidades de Migreurop en el estado español poníamos de manifiesto que, más allá del cambio radical que exigimos en las políticas europeas de migración y asilo, y que sabemos que, hoy por hoy, no tienen el consenso necesario para hacerlas posible, es posible una intervención, acorde con la legalidad vigente, que “solo” precisa de voluntad política.

Dicho de otro modo, al tiempo que buscamos ganar apoyos a medidas de este tipo, denunciaremos a quienes se escudan en todo tipo de argumentos para encubrir su nula voluntad para encarar soluciones reales e inmediatas a un drama que está teniendo un coste elevadísimo en sufrimiento y vidas humanas.

Hemos de decir que, en nuestra estancia en el Parlamento Europeo nos entrevistamos con todos los grupos políticos y en prácticamente todos ellos encontramos receptividad a nuestros planteamientos. Ciertamente que la actuación, en particular de los gobiernos español y marroquí no se han movido un ápice e, incluso, el gobierno español ha dado un paso más para tratar de legalizar las “devoluciones en caliente”. Pero ha habido significativas tomas de posición desde la Unión Europea, disconformes con dicha actuación. La más reciente la del Comisario Europeo de Derechos Humanos, todo ello como preludio de las próximas impugnaciones legales a dicha normativa de cuyo fruto estamos seguros.

ANDALUSIA. Agost. **Quasi 300 immigrants en barques de joguina han estat rescatats en el dia de més entrades des de 2006.** L'11 d'agost és el dia de major entrada d'immigrants intentant creuar l'Estret de Gibraltar des de 2006. El bon temps ha propiciat que fins 299 persones s'hagin atrevit en 31 embarcacions inflables, barques de joguina que s'utilitzen a la platja per a jugar i que tenen capacitat per a dues persones.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Agost. **La resposta del Govern espanyol davant l'augment d'arribada de pasteres és més policia.** El Ministeri d'Interior davant l'augment d'arribada de pasteres, els darrers dos dies més de mil persones intentaven creuar l'Estret, ha decidit enviar més agents de Policia i Guàrdia Civil a Ceuta, Melilla i Algeciras. Al voltant de 475 efectius dels dos cossos es traslladaran properament a les ciutats autònomes, hi haurà 135 antidisturbis entre ells.

El Diario.es

ESPANYA. Agost. **Rajoy destaca la necessitat d'una política europea clara i contundent contra la immigració irregular.** El president del Govern Espanyol en una trobada de dirigents del PP a Galícia; ha destacat la necessitat de comptar amb una política europea "clara i contundent" contra la immigració il·legal, arrel de la situació que es viu a l'Estret i a la ciutat de Melilla, que ha qualificat com a difícil.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **El Poder Judicial exigeix concretar l'examen de nacionalitat per a persones d'origen estranger.** El Consell General del Poder Judicial demanarà al Govern que concreti les preguntes que es fan a les persones estrangeres a la prova de coneixement per adquirir la nacionalitat espanyola per residència. En l'esborrany de l'informe el Poder Judicial reclama que el reglament que està preparant en Govern concreti els elements essencials sobre els que es plantejarà el qüestionari de llengua i cultura espanyola. Aquestes preguntes mesuren, suposadament, el grau d'integració a la societat, i la seva resposta resulta determinant per a obtenir la nacionalitat. Però la disparitat de les preguntes, segons els jutges, dels registres civils provoquen nombroses reclamacions.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **Interior suggereix als partits regular l'ús del burca a la llei de seguretat ciutadana.** El Ministre d'Interior, Jorge Fernández Díaz, ha suggerit que la Llei Orgànica de Protecció de la Seguretat Ciutadana resulta el marc adequat per regular l'ús del burca. El Ministre diferencia dues dimensions; la primera "Crec que té a veure amb la dignitat de la dona i em sembla que la peça atempta contra aquesta, però això no és competència exclusiva d'Interior". La segona dimensió a la que ha fet referència es que "el burca dificulta la identificació d'una persona que pot cometre un acte il·lícit".

Fernández Díaz ha recordat que la norma que ha dissenyat el seu departament, pendent encara de rebre el vist i plau del Congrés, "contempla sancions per persones que assisteixen a manifestacions amb la cara tapada, de manera que impedeixen la seva identificació per part de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **El Tribunal Suprem prohibeix les proves d'edat a menors estrangers amb passaport vàlid.** El Tribunal Suprem ha dictat dues sentències en les que aplica l'acord de ple de la Sala Civil del passat mes de juliol, que prohibeix sotmetre a proves per a determinar l'edat dels menors amb passaport vàlid que es trobin en situació irregular a Espanya. Les dues sentències resolen els casos d'un ciutadà de Guinea Conakry i una ciutadana de Ghana, que tot i tenir passaports expedits en el seu país d'origen acreditant la data de naixement i la minoria d'edat, van ser declarats majors d'edat després de la realització de proves mèdiques, i com a resultat van deixar d'estar tutelats per les administracions corresponents (Diputació Foral de Àlava i Generalitat de Catalunya). En tots dos casos el Suprem disposa que han de quedar sota la protecció que la llei suposa als menors no acompanyats.

El Diario.es

MELILLA. Octubre. **La fiscalia investigarà la pallissa i devolució d'una persona a la tanca de Melilla.** La Fiscalia General de l'Estat ha obert una investigació sobre la violència policial i les devolucions en calent executades per la Guàrdia Civil a la tanca de Melilla el passat 15 d'octubre, que han sortit a la llum arrel de dos vídeos que ha difós la ONG local Prodein. Les imatges mostraven a diferents agents colpejant a una persona d'origen camerunès, que després de quedar aparentment inconscient, va ser expulsat a Marroc.

La Fiscalia ha anunciat l'inici de la investigació a través d'un correu electrònic enviat a tots aquells ciutadans que havien sol·licitat al fiscal l'obertura de diligències en el marc d'una campanya llençada a les xarxes socials. La iniciativa consistia en l'enviament massiu d'emails adjuntant els vídeos de Prodein i demanant l'actuació de la Fiscalia.

El Diario.es

COMUNICAT

SOS Racisme Catalunya. 30 octubre.

[La Fiscalia per primera vegada actua davant les devolucions "en calent" i investigarà també la pallissa al noi camerunès](#)

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **Rajoy diu que les devolucions en calent s'ajusten a la legislació nacional i internacional.** Mariano Rajoy ha defensat la intenció del Govern espanyol de legalitzar les devolucions en calent d'immigrants a Ceuta i Melilla, diu que "s'ajusten a tota la legalitat" i ha justificat la futura reforma amb un nou argument: com recull la Llei Orgànica de Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat (1986), l'obligació de controlar les fronteres, és anterior a la Llei d'Estrangeria (2000), que inclou el dret de l'immigrant a una expulsió amb garanties. "No atendre el problema seria el mateix que no atendre a la legalitat a l'obligació de controlar les fronteres. Per tant, el que farem és millorar la cobertura jurídica d'unes actuacions que són prèvies a l'aplicació i procediments de la Llei d'Estrangeria".

El Diario.es

COMUNICAT

SOS Racisme Catalunya. 24 octubre.

[El Partit Popular vol legalitzar les expulsions en calent. Busca cobertura legal davant la vulneració de drets humans](#)

COMUNICAT

Migreurop. 20 octubre.

[SOS Racisme dóna suport a Migreurop i exigeix el fi de les expulsions sumàries i el respecte als drets humans](#)

MELILLA. Octubre. **El camp de golf al costat de la tanca de Melilla ha costat 5 milions d'euros públics des de 2009.** Des de la seva inauguració al 2009, el camp de golf situat a pocs metres de la tanca de Melilla ha costat al voltant de cinc milions d'euros públics. D'aquests, 3,4 milions procedeixen de les arques municipals i tenen com objectiu promocionar i mantenir les instal·lacions. La resta, prop de 2 milions, provenen en la seva majoria de fons europeus destinats a la construcció del recinte. El Govern de Melilla ho defensa com a mètode d'atracció turística de la ciutat. Un cop construït, el camp de golf costa a les arques públiques al voltant de 700.000 euros cada any, que s'imputen als pressupostos generals municipals. Aquests es divideixen en dies partides, segons les dades publicades al Boletín Oficial de Melilla, el Govern transfereix 220.000 € anuals al club de golf privat que s'encarrega de la gestió de les instal·lacions, aquest està dirigit per l'editor del diari Melilla Hoy. L'executiu destina una altra partida pressupostària al manteniment del camp de golf municipal. La frondositat i relluent gespa costa més de 300.000€ anuals.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **Tota l'oposició rebutja al Congrés legalitzar les devolucions en calent a Ceuta i Melilla.** Tots els grups de l'oposició que han intervingut en el debat sobre les esmenes al projecte de Llei de Seguretat Ciutadana han traslladat al Partit Popular el seu rebuig a la intenció de legalitzar les devolucions en calent a les tanques de Ceuta i Melilla. Consideren que és contrari a l'ordenament jurídic nacional i internacional i contradiu els convenis i tractats subscrits per l'estat espanyol.

La Comissió d'Interior del Congrés dels Diputats ha aprovat per 23 vots a favor i 17 en contra el projecte de Llei de Seguretat Ciutadana, que recull la reforma de la Llei d'Estrangeria per introduir la figura del rebuig a frontera a Ceuta i Melilla.

El Diario.es

COMUNICAT

SOS Racisme Catalunya. 12 novembre.

[L'ONU crida l'atenció a l'Estat espanyol per vulneració de Drets Humans i li demana explicacions sobre alguns fets](#)

COMUNICAT

SOS Racisme Catalunya. 19 novembre.

[Front la legalització de les expulsions en calent. Frontera Sud: fins on estan disposats a arribar?](#)

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **El Govern espanyol crearà sales per identificar possibles refugiats a les tanques de Ceuta i Melilla.** El Ministeri de l'Interior crearà unitats d'atenció a sol·licitants d'asil i protecció internacional en els espais fronterers habilitats a Ceuta i Melilla en els propers mesos. El govern ha decidit dur a terme la recomanació feta per l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats (ACNUR) abans de l'estiu. Ho ha fet després d'anunciar la seva intenció de legalitzar les devolucions immediates a frontera i la multitud de crítiques que han rebut amb aquesta decisió, que consideren que vulnera sistemàticament el dret d'asil.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **Crits, mascaretes contra el vòmit i desplegament policial en un avió.** En un vol de deportació a Senegal i Mali del passat 12 de setembre es va viure una situació dramàtica. La tensió va començar al CIE de Madrid en el moment en que alguns interns rebien les primeres notificacions d'expulsió. Asseguren que faltaven poques hores per la imposició de posar punt i final a les seva estada a Espanya, quan la normativa exigeix que siguin avisats almenys amb 24 hores d'antelació.

El vol secret de deportació organitzat pel Ministeri d'Interior a través de la companyia Air Europa, va sortir a les 21.15 amb destí a Dakar (Senegal) i amb escala a Bamako (Mali); Babakar es trobava a l'avió i aquest és el seu relat "es van utilitzar mascaretes per frenar el vòmit que s'havia provocat una de les persones deportades, també per evitar els crist. També assenyala la incapacitat dels deportats per reclamar la pèrdua de les seves pertinences". El Ministeri d'Interior no dóna informació sobre aquest tipus de repatriacions, ja que entén que es tracta d'operatius policials.

El Diario.es

MELILLA. Novembre. **12 kilòmetres de filat, ganivetes i tanques per contenir el somni europeu.** La tanca de Melilla és realment un filat metàl·lic, una barrera física de separació entre el Marroc i la ciutat espanyola de Melilla, que té com a únic propòsit dificultar la immigració irregular. Està fabricada de filat d'acer i el seu cost inicial va ser al voltant de 33 milions d'euros. Va començar a construir-se al 1998, primer amb una sola tanca i finalment amb dos tanques paral·leles de tres metres d'alçada, que ha seguit creixent: sis metres al 2005 després de l'anomenada "Crisis de la tanca". Al 2007 es va afegir entre les dues tanques un tercer obstacle, coneguda com sirga tridimensional que arriba als tres metres. Aquests murs metàl·lics, amb una longitud propera als 12 kilòmetres, no són el límit real entre Espanya i Marroc. Van ser construïdes en territori espanyol vorejant la carretera ML-300.

Des de Marroc, la persona que vol entrar a Melilla ha de passar una carretera perimetral, un doble filat d'espina, una rasa de terra de dos metres de profunditat i quatre d'amplada, i finalment una pista de seguretat amb forces auxiliars i punts de vigilància abans de trobar-se amb la tanca.

El Diario.es

BRUSSEL·LES. Desembre. **Brussel·les exigeix investigar l'expulsió de l'immigrant apallissat a Melilla a Octubre.** El nou comissari d'Immigració, Interior i Ciutadania de la Unió Europea, Dimitris Avramopoulos, ha demanat a l'estat espanyol que investigui l'incident que es va produir el passat 15 d'octubre, quan un jove immigrant va ser colpejat per agents de la Guàrdia Civil mentre baixava de la tanca de Melilla.

El Diario.es

ALMERIA. Desembre. **Si Salvament Marítim hagués activat tots els mitjans, no haguessin mort a l'Estret.** El col·lectiu Caminando Fronteras ha denunciat un important retard en l'activació dels serveis de rescat de Salvament Marítim de Tarifa i les autoritats marroquines. "Des de que els vàrem avisar fins que van ser rescatats van passar dues hores", assegura l'activista Helena Maleno, que ha estat en contacte amb els ocupants de l'embarcació de de que va rebre una trucada d'auxili.

Salvament Marítim va mobilitzar una de les seves embarcacions però va tornar perquè, segons indiquen, la patrullera marroquí va avisar que s'estava procedint al rescat. La Guàrdia costera marroquí ha localitzat nou cossos sense vida i ha rescatat a 21 persones. Segons l'organització, hi ha un total de 12 adults morts i 8 bebès.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **El Ministeri de l'interior permet sedacions forçades en els vols de deportació.** Tot i que la Policia Nacional assegura que l'ús de sedants per facilitar la repatriació de persones estrangeres que es resisteixen a l'expulsió està prohibit, el protocol que determina les normes d'actuació en aquests dispositius deixa la porta oberta a aquest tipus de pràctica.

El Ministeri de l'Interior permet les sedacions forçades en els vols de deportació amb l'aprovació del metge que acompanya aquest operatiu, que justifica la seva utilització per raons de seguretat. La Direcció General de la Policia va crear aquest document al setembre de 2007, 3 mesos després de la mort de Osamuyi Aikpitanyi en un vol de deportació de Madrid a Lagos, les organitzacions socials que van denunciar aquest cas, asseguren que va morir d'asfíxia a causa d'una cinta que li tapava la boca.

El Diario.es

MELILLA. Desembre. **Els nens del carrer de Melilla: fugir del centre de menors per evitar l'expulsió.** Els nens del carrer de Melilla viuen una realitat plena d'abusos i injustícies. Són nens i adolescents, en la seva majoria d'origen marroquí, que migren sols, i que una vegada a Melilla, fugen o són expulsats del sistema de protecció de menors. Sobrevivint al carrer esperen l'oportunitat per colar-se des del port, en alguns dels vaixells que surten diàriament cap a la Península.

Les denúncies de maltractaments físics i psicològics per part dels menors no acompanyats cap als centres de protecció de menors, la retirada del permís de residència a l'arribar a la majoria d'edat, la no escolarització dels menors als sistemes públics educatius; són els principals motius pels quals fugen del centre.

El Diario.es

ANDALUSIA. Desembre. **Més de 3.200 persones han arribat amb pasteres a les costes andaluses durant el 2014.** Al voltant de 3.234 persones han arribat a les costes d'Andalusia a bord de 214 pasteres durant el 2014, sent Cádiz la província amb el major nombre d'arribades.

Entre els casos més destacats el de mitjans agost on més de 1.300 persones van arribar a les costes de Cádiz en 36 hores.

Europa Press

COMUNICAT

SOS Racisme Catalunya. 10 Desembre.

[Dia Internacional dels Drets Humans. Fracàs estrepitós del Govern Espanyol en matèria de Drets Humans](#)

CENTRES D'INTERNAMENT PER A PERSONES ESTRANGERES

BARCELONA. Gener. **CAS de represàlies contra una vaga de fam al CIE.** El dos de Gener de 2014 un periodista informa a SOS Racisme que dos interns del CIE de Barcelona s'han posat en contacte amb ell per comunicar que hi ha una vaga de fam dins del centre, que té com a objectiu denunciar maltractaments i males condicions. Segons la versió dels interns, el motiu de la vaga de fam és la vulneració de drets constants que patien, per part dels funcionaris del Centre i per agents d'antidisturbis que també havien entrat dies abans al CIE. Denunciaven patir agressions físiques mentre estaven a les dutxes, zona on no hi ha càmeres de video-vigilància, que les seves peticions no eren ateses per les nits (com per exemple anar al lavabo), l'accés adequat a medicaments, així com també, el subministrament de metadona als interns que així ho requereixin. A través de diferents entitats, que havien visitat el CIE, es va saber que els interns tenien visibles marques de lesions, i a més denunciaven que se'ls havia negat atenció mèdica especialitzada en un centre hospitalari.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia es va decidir visitar a un dels interns que havien contactat el periodista, però aquesta entrevista va ser impossible, ja que, segons va informar la direcció del CIE, havia estat traslladat a un hospital extern per haver patit lesions per part d'un altre company.

Posteriorment, es va adreçar un escrit al Defensor del Pueblo per notificar-li els fets, i a més per sol·licitar una investigació dels mateixos, així com també la intervenció del grup antidisturbi. La resposta del Defensor del Pueblo informava que la Comissaria General de Extranjería y Fronteras, justifica l'entrada dels agents antidisturbis donada la situació de tensió i d'alteració de l'ordre provocada pels interns, que segons diuen varen colpejar portes i finestres amb una actitud agressiva contra els funcionaris policials. No hi ha possibilitat de continuar amb cap altre actuació.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Gener. **CAS que mostra les conseqüències psicològiques arrel d'una situació traumàtica al CIE.** El Sr. A.B estava intern al CIE i considera que ha patit maltractament psicològic per part dels agents de seguretat del centre. L'origen dels fets estan relacionats amb la mort d'un company d'habitació, que es va suïcidar dins del centre una vegada el van traslladar a una habitació d'aïllament, per un incident amb un encenedor. El Sr. A.B va estar present durant els fets previs a l'aïllament i va ser testimoni dels abusos policials. Al dia següent es va assabentar que el seu company d'habitació era mort, i des d'aleshores sospita que la seva mort no té un transfons clar, ja que no creu la versió del suïcida. A partir d'aquell dia va viure atemorit, li feien un seguiment exhaustiu, es sentia molt vigilat i tenia por de que hi haguessin represàlies. Va sortir sense expulsió, després de 20 dies d'internament, perquè és testimoni de la mort del seu company.

El Sr. A.B. té dos informes d'Exil (associació que es centra en l'atenció terapèutica medico-psico-social de persones traumatitzades per diferents tipus de violacions dels Drets Hu-

mans) que conclouen va patir un dany psicològic durant l'internament al centre.

Des del SAiD s'accepta el cas i es procedeix a reclamar responsabilitat patrimonial de l'Administració pels danys psicològics patits, que tal com mostren els informes psicològics consisteixen en trastorn d'estrès post-traumàtic i estat depressiu de grau mig a greu. El procés administratiu continua obert.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Gener. **2 anys de la mort d'Idrissa Diallo al CIE de Barcelona.** Dos anys després de la mort del jove de 21 anys, Idrissa Diallo, al Centre d'Internament per a persones Estrangeres de Zona Franca a Barcelona; la plataforma Tanquem els CIE i altres organitzacions i col·lectius no oblidem la seva mort i reclamen justícia.

ESCRIT

Plataforma Tanquem els CIES. 6 gener.

[Idrissa No oblidem](#)

BARCELONA. Gener. **La barbàrie invisible dels centres d'Internament d'Estrangers.** Arran d'una altra mort al CIE de Barcelona el passat mes de desembre d'un jove armeni, s'ha tornat a obrir el debat sobre el reglament d'aquests centres i la vulneració de drets que hi ha. L'advocat de Tanquem els CIE i alguns dels testimonis de dins el centre qüestionen la versió oficial, el suïcida. Des de SOS Racisme es denuncia que cada cop que es vol portar un testimoni a judici aquest és expulsat del centre i del país.

SOS Racisme Catalunya

CATALUNYA. Gener. **El Síndic considera urgent donar transparència al CIE Zona Franca.** L'equip del Síndic, d'acord amb la llei vinent, demana que la Defensora del Pueblo actuï de manera immediata visitant el centre o facilitant l'entrada a l'equip del Síndic. I recorda al Ministre la necessitat de disposar d'un reglament, dos anys després que hagués assumit el compromís que aquest arribaria immediatament.

Sindic.cat

BARCELONA. Gener. **La Defensora del Pueblo visita el CIE de Barcelona.** La Defensora del Pueblo, Soledad Becerril, i l'Adjunt Primer, Francisco Fernández Marugán, han visitat el Centre d'Internament per a persones Estrangeres de Barcelona. A la visita van estar presents el Director General de la Policia, Ignacio Cosidó, i la delegada del Govern a Catalunya, Llanos de Luna. Soledad Becerril ha volgut traslladar in situ a les autoritats competents les principals conclusions i recomanacions fruit de les darreres visites d'inspecció no anunciades que ha realitzat rel personal tècnic de la seva Institució a

quest CIE, l'última va ser el passat 4 de desembre després de la mort d'un intern.

COMUNICAT

SOS Racisme Catalunya. 30 gener.

[Demanem audiència al Consell d'Estat per fer-los arribar el rebuig als CIES](#)

BARCELONA. Març. **Primer judici per agressions al CIE de Barcelona.** És la primera vegada que agents de la Policia Nacional que operen al Centre d'Internament per a persones Estrangeres de Barcelona han respost davant un jutge per una falta d'agressions. Fet que ha tingut lloc a la sala 124 de la Ciutat de la Justícia de Barcelona, arrel de la denuncia que el passat 6 de febrer va interposar un intern del CIE per l'agressió que li van fer tres agents del centre quan sortia del menjador.

Els agents acusats, que a la vegada han denunciat a l'intern per agressió, han manifestat davant del jutge que en cap cas van colpejar i que tampoc van provocar a la suposada víctima. Segons els policies va ser l'intern el que els va insultar i es va resistir físicament a sortir del menjador, fet pel qual es van veure obligats a reduir-lo.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Març. **El Consell de Ministres aprova el reglament dels CIE.** El Consell de Ministres ha aprovat el reglament que regula el funcionament dels Centres d'Internament per a persones Estrangeres que, segons la Llei d'Estrangeria, hauria d'haver entrat en vigor al 2010. La norma manté les característiques bàsiques dels CIE, tot i que hi ha algunes novetats com l'objectiu d'aprofundir en la divisió entre la seguretat del centre, que és responsabilitat de la Policia Nacional, i els serveis assistencials, dels que s'encarregarà personal públic i ONG. No obstant, la direcció dels centres i les competències per determinar les normes interns seguiran sent policials.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Març. **El Consejo de Estado diu que el Reglament dels CIE restringeix l'atenció mèdica dels immigrants.** El Consejo de Estado considera que el Projecte de Reglament dels Centres d'Internament d'Estran fers proposat pel Ministeri d'Interior "introdueix limitacions o restriccions al dret dels immigrants retinguts a l'atenció sanitària" i demana a l'Executiu que modifiqui el redactat perquè considera que "no és acceptable". És així com queda recollit al dictamen que ha elaborat l'òrgan consultiu de l'estat, com "observació de caràcter essencial demana la modificació de l'article 17.2, que defineix el dret a rebre assistència mèdica i sanitària adequada quan sigui necessària a criteris dels Serveis Mèdics i ser atès pels serveis d'assistència del centre". Segons el Consejo de Estado, aquest redactat suposa "una restricció al dret que la llei dona als interns del CIE a "l'assistència adequada es transforma en necessària i s'exigeix una avaluació prèvia dels Serveis Mèdics del centre que pot no ser fàcil d'aconseguir, ja que aquests no estan disponibles dia i nit, laborables i festius".

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Març. **El reglament dels CIE no recull les resolucions dels jutges de control.** El reglament que regula el funcio-

nament dels Centres d'Internament per a persones Estrangeres incompleix bona part de les resolucions efectuades pels jutjats de control, que són les instàncies encarregades de la inspecció de les condicions dels CIE. Després de la recent aprovació d'una normativa, fins ara inexistent, encara queden àmbits sense regular i denúncies d'organitzacions socials sense respondre: els horaris i duració de les visites o de les trucades telefòniques, la separació dels interns amb condemna penal dels que no han comès cap delictes o el temps mínim per avisar d'una repatriació, ... entre altres; continuaran depenent de la direcció de cada centre, que segueix sota competència del Cos Nacional de Policia.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Març. **Decepció de les associacions pel Reglament dels CIE: "Una oportunitat perduda amb clars retrocessos".** Les principals organitzacions que defensen els Drets Humans i treballen amb persones d'origen estranger, han expressat decepció pel Reglament aprovat recentment pel Consell de Ministres, una norma que consideren "una oportunitat perduda, perquè consolida el model policial actual, no desenvolupa suficientment els drets dels interns i en molts casos, suposa retrocessos". Aquesta és la conclusió de la campanya "Que el Derecho no se detenga a las puertas de los CIES", (formada per entitats com la Federación estatal de SOS Racismo, Elín, Andalucía Acoge i la APDHA), la Campanya Estatal per el Cierre de los CIE, el Servei Jesuïta a Migrants i Càrites.

Europa Press

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 14 març.

[Aprovat el Reglament dels CIES, la lluita continua](#)

ESTAT ESPANYOL. Març. **La subcomissió d'estrangeria veu amb decepció el nou Reglament dels CIE.** La subcomissió d'estrangeria del Consejo General de la Abogacía Española considera que el Reglament que regula el funcionament dels CIE, aprovat pel govern un cop superat el termini legal, és insuficient i desequilibrat. Lluny d'abandonar el model penitenciari, consolida l'opinió generalitzada de que aquests centres resulten pitjor que les presons espanyoles; també ignora les aportacions fetes per part de la societat civil i fins i tot del mateix Consejo de Estado. Destaquen com aspecte positiu, el reconeixement del dret de les persones internes a l'assistència jurídica de l'advocat.

Consejo General Abogacía Española

MADRID. Març. **Un informe denuncia agressions, atenció mèdica deficient i internaments arbitraris als CIE.** L'ONG Pueblos Unidos ha presentat a Madrid l'informe "Criminalizados, ignorados y expulsados" on vessa el seu coneixement sobre la realitat del CIE arrel de la seva experiència acompanyant a les persones que hi estan retingudes. Es basen en les 1240 visites efectuades a 300 persones internes al CIE de Aluche (Madrid) durant el 2013. Denuncien l'abús de la privació de llibertat sense l'anàlisi previ de les circumstàncies particulars de cada cas.

Per una banda, l'arbitrarietat en l'internament deriva en la vulneració dels drets fonamentals dels interns, i per altra banda, multiplica la ineficàcia de la mesura per garantir que

el fi (l'expulsió) que suposadament ho justifica. A més, l'informe, exposa algunes queixes dels interns en referència a agressions, a una assistència sanitària deficitària o sobre comportaments racistes per part del personal del centre.

El Diario.es

BARCELONA. Maig. **Un intern del CIE denuncia a dos policies per maltractament en els intents de deportació.** Un home d'origen de Guinea Bissau que fa més de 9 anys que viu a Catalunya, s'ha querellat contra dos agents de la Policia Nacional, perquè segons ha denunciat, "el van tractar com un animal i el van insultar durant dos intents de deportar-lo des del Centre d'Internament d'Estrangers de Barcelona. En una roda de premsa a la Ciutat de la Justícia, ha assegurat que ens dues ocasions: el 21 de desembre de 2013 i el 12 de gener de 2014, els agents el van dur a l'aeroport de Barcelona per deportar-lo però, segons la seva versió, en totes dues ocasions els pilots de l'avió es van negar a que embarqués en les condicions que el tenien els policies.

El Diario.es

BARCELONA. Juliol. **Davant la falta de garanties, un jutge ordena traduir els drets dels interns del CIE de Barcelona a les seves llengües.** El jutge de vigilància del CIE de Barcelona, Joaquín Aguirre, ha dictat un acte pel qual obliga al recinte d'estrangers de la Zona Franca a disposar de butlletins informatius sobre els drets dels interns en diferents llengües.

El Periódico de Catalunya

ESTAT ESPANYOL. Juliol. **La Policia diu que restringeix l'accés als CIE només als immigrants que seran repatriats.** La Direcció General de la Policia ha aprovat una nova circular que recull els criteris que es valoraran per sol·licitar d'ingrés als Centres d'Internament per a persones Estrangeres, establint que les peticions dirigides a l'autoritat judicial per fer visible la situació personal, social i familiar del ciutadà estranger, així com la viabilitat de que s'efectuï la repatriació.

Público

UN RECURS CONTRA EL REGLAMENT DELS CIE

ESTAT ESPANYOL. Juliol. **Recorren davant el Suprem el reglament dels CIE.** Andalusia Acoge, SOS Racismo i la APDHA han formalitzat una demanda davant el Tribunal Suprem sol·licitant que es declari nuls 8 aspectes del reglament que regula el funcionament dels Centres d'Internament per a Estrangers; que segons les organitzacions "vulneren drets fonamentals i converteixen aquests centres en espais amb pitjors condicions que les presons".

20 Minutos

La demanda presentada per les entitats Andalusia Acoge, SOS Racismo i la APDHA, planteja recórrer els següents articles del Reial Decret 162/2014 de 14 de març de 2014:

- Article 5.2, que permet establir centres d'ingrés temporal o provisional diferents als CIES ja existents, en casos

d'emergència. La demanda destaca que aquest aspecte ha d'estar prèviament recollit a la Llei d'Estrangeria, que esmenta únicament als CIES. S'entén que un reglament no pot posar-se per sobre d'una llei orgànica.

- Els articles 7.3 i 16.2, que fan esment al fet que es procurarà, en la mesura del possible, garantir la unitat i intimitat familiar, quan s'interna a una família amb fills menors, amb la intenció de sol·licitar la seva expulsió del país. Amb base a la Directiva de Retorn (2008/115 / CE), aquesta agrupació familiar és obligatòria, en un mateix espai, fet que el reglament no garanteix explícitament.
- L'article 11.4 que estipula que els policies que presten servei als CIES, per regla general, han de portar les seves armes de foc reglamentàries. Els demandants argumenten que aquest extrem constitueix un greuge per a les persones internes, ja que en els centre penitenciaris els funcionaris no porten armes de foc en l'exercici de les seves funcions. No es guarda, per tant, un criteri de proporcionalitat. El reglament, també va en contra de la moderació i l'excepcionalitat en l'ús d'armes que estableix la mateixa llei de forces i cossos de seguretat de l'Estat.
- L'article 21.3 que estableix la possibilitat d'internaments successius s'impugna en la demanda perquè la Llei d'Estrangeria contempla únicament la possibilitat de pròrroga de l'internament, per un màxim de 60 dies. No esmenta els internaments successius després de l'alliberament d'una persona. A més, s'entén que s'ha de fer més clar el procediment, perquè la pròrroga es demani davant el mateix jutge instructor.
- L'article 42.8 determina la possible suspensió de comunicacions de l'intern amb familiars i / o amics no interns. Els demandants entenen que, contrari al que determina la Llei d'Estrangeria, segons la qual la restricció només pot ser determinada per un jutge, el Reglament, en canvi, obra la possibilitat que ho faci el director d'un CIE.
- El nu total en registres personals d'interns, establert a l'article 55.2 del Reglament, podria donar-se en la situació molt poc precisa de necessitat de garantir la seguretat del CIE. Aquest supòsit genèric violaria la doctrina del Tribunal Constitucional sobre aquest particular, segons la qual per exigir registres amb nus integrals ha de concórrer el requisit d'existència de raons individualitzades.
- L'article 56, pel que fa a potestat de requisar "objectes no autoritzats" dels interns. S'entén que hi ha normatives molt clares respecte als "objectes prohibits", no així amb la categoria de "objectes no autoritzats". El Reglament no necessita quins objectes serien i qui tindria la competència per retirar i custodiar aquests objectes.

MADRID. Octubre. **Segons el jutge el CIE de Madrid va discriminar als interns quan va aplicar el protocol d'ebola.** El passat 1 d'octubre, uns dies abans de que sorgís el 1er cas de contagi d'ebola a l'estat espanyol, l'atenció mediàtica es va centrar al Centre d'Internament d'Estrangers de Madrid. Un intern tenia dècimes de febre i es va activar l'alerta de possible contagi. La Jefatura de Policia va anunciar l'aïllament dels interns, però no va comunicar la discriminació amb la que es va aplicar el protocol, segons ha determinat el Jutjat d'Instrucció número 6 de Madrid.

Les persones retingudes no van rebre mascaretes a diferència dels funcionaris del centre, a més van estar tancats durant hores a les seves cel·les sense ser informats de la possible existència d'una cas de contagi. Durant aquella estona no els hi van donar ni esmorzar ni dinar. Aquestes informacions van ser denunciades per diferents organitzacions de Madrid, que les van traslladar al jutge de control, que després les ha ratificat.

Finalment va resultar ser una falsa alarma.

El Diario.es

BARCELONA. Octubre. **Entitats de "Tancarem el CIE" constaten unes deficients condicions higièniques i condicions mèdiques limitades en una visita al CIE de Barcelona.** SOS Racisme Catalunya, la fundació Migra Studium i Metges del Món, acompanyades de l'eurodiputat Ernest Urtasun (ICV-EUiA), han fet una visita al Centre d'Internament de persones Estrangeres de Barcelona, gestionat pel Ministeri de l'Interior dins la campanya de les organitzacions Migreurop i Alternatives Européennes Open Access Now. Una de les grans mancances que han detectat és l'encara deficient atenció sanitària.

Alba Cuevas, portaveu de SOS Racisme, després de recordar la "dificultat de les organitzacions per poder fiscalitzar

què passa al CIE", ha titllat d'absurdes les polítiques migratòries que permeten que "s'estiguin perseguint persones al carrer i se les porti al CIE" quan a més després un 50% no són expulsades. L'eurodiputat Ernest Urtasun ha denunciat que "no hi ha condicions higièniques" en el CIE de Barcelona. A banda de la reclamació del tancament del centre, també ha reclamat que es millorin les condicions sanitàries del centre, d'atenció general i d'assistència jurídica. Els CIES, ha dit, són un problema europeu.

SOS Racisme Catalunya

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 10 octubre.

[Entitats de Tancarem el CIE constaten unes condicions mèdiques limitades en una visita al CIE de Barcelona](#)

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 11 novembre.

[El Govern espanyol vulnera els DDHH de les persones estrangeres amb l'ús de brides als CIE](#)

Articles per a la reflexió

QUO VADIS DOMINE? CUANDO LA PRÁCTICA ADMINISTRATIVA DE EXTRANJERÍA SE ALEJA DE LOS FINES QUE LA LEGISLACIÓN ESTABLECE...

DAVID MOYA

Professor de la Universitat de Barcelona, membre del Observatori de Dret Públic

Es una tradición en el ámbito de extranjería e inmigración que los Estados gocen de amplios espacios de decisión y regulación, en la idea de que, el Gobierno desde la dirección política, y la Administración poniendo todo el poder de su aparato administrativo,... puedan contar con capacidad real de adaptarse a los flujos migratorios, e incluso incidir sobre éstos, gestionándolos y canalizándolos en la medida de lo posible hacia los fines establecidos por el Parlamento mediante sus leyes, en este caso principalmente la Ley de Extranjería. Ahora bien, eso implica, primero, que el Gobierno sepa lo que pretende (o no) hacer, y que ello se ajuste en cierta medida a lo que Ley le permite hacer.

1.- ¿Gobernar o *laissez faire*?

En este sentido es indispensable contar tanto con un adecuado diagnóstico como con un cierto pronóstico sobre cómo evolucionará la realidad migratoria durante los siguientes años de gobierno. Y sobre esa base elaborar un programa de trabajo (que idealmente debería contenerse en algún tipo de documento como, por ejemplo un Plan estatal plurianual, como en el Plan de Integración del que habla el art. 2 ter LODYLE). Ciertamente, elaborar un pronóstico en tiempos de fuertes cambios económicos y sociales, como los actuales, es arriesgado. Pero cruzarse de brazos y limitarse a gestionar el sistema de inmigración, sin diagnóstico ni pronóstico, simplemente actuando de manera reactiva a los problemas es igual de arriesgado socialmente aunque ciertamente pueda ser menos comprometido políticamente. Algo de esto ha ocurrido en los últimos años en materia de inmigración, aprovechando la percepción generalizada de que han dejado de llegar extranjeros (falso) y de que ahora son los españoles los que emigran (lectura desenfocada).³ A partir de aquí, es compartida ampliamente la percepción de que la política impulsada por el Gobierno en materia de inmigración ha presentado un perfil bastante bajo, traducido en la reducción a una sola Secretaría de Estado, la renuncia a la modificación de la normativa de extranjería existente como suele ser habitual cuando hay cambios de Gobierno o alteraciones relevantes en las tendencias migratorias. Efectivamente, en estos años apenas ha habido cambios relevantes si exceptuamos el endurecimiento en el acceso a la sanidad, la regulación de los CIEs y las medidas dirigidas a atraer adinerados inversores y compradores extranjeros. En definitiva, ninguna reforma de Ley de Extranjería ni del Reglamento, aunque en el último año se han introducido propuestas en el Congreso para regular las devoluciones en caliente o reordenar las pruebas de integración en el procedimiento de adquisición de la nacionalidad, que podrían aprobarse pronto en 2015. Este perfil bajo ha sido acogido por muchos como una cierta prueba de moderación, cuyo fin último era evitar que en la tormenta de la crisis económica se acabara culpando a la inmigración de algunos de nuestros problemas, especialmente de empleo, como vemos que ocurre en otros

países, destacadamente Grecia y, en menor medida, Italia o Francia. Esto es cierto, y debe admitirse como un logro del Gobierno, y de la sociedad en su conjunto.

Sin embargo, mi hipótesis es que en el ámbito de la práctica de extranjería, ese perfil bajo, cuasi de aséptica gestión técnica, no es tan neutro ni moderado. Como no puede ser de otra manera, pues un Gobierno toma decisiones cada día y resuelve aspectos clave relacionados con la inmigración, existe una línea de actuación política que o bien a propiciado o bien consentido un endurecimiento de la práctica administrativa de extranjería. En este punto es muy difícil de constatar si ello constituye una práctica ordenada o simplemente una relajación en los controles sobre el funcionamiento de la administración de extranjería. Pero como argumentaré a continuación es muy perceptible, y aunque bastante generalizado, pues se proyecta tanto sobre comunitarios como extracomunitarios, resulta particularmente duro para aquellos que todavía tienen permisos de residencia temporales (30-35%).

2.- Sobre el progresivo incremento de las prácticas administrativas restrictivas

Muy brevemente, pasemos revista a algunas de las prácticas que desde una perspectiva puramente subjetiva –y escasamente científica, todavía–, deberían centrar la atención de nuestras autoridades (Parlamento, Defensora del Pueblo, etc...) para asegurar un adecuado funcionamiento de la Administración. Las prácticas que considero más problemáticas se pueden ordenar en cinco tipos distintos de acciones o medidas administrativas que intentaremos ilustrar con algunos ejemplos, a pesar de la dificultad para su identificación y del riesgo que supone generalizar comportamientos que, en ocasiones responden a interpretaciones o meras prácticas administrativas que únicamente ocurren en algunas (sub)delegaciones y no en otras.

Primero, hay ocasiones en las que el desarrollo de la normativa existente mediante *instrucciones, circulares, notas informativas o la simple práctica administrativa* se produce con una carga fuertemente restrictiva respecto de la norma de cobertura, bien sea incrementando el número de requisitos que la Ley o el Reglamento parecerían imponer y que no se deducen naturalmente de su redacción. Así, por ejemplo, exigiendo que la reagrupación familiar se haga en bloque y no por partes, o aduciendo que la autorización por arraigo familiar a favor de madre o padre de niño español se agota con el primer uso y no es reiterable, o concediendo autorizaciones temporales de dos años cuando se rechaza la residencia de larga duración por, pongamos, antecedentes penales de escasa entidad). Aunque también ha ocurrido que esos requisitos se impongan bien directamente a pesar de ser claramente contra-*legem* (p.ej.: exigiendo requisitos económicos para el acceso a la residencia permanente comunitaria cuando la Directiva nada establece a este respecto); bien desviándose de la jurisprudencia existente (a pesar de la supresión por el Tribunal Supremo del supuesto de separación legal o de hecho en algunas de-

³ Véase la colección de trabajos dedicada a esta cuestión en el Anuario de Inmigración en España 2013, Ed. CIDOB, Barcelona 2014.

legaciones se exige que familiar de comunitario no se haya separado temporalmente del ciudadano comunitario a través de la exigencia de acompañamiento), o incluso tolerando o favoreciendo prácticas claramente ilícitas (sería el caso de las devoluciones “en caliente” en puestos fronterizos de Ceuta y Melilla, documentadas audiovisualmente y actualmente *sub judice*). Claro que estas exigencias adicionales no son patrimonio exclusivo del Estado central, así, por ejemplo, algunas instrucciones de la Generalitat de Catalunya exigen que el extranjero aporte la cédula de habilitabilidad, algo que cuando se es arrendatario no siempre se puede obtener o aportar.

Segundo, otra práctica muy extendida consiste en *modificar de manera más restrictiva los criterios o la interpretación previamente establecida en ámbitos en los que la normativa admite cierta discrecionalidad administrativa*, especialmente para la concesión del permiso de residencia de larga duración; así, por ejemplo, la exigencia de antecedentes penales de escasa entidad (p. ej. una condena de 2 meses y multa por un delito de la conducción), o un control exhaustivo de las salidas del territorio español que no pueden superar los 10 meses en 5 años sin una cierta flexibilidad en su aplicación (p. ej. en el caso de un cómputo que arroja 10 meses y un día se denegó la RLD cuando para ciudadanos, por ejemplo, marroquíes tales períodos se pueden alcanzar casi computando los períodos vacacionales). En el ámbito de la reagrupación familiar también se observan interpretaciones cada vez más estrictas a pesar del contexto económico general, como por ejemplo, exigir la demostración de la regularidad y estabilidad de los ingresos durante los 6 meses precedentes a la reagrupación que puede parecer lógico pero que aplicado estrictamente complica mucho cualquier gestión en este ámbito, especialmente en una época de gran temporalidad y precariedad laboral en determinados sectores. A efectos de las renovaciones, por ejemplo, se ha llegado a exigir que se compute por días enteros trabajados (jornada completa) no por días simplemente, lo cual perjudica a aquellos que trabajan media jornada –especialmente mujeres como ha insistido el Tribunal de Justicia de la Unión Europea en otros ámbitos al calificar dicha práctica como particularmente perjudicial para este colectivo y por ende discriminatoria- sin tomar en cuenta la cuantía de sus ingresos.

Tercero, constituye una *práctica gravosa pero muy difícilmente controlable la creciente exigencia de prueba documental para demostrar hechos de muy limitada relevancia o innecesarios* para la resolución final. En ocasiones, se llega a exigir la aportación de pruebas documentales que, o bien son de difícil obtención (y que requieren un gran esfuerzo por parte del extranjero), o bien no están bien definidas y que luego pueden ser estimadas como inadecuadas, incluso en muchas ocasiones se exigen documentos que no debería corresponder al extranjero su obtención, sino a la propia Administración (porque ya obra en su poder) o a un tercero. Pero ante el riesgo de inadmisión o denegación, se intentan aportar. Así, por ejemplo, la exigencia de un “certificado migratorio” que no se sabe muy bien que es a efectos de obtención de la nacionalidad. Tendencia que no sólo se produce en la Administración central, pues también la Generalitat ha exigido en algún momento, por ejemplo, que los cursos de lengua catalana destinados a obtener los certificados de integración, sean únicamente aquellos impartidos por el Consorci de Normalització Lingüística de la Generalitat, y no otros (en este punto quizá la exigencia podría flexibilizarse y los fines de la misma compensarse mediante otros instrumentos).

Cuarto, introduciendo una *interpretación mucho más rigurosa de las disposiciones existentes, y concretamente de los elementos procesales y/o formales*, cuyo efecto acaba siendo la presentación de una nueva y distinta solicitud o la provocación de un mayor retraso en la resolución del caso. Una variante es la paradójica utilización de avances de carácter organizativo o procedimental como el nuevo sistema electrónico de citas para ordenar

las solicitudes vía Internet pero gestionándolo de manera disfuncional para lo que sería un sistema informatizado disponible 24h. (por ejemplo, permitiendo tramitar citas por Internet un solo día de la semana) o situando los mecanismos de Administración electrónica como los únicos disponibles, lo cual puede ser una barrera para mucha gente que no tiene fácil acceso a Internet.

Quinto, y por ir acabando, la *ausencia de medidas de adaptación ordenamiento extranjería a la cambiante realidad puede generar situaciones particularmente gravosas para los extranjeros*. Así por ejemplo, tras un enorme esfuerzo para resolver cientos de miles de expedientes con el Plan de Nacionalidad, las citas para la jura se acaban acumulando y dándose para dentro de muchos meses; del mismo modo, tampoco se ha previsto ninguna medida para reforzar la situación jurídica de aquellas personas que obtienen arraigo social por motivo familiar, es decir sin contrato laboral.

La descripción anterior no deja de ser meramente ilustrativa, ni siquiera pretende ser mínimamente completa pues seguro que existen muchas otras medidas restrictivas que y posiblemente han quedado fuera algunas igual o más importantes aún.

3.- Algunas líneas de trabajo futuras

En cualquier caso, tomadas en su conjunto todas estas prácticas dan casi la impresión de una cierta “contrareforma encubierta” del régimen de extranjería, pues si bien una parte de las cuales pueden enmarcarse hasta cierto punto en un marco más amplio de políticas destinadas a controlar –recortar- el gasto público (servicios sociales, sanidad, tasas judiciales recientemente revertidas, etc.), pero respecto de ciertas medidas cuyo efecto es simplemente endurecer la reagrupación, regularización y renovación de autorizaciones por parte de los extranjeros, no se alcanza a entender qué lógica las alienta salvo la de pensar que pueden impeler a un cierto retorno o “efecto salida”. Sin embargo, es posible perfectamente la otra hipótesis, que el perfil bajo del Gobierno se haya traducido asimismo en una relajación de sus mecanismos de control sobre la Administración a su cargo, y que ésta progresivamente haya ido asumiendo un discurso más restrictivo.

De hecho, este es uno de los problemas tradicionales de extranjería, que es la exigencia de responsabilidad administrativa sobre el mal funcionamiento de la Administración, pues los mecanismos existentes están pensados para hacer frente a la excepción, y suelen ser de naturaleza jurisdiccional, y un tanto laberínticos. Para las malas praxis administrativas “conscientes” el remedio es esencialmente político, más control interno (Gobierno) y externo (Cortes, Defensor, Tribunales). El problema es demostrar que algo constituye una mala praxis generalizada o recurrente, pues el problema de la práctica es precisamente ese, que es mera práctica administrativa, y que por ello resulta muy cambiante y distinta en España, de modo que resulta muy difícil trazarla, especialmente porque puede cambiar con un simple orden por parte de las autoridades gubernamentales superiores cuando existe una presión externa para hacerlo (una sentencia, una pregunta parlamentaria, una investigación del Defensor del Pueblo, una noticia de prensa, etc...), aunque en el trabajo diario de los abogados de extranjería y de las ONGs activas en este ámbito, resulta un desafío enorme y constante, pues es una lucha muy desigual donde la Administración cuenta con muchos más medios para actuar y adaptarse. Es más, cuando nos enfrentamos directamente a actuaciones que rayan la mala fe administrativa o prácticas disuasorias generalizadas (como denegación de solicitudes con escasa o inadecuada fundamentación, etc...) los mecanismos jurisdiccionales tradicionales resultan efectivos de forma muy limitada.

Y esta constituye una de mis primeras conclusiones provisionales, la intensidad de control a la que está sometida la administración de extranjería, especialmente en determinadas áreas muy concretas (visados, entrada, asilos en frontera, etc..), es muy limitada, por lo que se hacen necesarios otro tipo de mecanismos de control específico (control parlamentario de la normativa infrarreglamentaria y de las directrices políticas, nuevos mecanismos de control judicial de las prácticas generalizadas de la Administración, etc...). Hemos tenido ejemplos muy particulares en ámbitos como el control de los CIEs, con la creación de la figura del Juez de Control, ahora necesitamos mayores mecanismos de control y punición de la Administración (y de los responsables de la misma) cuando actúa de mala fe. Habrá que empezar a pensar en ello, ya que no constituye un problema exclusivo de la inmigración, si no que puede extrapolarse a otros ámbitos... aunque el de extranjería pueda haber sido laboratorio para malas praxis administrativas que empiezan a extenderse a otros ámbitos (seguridad social, etc..).

Segunda, a pesar de las reformas introducidas para que las ONGs puedan actuar con mayor capacidad en este ámbito (arts. 20-22 LODYLE) y a pesar de los esfuerzos notables de *advocacy* de algunas ONGs, quizá debemos pensar en mecanismos más potentes e institucionalizados de coordinación en esta materia. Hay que explotar al máximo todas las posibilidades que ofrecen los litigios estratégicos, pero para eso es necesario contar con un nivel de coordinación en el tercer sector que no se limite a la coordinación "por arriba" (a nivel de dirección), sino que empiece a ser horizontal y llegue hasta la base, instaurando una cultura colaborativa en el nivel más administrativo (plataformas de intercambio de información, bases de datos comunes, protocolos de trabajo, mayor especialización, etc..), que sin duda plantean enormes retos tanto logísticos como de cultura institucional de las propias ONGs. ¿Estamos preparados para el trabajo en red?

Articles per a la reflexió

EL ODIO COMO DELITO

GONZALO ESCOBAR

Professor Titular al Departament de Dret Públic de la Universitat de Girona. Activista de SOS Racisme Catalunya. Coordina la Comissió Jurídica 'Estudi i Pensament de SOS Racisme

Con la anunciada reforma del Código Penal resurgen voces que claman nuevos y mayores espacios para la intervención punitiva del Estado. En la medida que las sociedades ganan complejidad se refuerzan aquellas voces que consideran que si un problema no tiene respuesta penal significa que no nos tomamos en serio ese problema y a su vez, consideramos que el instrumento penal será decisivo para eliminar realmente el problema. En esta tesitura, se encuentra hoy el odio.

El sistema penal como mecanismo para gestionar/resolver los problemas relacionados con la criminalidad ha sido, y sigue siendo, objeto de serias críticas.

Ya en el Siglo XVIII, los autores de la ilustración, advertían sobre los riesgos del poder punitivo del Estado y reclamaban la necesidad de limitar al mínimo necesario su uso. Como afirmaba Beccaria el poder del Estado para imponer penas debe ser útil (eficacia preventiva) y limitado. Se acuñaba, entonces, el principio del derecho penal mínimo y garantista.

Son múltiples las evidencias que permiten ver los problemas que plantea el Sistema penal. Siguiendo a algunos autores, sin ánimo exhaustivo y de forma muy sintética, se ha planteado que el Sistema penal:

- No se legitima por su útil, que no tiene demostrada.
- No se legitima por su justicia. ¿Cómo puede explicarse desde la justicia delitos como el de los manteros? O el aborto? O que cuando una persona engaña a otro y la defrauda se exija para considerarlo delito que lo defraudado sea superior a 400€, pero cuando los engañados y defraudados somos todos (Hacienda Pública), se exija que la defraudación sea superior a 120.000€.
- No recoge aquellos comportamientos que representan los males más graves para la sociedad, sino que es el resultado de una contienda política atravesada por una gran variedad de intereses. Como ejemplos baste la regulación del aborto o la de la ocupación de inmuebles.
- Se sustenta en un modelo de sociedad punitiva, como indicaremos más adelante.
- No es igual para todos. Son múltiples las evidencias del carácter discriminatorio del sistema penal. Los delitos de los poderosos son una clara evidencia.

Actualmente, podemos añadir algunas evidencias más en contra del uso punitivo del Estado y de su instrumento fundamental, la cárcel.

La cárcel ha sido criticada desde su nacimiento. De forma temprana, Howard dedicó parte de su vida a visitar cárceles europeas y a hacer explícitas las condiciones infrahumanas en las que se realizaban estos encerramientos. Sin duda las condiciones de vida en las prisiones europeas han cambiado. Sin embargo es una pena que no acaba de librarse de un trasfondo que para algunos la hace una pena inhumana.

Autores como Rosenfeld han evidenciado que la cárcel no es útil para prevenir los delitos. El anunciado temor a la cárcel no ha resultado ser un freno real frente a los comportamientos delictivos. También tenemos evidencias sobre el bajo rendimiento de la cárcel a la hora de resocializar a aquellos que son recluidos entre sus muros.

Pero no sólo no es útil para los propósitos que la legitimarían, sino que existen estudios que nos muestran los efectos desestructuradores y de marginación que produce la cárcel.

Con todo, estas críticas a la cárcel no pueden hacernos perder de vista que las evidencias y las críticas se extienden a todo el Sistema penal. Al instrumento punitivo del Estado y al modelo de gestión/resolución de conflictos que incorpora.

En este contexto, un tema de gran actualidad viene relacionado con la denuncia que se hace sobre la forma en que los Estados vienen gestionando conflictos sociales a través del Sistema penal. En este modelo de gestión, el Estado no está interesado ni dispuesto a reconocer y proporcionar igualdad de oportunidades. Se trata de preservar un orden de cosas que permite una gran concentración de la riqueza, con el coste de una gran extensión de la pobreza. Pero, para mantener su aparente legitimidad, el Estado debe contar con instrumentos que le permitan "legítimamente" establecer las diferencias o lo que es lo mismo negar las oportunidades. Y ahí es donde entra en juego el Sistema penal y su consustancial elemento de estigmatización. Se selecciona un segmento de la población que será excluido de los servicios/derechos/oportunidades. El elemento de distinción parece ser "natural", lo que permite ahorrar su justificación. Categorías como la edad (son jóvenes), el sexo (son mujeres), el origen (son inmigrantes), han tenido un gran rendimiento. A partir de esa selección, se problematiza el colectivo. De esa forma, las frases parecen salir del cajón "ya se sabe que los jóvenes son más problemáticos", "ya se sabe que los inmigrantes no se integran". Sobre esta base, de la definición del grupo como problema, entonces el instrumento penal tiene plena cabida. La redefinición del joven problemático como joven delincuente no requiere un gran esfuerzo. De la misma forma que no requirió un gran esfuerzo la criminalización del inmigrante en España y Europa. La transformación del "inmigrante clandestino que no se integra", al inmigrante como delincuente, en el ideario social, no requirió ni mucho esfuerzo, ni mucho tiempo. Llegados a este punto, el Sistema penal pasa a ser el instrumento adecuado para negar, de forma aparentemente legítima, sus derechos/oportunidades/servicios. La fundamentación que se utiliza es: "no se le excluye por ser inmigrante, se le excluye por ser delincuente"! He ahí, como se obtiene el respaldo, cuando menos silencioso, de una parte importante de la sociedad, al proceso de exclusión social efectuada por el Estado, a través del uso del Sistema penal.

Fruto de estas evidencias, en la actualidad encontramos propuestas alternativas. Propuestas que van desde un cambio de enfoque, sintetizadas en el castigar vs reparar de la llamada justicia restaurativa; a propuestas de formas alternativas de resolución de conflictos que podríamos sintetizar en castigar vs prevenir.

Lo que llama la atención es que a pesar de que sabemos y tenemos evidencias sobre el funcionamiento del Sistema penal. Sobre su falsa utilidad como instrumento preventivo. Sobre los problemas y riesgos que genera su uso. Algunos sectores siguen empeñados en su reclamo. E insisten en afirmar que el Sistema penal es el único (o básico) instrumento que tenemos para combatir aquellos comportamientos que no deseamos (la criminalidad).

Como afirma Foucault, esta obcecación por el uso de un instrumento que no logra su propósito, no puede explicarse a través de la historia de sus fracasos, sino que debe explicarse a través de la historia de sus éxitos. Desde este punto de vista, que el Estado y sus poderes fácticos se empeñen en su utilización, no encierra ninguna paradoja. El Sistema Penal es uno más (y muy potente) de los instrumentos al servicio de ese poder.

La curiosidad la despiertan aquellos que están comprometidos con la lucha por la igualdad de oportunidades y en contra de las discriminaciones. Aquellos que luchan para limitar al Estado y sin embargo, reclaman más intervención punitiva y dotar de más facultades al Estado, en ese ejercicio penal, desdibujando los límites que se han ido construyendo a lo largo de la historia, desde que Beccaria advirtiese sobre la necesidad de limitar al Estado en el uso de ese poder.

Uno de los elementos que nos permitiría entender este reclamo punitivo sería el desconocimiento de estas evidencias. Sin embargo, es un tópico generalizado la afirmación: la cárcel no sirve. La paradoja viene cuando acto seguido se afirma: sin la cárcel esto sería un caos.

Otro elemento presente proviene de nuestra cultura punitiva. Nuestra sociedad proviene de una cultura que entiende que aquello que nos causa indignación merece un castigo. El pecado tendrá, ahora o en el juicio final, su merecida penitencia. Este modelo de sociedad implica una forma determinada de ver y entender los conflictos y sus soluciones. La pregunta clave es: ¿quién ha sido el culpable?, ya que la respuesta evidente es el castigo del culpable. Sin culpable el problema no puede ser resuelto. Resolver el problema es, por tanto, castigar/penar a los culpables. Un modelo que ha imperado durante largos años en nuestras desarrolladas sociedades.

Para autores como Ferrajoli este castigo, por parte del Estado, cumple una función básica, la de sustituir, neutralizando, la venganza privada. El sistema penal, como venganza pública -limitada y más racional-, evita que la víctima ejerza su propia venganza -más irracional-. Sin embargo, por racional que nos parezca esta explicación, sigue anclada en un modelo de sociedad culturalmente punitiva.

Estoy de acuerdo que los cambios culturales de una sociedad son lentos y difíciles, pero no imposibles. También reconozco que nuestras sociedades han ido evolucionando en este sentido. Ya los padres no corrigen a sus hijos mediante el castigo físico, ni en las escuelas impera el dogma: la letra con sangre entra, escenificado por Goya. Sin embargo, cuando hablamos del castigo penal los avances son menores, incluso diría que se mantiene en contradirección. El Sistema penal, con sus cárceles, gozan de una excelente salud. Sin embargo, ahora que estamos al borde de una nueva reforma del Código Penal, en la que de nuevo se pretende ampliar aún más su ámbito de influencia y debilitar o anular los límites establecidos, es un buen momento para insistir en que debemos tomar conciencia de las evidencias e incluir entre los objetos de nuestras luchas contra el poder establecido y la discriminación que lo sustenta, el Sistema penal y el uso que del mismo se hace.

El Código Penal de 1995, llamado Código Penal de la democracia, no sólo ha demostrado su dureza, generando la mayor tasa de encarcelamiento de Europa; sino su gran utilidad en la criminalización de la inmigración. Una utilidad que se aprecia si hacemos una revisión

histórica de la composición penitenciaria de nuestras cárceles: primero se llenaron (las llenaron) de "vagos y maleantes", luego de "charnegos y gitanos", posteriormente de drogodependientes y actualmente de inmigrantes. Quizá alguien piensa que esto es una casualidad, pero soy de los que piensa que las casualidades en política social no existen.

La paradoja está en que en ese Código se introducían, por primera vez en la historia penal de nuestro país, delitos que pretendían proteger a los inmigrantes. Sin embargo, acabó con ellos en las cárceles reforzando, de esa forma, el ideario social expresado en la frase de Esperanza Aguirre: "vienen a delinquir porque les sale muy barato".

Ahora, de nuevo, reforzando una reforma penal, si se quiere de forma indirecta, pero reforzándola, se elevan voces que piden reformas del código para continuar en la senda de diluir y debilitar límites al poder punitivo del Estado. Me refiero a aquellos que piden que el Código Penal debe reformular, ampliando, su prohibición sobre el odio al racismo y otros. Posiblemente, para ellos, penarlo de la forma más amplia posible. Sin ser conscientes que con ello se eliminan barreras importantes al poder de castigar del Estado y se abren puertas que no podremos controlar.

Uno de los límites al ejercicio punitivo del Estado que se ha consolidado es el llamado principio de lesividad. Según este principio, la intervención punitiva del estado se reserva sólo a aquellos comportamientos que efectivamente causan un grave daño social y sólo para los daños más relevantes. Con esto no se quiere significar que aquellos comportamientos que no queden recogidos en la norma penal, se quedan sin respuesta alguna. Tienen respuesta. Pero la respuesta no es penal. Y esta diferencia no es baladí. Baste mencionar el gran poder estigmatizador y de desestructuración personal y social que tiene la sanción penal.

En ese proceso gradual de desdibujar los límites del castigo penal, se han ido introduciendo en el Código Penal comportamiento que si bien no causan un daño real, crean un peligro. Inicialmente, se advertía que en todo caso el peligro debería ser concreto. Es decir, que en el momento del juicio, debería quedar demostrado que la conducta de la persona que se condenaba había generado un peligro a otra persona concreta (con nombre y apellido). Pero en su avance corrosivo con los límites, los Códigos penales han ido incorporando comportamientos que no causan una lesión, ni siquiera un peligro concreto, sino que basta con un peligro abstracto. Es decir, con situaciones en las que se pueda predicar que ese comportamiento es un comportamiento que puede poner en riesgo a una persona. De esta forma, el Estado ha ido ampliando el espacio penal, inicialmente reservado para las lesiones.

Por otro lado, otro límite fundamental del sistema penal es que su espacio de intervención se limita exclusivamente al ámbito de las acciones. Al Estado le está vedado castigar a las personas por sus pensamientos o sentimientos. Da igual lo malignos o perversos que sean, siempre y cuando se mantengan en el plano interior, es decir no se externalicen mediante acciones lesivas, no hay castigo penal. De nuevo, esto no significa que el Estado, ni la sociedad, no puedan o deban hacer algo. Precisamente aquí radica la esencia de los modelos alternativos. Este es el momento y el espacio en el que se debe actuar, de forma no punitiva sino preventiva, para desarrollar formas de pensar, formas de sentir, formas de actuar, en definitiva, formas culturales alternativas. El campo es muy amplio y los instrumentos muy variado.

Pero de nuevo, la expansión penal ha ido sutilmente conquistando terrenos en los que la exigencia de un comportamiento es cada vez más líquida. Un ejemplo de ello es el llamado delito de odio. De nuevo, junto con aquellos que juegan clara y abiertamente con el sistema penal, encontramos algunas voces comprometidas con la lucha contra la discriminación, contra la criminalización de la inmi-

gración, reclamando y avalando la conquista de un nuevo espacio de la intervención penal. Avalando una ruptura o debilitamiento de los límites de la intervención punitiva en aras de una pretendida eficacia del sistema penal para acabar con el odio. Hoy seguramente avalamos la intervención penal contra un determinado odio que nos parece, y lo es, execrable. Pero la historia del Sistema penal y sus evidencias nos enseña que quienes mañana irán realmente a la prisión por ese delito, que en su momento veíamos tan claro, pueden ser otros; o mejor, los mismos, aquellos que siempre ha llenado las cárceles: jóvenes, varones, con bajos recursos económicos... y posiblemente inmigrantes. Hoy creemos que su utilización, y por eso lo avalamos, es el odio racista. Pero nos extrañaremos, exaltaremos e indignaremos cuando el condenado sea, por ejemplo, por odio... al sistema democrático (y entonces veremos el escrito de acusación del Fiscal, recogido en la sentencia: "joven problemático antisistema, que si bien no quemó contenedores, no pegó a policías, exaltó al odio contra el sistema democrático, un comportamiento que como se sabe, tras la última reforma del Código Penal, no requiere ningún tipo de resultado").

Por ello es importante reiterar que la lucha por la expansión del derecho penal y el consecuente debilitamiento de los límites al poder

de castigar del Estado tiene, a mi modo de ver, una clara y determinada dimensión política. Una dimensión que considero rechazable, por digno y loable que sea el fin que se pretenda perseguir. Avalando esta expansión se avala un instrumento, el penal, que discrimina y que excluye.

En definitiva, considero que debemos tomarnos en serio los problemas relacionados con el odio por motivos "racistas, antisemitas u otros referentes a la ideología, la religión o creencias, situación familiar, la pertenencia de sus miembros a una etnia o raza, su origen nacional, su sexo, orientación sexual, enfermedad, o minusvalía", de los que nos habla el art. 510 del Código Penal, y que debemos luchar contra su provocación y expansión. Pero creo que hay suficientes evidencias que demuestran que tomarse en serio estos problemas y la lucha en su contra no pasa por avalar un instrumento que precisamente profundiza y da amparo a este odio y a esta discriminación. Es el instrumento que precisamente permite aquellas campañas que dicen: "No los rechazamos (odiamos) porque sean rumanos, les rechazamos por ser delincuentes". Ese, y no otros, es uno de los resultados que se obtiene con la intervención penal y del que existen claras evidencias.

ADMINISTRACIONS CATALANES

BADALONA. Març. **Empadronament de cinc anys mínim per a accedir a les ajudes socials.** Badalona imposa un mínim de cinc anys d'empadronament per accedir als serveis socials. Les persones amb sancions per faltes greus tampoc podran accedir aquests serveis. Amb l'excepció de tots aquells nascuts a Badalona, que hagin marxat però portin un mínim de 12 mesos habitant a la ciutat. Des de que Albiol és Alcalde les ajudes a immigrants s'han reduït un 13%.

La Vanguardia. El Mundo. 20min.es

BADALONA. Abril. **Albiol pretén limitar les prestacions als immigrants.** L'Ajuntament de Badalona preveu deixar de concedir "prestacions complementàries" als immigrants en situació irregular, nous empadronats durant menys de 5 anys o persones sancionades per l'ordenança de civisme. Una pretensió que ja va intentar tirar endavant fa un parell d'anys, però que no va comptar amb el suport necessari.

El Periódico de Catalunya

REUS. Abril. **Reus eludeix els conceptes burca i niqab de l'ordenança i amplia la prohibició a tot element que tapi la cara.** La polèmica normativa ha rebut una vintena d'al·legacions i l'Ajuntament s'aferra a aquesta fórmula per desmarcar-se del criteri religiós.

La Vanguardia

CATALUNYA. Juliol. **Catalunya regularà l'ús del burca després de la sentència del TEDH que avala la seva prohibició.** El Conseller d'Interior, Ramón Espadaler, ha anunciat que el Govern preveu per després de l'estiu iniciar la tramitació de la llei sobre l'espai públic, que entre altres qüestions pretén regular l'ús del burca i el niqab.

Europa Press.

CATALUNYA. Setembre. **La Generalitat comença a tramitar la prohibició d'ocultar el rostre al carrer amb burca o casc.** La Generalitat ha aprovat la memòria prèvia a l'avantprojecte de llei

que prohibirà l'ús de peces de roba i complements que ocultin el rostre a la via pública. En roda de premsa i després del Consell Executiu el portaveu del Govern, Francesc Homs, ha explicat que "la normativa no s'impulsa de manera específica contra el burca, i que el rostre es pot ocultar amb altres peces de roba o objectes". Ha afegit que el Govern no pretén perjudicar la llibertat religiosa, i ha destacat que té plenes competències per legislar "en el context de l'espai públic". Argumentant que Catalunya té plena capacitat per legislar en la matèria, que l'article 164 de l'Estatut, reconeix expressament les competències que té la Generalitat per regular i planificar el sistema de seguretat pública.

Aquesta iniciativa dóna compliment a una moció que el Parlament va aprovar l'estiu de l'any passat on s'instava al Govern a regular sobre aquest tema, amb els vots a favor de CIU, PSC, C'S i PP; l'abstenció d'ERC i el vot en contra de ICV-EUiA i la CUP.

Europa Press

MOLLET. Octubre. **L'ajuntament no permet la reobertura de l'oratori musulmà.** La Comunitat Islàmica Al Huda, de Mollet, tornarà a ocupar la plaça de l'Ajuntament de Mollet per reivindicar la reobertura del seu local precintat fa un any per l'Ajuntament. L'oració es farà els divendres a la tarda, com a mesura de protesta per la darrera negativa de l'Ajuntament a permetre la reobertura del local que l'entitat islàmica va llogar amb opció de compra amb la intenció inicial de traslladar la mesquita del carrer Sant Ramon. L'Ajuntament va impedir l'obertura de la mesquita i va precintat el local després de comprovar que s'hi feien obres de reforma sense autorització i argumentant que el pla general no permet centre de culte a l'edifici. Al Huda, per la seva banda, va argumentar que quan van demanar informació sobre la possibilitat de traslladar la mesquita, l'any 2012, el pla general permetia l'obertura d'un oratori. Després d'aquesta petició d'informació, però, l'Ajuntament va aprovar una modificació urbanística que, entre altres coses, ja no permetia l'obertura de mesquites en l'immoble.

Avui.

ABUSOS COSSOS POLICIAIS

TERRASSA. Gener. **CAS d'identificació per perfil ètnic i detenció il·legal.** Al novembre de 2013 es va inaugurar el local social de l'Associació Catalana de Senegalesos residents a Terrassa, uns mesos més tard (l'11 de febrer de 2014) van entrar al local 8 policies nacionals per a demanar documentació, atès que es considera un lloc públic. Varen endur-se a dues persones per trobar-se en situació irregular, amb la finalitat de tramitar la seva expulsió del país. Finalment, només van poder detenir a una d'elles, argumentant que tenia una ordre d'expulsió anterior. Després d'aquest fet, les persones que formen part de l'associació no es sentien segures dins el lo-

cal, i van demanar el suport de l'ajuntament per condemnar els fets. Es va realitzar una concentració davant la comissaria en la que van participar veïns i veïnes de la ciutat, rebutjant l'actuació policial.

Des del SAiD es va decidir tramitar una denúncia al Defensor del Pueblo i a més, fer una reclamació administrativa al Ministeri d'Interior. La resposta rebuda explica que s'ha cregut convenient reiterar a la Direcció General de la Policia «el deber legal que le incumbe de no proceder a la detención y posterior traslado a dependencias policiales de ciudadanos extranjeros, debidamente identificados, si no se dan los presupuestos lega-

les de una detenció penal o de una retenció para la identificació de la Ley Orgánica de Seguridad Ciudadana, o bien de una detenció cautelar a la que se refiere el artículo 61.1.d) de la Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social”.

Per part de la Direcció General de la Policia, es va acceptar el recordatori de la impropedència de detenir i traslladar a estrangers degudament identificats a dependències policials, però no va donar resposta a la recomanació realitzada pel Defensor del Pueblo, d'impartir instruccions oportunes per tal d'eliminar la pràctica policial detectada, consistent en controls d'identificació, basats en perfils ètnics i racials. Van justificar les detencions realitzades a dues persones, per que segons ells estaven treballant sense permís proporcionant menjar als assistents.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Febrer. **Pena de presó per a dos mossos per acusar falsament a una mare de pegar al seu fill.** Els mossos van acusar una dona romanesa i d'ètnia gitana de donar puntades de peu al seu bebè de dos mesos. Els agents van ser denunciats pels pares de la criatura per falsedat, i fer una acusació basada en prejudicis; finalment un tribunal els dóna la raó i ha condemnat als agents a dos anys de presó i una indemnització de 12.000 euros.

20 minutos

CADAQUES. Marc. **Investiguen missatges amb contingut racista a la policia local de Cadaqués.** Hi ha una investigació oberta en relació a possibles missatges amb contingut racista per part d'agents de la policia local de Cadaqués. Els missatges es van escriure entre el 9 de novembre de l'any passat i el 30 de gener d'aquest 2014. I alguns d'aquests tenen un clar contingut racista i vexatori. No només contra els detinguts –de qui, fins i tot, se'n penegen fotos– sinó també contra personal de l'Ajuntament.

Ara

BARCELONA. Maig. **Una querella contra dos agents en relació a una deportació.** Una persona es querella contra dos agents de la Policia Nacional per la seva mala praxi (vexació, insults i agressió) en dues ocasions en el procés de deportació. Van ser els pilots de l'avió que es van negar a que el pugessin a l'avió, per la forma com el portaven, lligat amb brides als braços i el tronc, a més a més el van insultar. En el segon intent frustrat de deportar-lo, com ja havia passat el termini d'internament del CIE, els policies el van deixar sol a l'aeroport.

El Punt-Avui

AEROPORT de Barcelona. Juliol. CAS de retenció il·legal a l'aeroport. El Sr. MD. havia d'agafar un vol amb destí a França a l'Aeroport del Prat, a l'arc de seguretat un agent de la Guàrdia Civil li demana la documentació que entrega sense cap problema. A continuació el dirigeixen cap a una habitació on hi ha un altre policia, allà l'escorcollen. L'agent de policia que s'identifica com el cap, li diu: «ets un negre del Senegal. Veniu a vendre drogues i a robar». El Sr. MD. li respon que això no és així, paraules a les que li responen que «és força malcarat i que per això ell no agafarà avui el vol». També li comuniquen que passa a estar detingut i denunciat per una falta de respecte a l'autoritat. L'agent li comenta que en

aquestes dependències hi mana ell i que no es mourà fins que ell ho decideixi; també li diu que té una multa de 400 euros. Mitja hora més tard amb l'informe ja redactat i la conseqüent multa i denuncia, li fan signar i li diuen que pot marxar.

En MD, interposa una denúncia contra els agents policials.

El SAID assumeix la seva representació legal i la primera intervenció és interposar un recurs de reforma per l'acumulació dels dos procediments, de manera que tot ho resolgui el mateix jutjat, que finalment és admès. Actualment s'està en fase d'instrucció dels fets.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Agost. **CAS de persecució que suposa una lesió greu a un venedor de top manta.** El Sr. CN. es trobava cap a les 12h del matí a la sortida del metro de la parada Barceloneta de la línia 4; zona per on sol realitzar la venda ambulants. A la sortida va trobar-se amb un company i es van posar a caminar junts, aleshores va veure de lluny un cotxe, que tot i no ser l'oficial va reconèixer com a policia, ja que no era la primera vegada que el veia. Pocs minuts després van sortir quatre agents de la Guàrdia Urbana sense uniformar que van dirigir-se a ells corrents.

En aquell moment el Sr. CN. es va espantar i va entrar de nou al metro, al veure que els agents els perseguien va continuar corrent fins a l'andana. Allà va acabar caient a les vies del metro, d'una alçada de 5 o 6 metres aproximadament, arrel de l'impacte va perdre el coneixement. Ja a l'Hospital va recuperar el coneixement, però no recordava com s'havien produït els fets. Van diagnosticar-li diverses lesions.

El SAID va assumir el cas, en primer lloc va assessorar a la víctima per poder interposar la denúncia corresponent en previsió d'un possible delictes, i es va tramitar la sol·licitud de les imatges, que van ser retinudes a l'espera de la reclamació judicial per verificar que és el que va passar realment.

El cas va ser arxivat, i per tant es va interposar un recurs de reforma per reobrir-lo, però va ser desestimat. Posteriorment es va fer un altre recurs a l'Audiència Provincial que també s'ha desestimat.

Actualment el cas es troba arxivat, el jutjat argumenta que no es troben indicis suficients de delictes per obrir diligències d'investigació, en canvi no s'han visionat les imatges, que era la principal reclamació que es feia des del SAID per verificar els fets, ja que la víctima arrel de la caiguda va perdre el coneixement. Per això la importància de dur a terme una investigació dels fets.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Octubre. **CAS de criminalització a un venedor de top manta.** El Sr. BDG. es trobava el dia 12 d'Octubre a la Plaça de Catalunya. A raó d'aquest dia (celebració de la Hispanitat) a la plaça tenia lloc una manifestació, motiu pel qual es trobava més transitada de l'habitual. Plovia i diversos venedors ambulants,, com el Sr. BDG, venien paraigües a les persones que es trobaven en aquell indret.

En un moment donat diferents agents de policia de paísà es disposaven a detenir als venedors, de manera que aquests van sortir corrents. El Sr. BDG. va interceptat i detingut per un agent de la Guàrdia Urbana, essent no només acusat de venda ambulants sense llicència, sinó també d'un delictes de

lesions. Segons el relat dels agents, mentre en BDG intentava fugir, es va trobar amb una dona que li barrava el pas, motiu pel qual la va agafar pel braç i va fer-la caure, causant-li lesions a diferents parts del cos.

El testimoni d'aquesta dona és real (és a dir, que una persona amb fenotip subsaharià va fer caure a la dona durant la fugida), però tot indica que el Sr. BDG no hi va tenir res a veure, ja que la mateixa dona no el va reconèixer com l'actor dels fets.

El SAID accepta el cas, quan el Sr. BDG. ja té una sentència condemnatòria d'un any de presó i una fiança de 9.850 euros. El primer pas que fa és recórrer la sentència, s'aconsegueix reduir la condemna a tres mesos de presó i reduir la indemnització a 5.636. La dificultat per demostrar la seva innocència ha estat la declaració dels policies que l'incriminaven, malgrat que l'argument de la seva detenció, segons van manifestar els mateixos policies al Sr. BDG. era estar en el lloc dels fets i ser negre.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Octubre. **CAS d'identificació per perfil ètnic.** El Sr. MM. estava a un carrer al barri del Raval, a la nit prop de casa seva quan el va parar la Policia Nacional per demanar-li la documentació. En aquell moment la seva situació administrativa estava en procés de renovació, i restava pendent de resolució; però no duia a sobre el resguard conforme està a l'espera de rebre la resolució definitiva del recurs contenciós administratiu, fet que suposa la suspensió de l'obligació de sortida del territori espanyol.

Els agents van procedir a la seva detenció, després d'una hora aproximadament d'espera retingut dins el cotxe, sense poder fer cap trucada, el van portar a la comissaria de Policia Nacional, on va estar detingut fins al dia següent a les 14h, quan van proporcionar-li una advocada d'ofici, que va ser qui el va informar que estava detingut per no tenir permís de residència.

Quan el Sr. MM. es va adreçar al SAiD, l'advocada d'ofici ja havia interposat un recurs per la incoació del procediment d'expulsió. El Servei va assumir el cas com una identificació per perfil ètnic i una detenció il·legal. Entre les accions realitzades va adreçar una carta a la subdelegació de Govern per comunicar i explicar la situació del Sr. MM. amb la finalitat de demanar explicacions i depurar responsabilitats, per l'incompliment dels articles 19 i 20 de la Llei Orgànica de Seguretat Ciutadana. Aquests estableixen que els agents de seguretat només poden requerir la identificació de persones, quan

aquesta sigui necessària per la protecció de la seguretat en la via pública, entre d'altres, i per sospita d'haver comès un il·lícit penal, qüestions que no concorren en els fets esmentats.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

EL VENDRELL. Novembre. **El jutjat nº2 del Vendrell arxiva el cas de la mort en comissaria de Yassir El Younoussi.** El Jutjat d'Instrucció Número 2 del Vendrell ha arxivat finalment el 'cas Yassir', que investigava la mort del jove Yassir El Younoussi el 31 de juliol del 2013 al calabós de la comissaria dels Mossos d'Esquadra del Vendrell. Segons l'aute emès pel Jutjat la jutgessa no veu indicis d'infracció penal en l'actuació dels vuit agents de Mossos d'Esquadra i dels dos membres del SEM que estaven imputats. Tots ells queden absolts del possible delictes d'homicidi imprudent.

L'aute diu que «es procedeix a l'arxivament de les actuacions per no resultar degudament justificat que el personal sanitari i els agents dels Mossos d'Esquadra que van intervenir aquell dia sobre Yassir El Younoussi realitzessin una actuació constitutiva d'infracció penal». El text també destaca que el consum de cocaïna va ser «la principal causa de la mort» de Yassir El Younoussi, afegint que tant l'equip mèdic com els vuit Mossos van actuar de forma «adequada». Alhora afegeix que «no es pot determinar» fins a quin «grau» l'estrès per la situació va contribuir en la seva mort i conclou que no hi ha indicis de criminalitat en l'actuació.

L'arxivament del cas era una possibilitat que s'intuïa després que la jutgessa descartés fa unes setmanes el recurs de l'advocat de la família, Ruben Viñuales, demanant noves proves per esclarir l'origen de la droga que se li va trobar a sobre a la víctima. La magistrada no considerava rellevant que Yassir hagués pogut entrar la droga a la cel·la, sinó que prioritza el fet que el jove consumís la cocaïna de forma voluntària.

Yassir El Younoussi va morir el 31 de juliol del 2013 després que diversos agents dels Mossos el reduïssin posant-li un casc i lligant-lo amb corretges, a causa de la seva resistència. Al cap d'uns minuts, el jove era mort. L'autòpsia va apuntar que la mort es devia a un atac de cor, producte de l'estrès de la contenció combinat amb el consum de cocaïna. Des dels Mossos sempre es va defensar que l'actuació s'havia fet dins els protocols habituals, però des de la família es va apuntar que les quantitats de droga trobades al cor no eren suficients per causar-li la mort.

Xarxa Penedés.cat

BLOC 2 ACCÉS ALS DRETS

En aquest apartat fem referència a diferents drets socials: sanitat, educació, habitatge, treball,...) entesos des d'una perspectiva àmplia; recollint per exemple el dret a l'habitatge també en els casos que l'agent discriminador és una empresa immobiliària, en tant que s'atempta contra un dret bàsic reconegut tant en el dret internacional com a la Constitució.

Una classificació que respon a una visió política que entén que els estats tenen la responsabilitat de garantir els drets de totes les persones que formen part de la societat.

SALUT

A Catalunya, i també a la resta de l'estat espanyol, des de fa dos anys hem de fer front a una situació preocupant: la no universalització de la sanitat, com a conseqüència de l'aplicació del Decret 16/2012, que s'aplica des del passat setembre de 2012. A Catalunya hem de fer referència a la Instrucció de Cat Salut de 10/2012 amb la que el govern català va voler matissar el Decret del govern estatal. Una instrucció pendent de modificar arrel de la moció aprovada pel Parlament de Catalunya el passar 13 de febrer de 2014.

Diferents organitzacions, entre elles SOS Racisme Catalunya, formem part de la Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya (PASUCat), que es va crear el març del 2013 arrel de la detecció de casos d'exclusió sanitària malgrat l'existència de la Instrucció (10/2012 de CatSalut) que regula l'assistència sanitària a les persones migrades en situació irregular.

Al **febrer de 2014**, la PASUCat elabora una guia sobre [“Com obtenir la targeta sanitària per accedir al Sistema Català de Salut”](#). L'objectiu de la guia és donar suport a les persones afectades per a solucionar els diferents problemes amb els que es troben per accedir al servei d'atenció sanitària públic.

El passat mes d'**octubre de 2014** la PASUCAT va publicar un Informe [“Dos anys des del canvi de model sanitari. Dos anys d'exclusió. Avaluació de l'impacte en l'assistència sanitària a Catalunya”](#) en el que exposaven els casos d'exclusió sanitària que la Plataforma ha recollit des de que el passa març de 2013 va posar en marxa el registre d'incidències; des d'aleshores fins a l'agost han recollit 72 casos d'exclusió.

El Registre té un doble objectiu, d'una banda donar solució a cadascun dels casos que arriben; i per una altra banda fer-los visibles i sensibilitzar a la ciutadania i les administracions.

CATALUNYA. **CAS d'exclusió del sistema de salut “no pot accedir al CatSalut per tenir permís de residència i no pot accedir al INSS per no poder treballar”**. Es tracta del cas d'una noia de nacionalitat marroquina que porta 4 anys vivint a Catalunya. Durant tres anys ha estat sense permís de residència i ha tingut targeta sanitària de cobertura general del CatSalut. A l'octubre de 2010 li van diagnosticar una malaltia crònica, per la qual presentava una invalidesa total. Les característiques de la malaltia precisen teràpia i assistir de forma periòdica a consultes externes. Fins al maig la van atendre a l'hospital Comarcal de Sant Jaume de Calella, on estava empadronada a casa del seu germà.

Al novembre de 2013 va aconseguir el permís de residència per circumstàncies humanitàries, precisament per la malaltia sobrevinguda que requereix una assistència sanitària no accessible al seu país d'origen. Aquest permís de residència no autoritza a treballar. Al juny es canvia de domicili al municipi de l'Hospitalet de Llobregat, a on s'empadrona. S'adreça al EAP d'aquest municipi i li diuen que ha d'anar a buscar documents al INSS per sol·licitar targeta sanitària, en concret document d'acreditació de la seguretat social del dret a l'assistència. Però la resposta de la Seguretat Social es que com no te permís per treballar no té condició d'assegurat i no pot accedir a la sanitat a través de l'INSS. Per tant, no pot accedir al CatSalut per tenir permís de residència i no pot accedir al INSS per no poder treballar, i mentre ja feia dos mesos que no rebia tractament.

El SAiD actua sol·licitant a l'INSS una resposta per escrit per tramitar el recurs posterior, amb l'objectiu que accedeixi a l'atenció sanitària per aquesta via. També es va contactar amb els grups d'acompanyament de la Plataforma per una Sanitat Universal a Catalunya.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Maig. **CAS d'exclusió del sistema de salut: l'aplicació del decret estatal suposa buits legals**. Al Sr. ME. li van diagnosticar una càncer de pell, pel qual va ser intervingut i després sotmès a un seguiment a dos hospitals del sistema públic. Al mes de novembre se li va aplicar radioteràpia i malgrat tot, la malaltia persistia, una biòpsia va concloure que requeria una extirpació completa de la lesió amb tractament quirúrgic d'urgència. El Sr. ME. s'ha trobat amb diversos problemes a l'hora de concretar aquesta segona intervenció, ja que tenia la targeta sanitària caducada i per renovar-la li demanen una documentació de la que no disposa. Des del SAiD, i amb la col·laboració de la PASUCAT, es va tramitar un recurs adreçat a l'INSS i que encara està pendent de resposta i per altre banda es gestiona la seva atenció gràcies a la disponibilitat de l'Hospital.

Aquestes situacions de dificultat en l'accés sanitari es donen, amb major número, a partir de la implementació del nou decret llei 16/2012 aprovat pel govern estatal i que vincula l'accés a la sanitat a la condició d'assegurat a la Seguretat Social, deixant buits legals sense resoldre en relació a les circumstàncies concretes de les persones i que els afecta de manera decisiva i directa a les seves vides.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

TREBALL

BARCELONÈS. Gener. **CAS de mobbing racista**. La Sra. M.A., és una treballadora d'un Servei de l'Ajuntament a un municipi de Barcelona. Fa tres anys van començar els problemes amb les seves companyes de feina que li qüestionen

habitualment la seva manera de treballar. Ella pensa que el rerefons del conflicte té a veure amb que ella fins fa poc, era l'única persona d'origen estranger que treballa al servei. A més la Sra. M.A. té una posició de responsabilitat a la feina, i

creu que per això les seves companyes la veuen com una amenaça. El gerent del centre coneix el problema i li ha ofert el canvi de torn a horari de matins, però per a ella no és una bona opció.

El SAiD assumeix el cas i la primera intervenció que volia fer era una carta a l'empresa explicant el problema i sobre el possible cas de mobbing racista que estaria patint la seva treballadora. No es va poder continuar el procés ja que la Sra. M.A. no va voler continuar amb el cas per motius desconeguts.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

CORNELLÀ. Octubre. Cas de mobbing racista amb amenaces greus.

El Sr. J.M denuncia una situació de mobbing racista que pateix a l'empresa on treballa des de fa 5 mesos. L'agressor és un company amb el que tant ell com altres treballadors han tingut discussions per qüestions de racisme i xenofòbia. Situacions que no han arribat a ser denunciades, ni tant sols posades en coneixement dels demés companys de l'empresa. El Sr. J.M. explica que en el marc d'una formació l'agressor es negava a formar als nous treballadores que fossin d'un altre país, argumentant "los de fuera no se enteran, no saben". Aquestes situ-

acions i comentaris denigrants s'han repetit i agreujat durant el transcurs dels mesos treballant a l'empresa: "los extranjeros no saben trabajar, vienen sin estudios, no sirven para nada, se tendrían que ir todos de aquí".

Durant el dinar de comiat organitzat per l'empresa en motiu de l'arribada de les vacances d'estiu, aquest treballador s'excideix en els seus comentaris i passa als actes violents. El Sr. JM, fart de tots els comentaris pretén aturar-lo, i s'inicia una forta discussió entre tots dos; fins i tot l'altre l'amenaça amb una ampolla de vi.

Els fets es van denunciar per la via penal, exercint des del SAiD l'acusació particular, es va aconseguir una sentència condemnatòria per una falta d'amenaces de l'article 620.2 del Codi Penal amb l'agreujant prevista a l'art. 22.4 CP per haver concorregut motius racistes.

Aquesta sentència és significativa pel servei, ja que no es gens habitual que en un procediment penal per faltes es contempli l'agreujant de racisme. Si normalment ja es complica que s'apliqui aquest agreujant en un procediment per delictes, la rellevància és major en un procediment per faltes penals.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

HABITATGE

VIC. Juny. **Un estudi constata que les immobiliàries de Vic discriminen els immigrants.** Un estudi detecta pràctiques de "segregació residencial" envers les persones d'origen immigrant per part de les agències immobiliàries de Vic. Es tracta d'un fenomen conegut com a racial steering, que consisteix a oferir un habitatge d'una zona o una altra de la ciutat en funció de l'origen ètnic.

El Punt-Avui

BARCELONA. Octubre. CAS de discriminació a la web d'una agència immobiliària. El Sr. A. es va posar en contacte amb una agència immobiliària per llogar un a través de la seva pàgina web. Va rebre un correu electrònic en el qual una assessora immobiliària de l'empresa li comunicava "Sr. A., el pis NO, la propietària no vol estrangers". Indignat pel missatge rebut, aquest mateix dia li va respondre mitjançant correu electrònic: "jo no sóc estranger. sóc espanyol", el Sr. A és d'origen estranger però té nacionalitat espanyola). Minuts després, la mateixa assessora immobiliària li va contestar: "Ok, perdona pel nom vaig pensar que eres estranger".

El SAiD va assumir el cas per conducta clarament xenòfoba i discriminatòria, en primer lloc es va provar contactar amb la treballadora de l'empresa, però va resultar impossible. De manera que es va tramitar la denúncia a l'Agència Catalana del Consum, està pendent de resposta.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Novembre. CAS de discriminació racista a l'hora de llogar un pis. El Sr. G. es va mostrar interessat per llogar un pis de 4 habitacions a la Rambla del Poblenou. Va trucar a l'administració de finques i va parlar amb un dels treballadors que al veure'l interessat en el pis, li va preguntar la nacionalitat. El Sr. G. li va respondre que era d'origen senegalès, però de nacionalitat espanyola, tot seguit, el treballador de les finques li va contestar que no l'interessava i va penjar el telèfon. La mateixa tarda, el Sr. G. es va apropar a les finques on el va atendre una altra treballadora, a la que va exposar els fets del matí. La dona es va excusar, i li va dir que el seu company no l'hauria d'haver tractat així i que li demanava les disculpes pertinents, però que era veritat que el propietari de l'habitatge no volia llogar el pis a persones estrangeres.

Des del SAiD es va assumir el cas per considerar-la una conducta discriminatòria per qüestió d'origen. Es va adreçar un escrit a les finques comunicant que es tractava d'una conducta discriminatòria que incompleix la normativa vigent per diverses vies.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

DRETS POLÍTICS

El tema que abordem en aquest apartat és fonamental per analitzar la salut democràtica d'una societat, ja que avançar en drets polítics i garantir la igualtat d'aquests per a totes les persones que en formen part, hauria de ser una condició per a qualsevol estat de dret; lamentablement són molts els exemples que evidencien lo contrari. Enguany la realitat a Catalunya ha estat molt marcada pel procés sobiranista, i ha influenciat en tots els àmbits. Des de la nostra perspectiva volem ressaltar dos. D'una banda, l'oportunitat per avançar en drets polítics que suposava la Llei de Consultes aprovada pel Parlament de Catalunya, que hagués pogut garantir el dret a vot per a totes les persones que viuen a Catalunya, lamentem que no hagi estat així.

D'altra banda, la prohibició de l'estat espanyol a que Catalunya celebri una consulta per decidir si vol o no formar part d'Espanya; negant així el dret, reconegut, d'autodeterminació.

Creiem interessant la combinació d'aquests dos elements, que van entrellaçats, per obrir una reflexió sobre el model de país i sobre qui pot intervenir en aquest procés.

En relació a la Llei de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana

CATALUNYA. Una llei de consultes per la votació del 9 de novembre. En el marc del debat sobiranista a Catalunya, el Parlament treballa en una llei de consultes, que entre altres, hauria de donar cobertura a la consulta del proper 9 de novembre sobre la relació de Catalunya amb l'estat espanyol.

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 17 juliol.

[No tothom podrà votar a la llei de consultes. Una oportunitat perduda per avançar en igualtat de drets](#)

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 20 setembre.

[Participem en la Diada: ara es l'hora de construir un país on no es vulnerin els Drets humans](#)

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 22 setembre.

[El Parlament aprovarà una llei de consultes racista?](#)

En relació a la consulta i el dret a decidir de Catalunya, en el marc del debat sobiranista

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 30 setembre.

[Votar és un dret](#)

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 1 octubre.

[El 9N votarem](#)

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 24 novembre.

[Carta a Rigol contra una querella "inacceptable" pel 9N](#)

Dret a vot de les persones estrangeres, encara molt de camí a recórrer

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **El govern espanyol retarda la campanya pel vot de les persones estrangeres.** El Govern espanyol llençarà una campanya de mínims per a promoure el vot de les persones d'origen immigrant. El Ministeri de l'interior esperarà al 15 de desembre per començar la difusió a aquest col·lectiu, tot i que els terminis d'inscripció per a poder participar va començar el dia 1 de desembre. Amb el calendari proposat, els immigrants europeus només comptaran amb dues setmanes (amb el Nadal per mig) per fer els tràmits necessaris.

Al voltant d'un milió de residents a l'estat espanyol estan cridats a participar en les eleccions municipals del proper maig de 2015. Han de complir algunes premisses: estar empadronat i comptar amb un certificat especial que expedeix l'ajuntament o l'oficina censal que avaluï la seva voluntat d'exercir aquest dret.

L'INE calcula que un total de 422.008 residents de la Unió Europea podran votar per primera vegada a l'estat espanyol. A més, hi ha 12 països que han subscrit un conveni pel qual es reconeix el dret al sufragi a ciutadans residents a Espanya (Bolivia, Cabo Verde, Chile, Colòmbia, Corea, Equador, Islandia, Noruega, Nova Zelanda, Paraguai, Perú y Ttrinidad y Tobago). En aquest cas les persones que vulguin inscriure tindran de temps fins el 15 de gener. D'altra banda, s'exigirà que hagin residit al país de manera interrompuda durant els cinc anys anteriors a la petició del vot, a excepció dels ciutadans d'origen norueg als que es demanen 3 anys.

El Diario.es

Article per a la reflexió

LA PROTESTA ÉS DELICTE

AIDA GUILLÉN LANZAROTE @AIDAGUILLEN

Institut de Drets Humans de Catalunya

Potser aquesta afirmació no passaria una prova dels infames polígrafs, potser no és vertadera al 100%, potser es pot matisar, però cada cop menys, cada cop il·lustra millor la realitat de les expressions de dissidència al nostre entorn.

La crisi i les mesures d'austericidi impulsades des dels nostres diferents governs (europeu, estatal i autonòmics) han suposat una retallada sense precedents de les nostres polítiques socials i per tant un retrocés en el gaudi efectiu de diversos drets econòmics, socials i culturals, com són el treball, la sanitat i l'educació. Aquestes retallades es contesten, dia sí i dia també, al carrer. Manifestacions, concentracions, ocupacions d'espais públics, assemblees ciutadanes..., segons va afirmar el director general de la Policia, Ignacio Cosidó, en la seva última compareixença al Congrés, es calculen gairebé 100 protestes diàries des de 2012.

La protesta, el dissens, no està recollida com a dret humà autònom. No obstant això sí que ho estan altres aspectes que la configuren, com són el dret de manifestació, el dret de reunió i la llibertat d'expressió. Aquests drets, considerats com estretament vinculats a la formació d'una societat democràtica, perquè són imprescindibles per a la seva construcció, són els que es troben, i ho diem sense por a exagerar, assetjats per un atac persistent i sostingut que els arriba, ens arriba, des de quatre flancs, des de quatre poders: l'executiu, el legislatiu, el judicial i el mediàtic.

Des del poder executiu assistim a un ús i abús de la violència i la força per part dels cossos de seguretat que ja no es pot considerar anecdòtica ni puntual. Són massa els casos en què es produeixen càrregues policials violentes, desplegaments de cossos antiavalots desproporcionats i provocadors i directrius des dels responsables polítics clarament dirigides a acovardir i desincentivar la mobilització social amb arguments de manca de seguretat ciutadana associada gairebé en exclusiva a la protecció de béns materials.

No hem d'oblidar que el principal paper de la policia davant d'una manifestació o acte de protesta és la protecció dels manifestants i del seu dret a reivindicar o expressar les seves opinions. No obstant això, amb la justificació de la crema de contenidors o la destrossa de sucursals bancàries, les forces de seguretat anteposen la protecció d'aquests béns a la integritat física de les persones. Davant d'un acte delictiu la policia ha d'actuar i intentar detenir els responsables. D'aquí a abusar de la força i posar en perill aquesta integritat física, com ha estat denunciat per diversos mecanismes internacionals de protecció dels drets humans, hi ha un abisme que hem decidit saltar.

El govern sembla haver oblidat que com a garant dels drets humans és la seva obligació de respectar, protegir i garantir aquests drets. És a dir, l'estat no pot violar drets humans (respecte), ha de posar les condicions adequades per al seu gaudi (protecció) i ha d'establir el sistema de reparació adequat quan no pugui evitar una vulneració (garantia). El respecte, protecció i garantia del dret de reunió i de la llibertat d'expressió es troben en un lloc privilegiat, per la seva fonamentalitat constitucional. No obstant això, aquesta

especial protecció que els ofereix la Constitució no sembla ser suficient, ja que el legislatiu també ha decidit atacar.

La recent aprovació de la Llei de seguretat privada, la reforma del Codi Penal i l'intent de reforma de la Llei de seguretat ciutadana que es troba en els seus últims tràmits, són només tres exemples de l'ofensiva normativa destinada a intentar silenciar i criminalitzar la protesta. D'una banda s'augmenten els tipus penals associats clarament amb accions de protesta o de reivindicació i de l'altra es concedeixen més poders i més discrecionalitat a les forces de seguretat, fins i tot privatitzant algunes de les seves funcions amb el que això suposa de pèrdua de control públic i de rendició de comptes.

I davant les vulneracions de drets, quan haurien activar les garanties secundàries, aquestes contribueixen, en general, a augmentar el cercle de la impunitat. Les al·legacions de maltractaments i tortures per part de les forces de seguretat durant actes de protesta han tingut una vida judicial bastant curta fins a la data. La falta d'investigació profunda, la presumpció de veracitat de l'autoritat i la inclusió de taxes judicials són alguns dels aspectes que porten, en la majoria dels casos, a la no presentació de demanda o al sobreseïment de la mateixa en les primeres fases judicials.

Tot i això, hi ha excepcions, i s'han produït diverses sentències condemnatòries davant d'actuacions policials abusives i desproporcionades. Apareix en aquest punt, però, la figura de l'indult atorgat per l'executiu que ens acaba de tancar aquest cercle d'impunitat a què fèiem referència. Són ja massa les ocasions en les quals es produeixen indults per aquest tipus de delictes, indults que només serveixen per donar el missatge, equivocadament des del meu punt de vista, que aquestes sentències condemnatòries són, tranquils, només un error que es pot esmenar.

Com a societat democràtica no podem permetre'ns aquest clima de por davant la protesta ni aquest cercle d'impunitat. Però ho permetem. I ho fem, entre altres coses, perquè el quart atac, el mediàtic, és continu i sistemàtic. Des dels mitjans de comunicació convencionals assistim a la propagació d'un discurs únic sobre la protesta que identifica el manifestant com violent, despullant-lo immediatament d'humanitat i per tant aplanant el camí a la justificació de la seva repressió, violenta fins i tot, si cal.

La construcció de l'imaginari social sobre el concepte de seguretat és una tasca conjunta davant la qual els mitjans de comunicació tenen molt a dir i aportar. Definir la seguretat exclusivament com a ordre públic sense tenir en compte altres dimensions, com l'econòmica, la social o la política, ajuda a legitimar l'ús de la violència contra aquells que exigeixen un ordre social diferent més segur, amb treball, educació, sanitat i espai públic d'ús variat, també reivindicatiu. La defensa davant de tots aquests atacs passa, segons el meu punt de vista, per l'enfortiment de la societat civil, per la conscienciació clara i explícita sobre els drets que com a ciutadania tenim, per la recerca de suports internacionals a través dels mecanismes de protecció de els drets humans i pel canvi en la manera de fer política que recuperi el respecte, la protecció i la garantia d'aquests drets com la seva principal prioritat.

BLOC 3

RACISME SOCIAL

En aquest apartat parlarem de les situacions de racisme que tenen lloc en la vida quotidiana de moltes persones, en el espai de convivència, entre persones que tenen una relació com a iguals. Però per poder fer un bon anàlisi resulta imprescindible fer referència a alguns elements, que tot i que podrien formar part del racisme institucional, influencien de manera directa al racisme social. Es tracta, per exemple, del discurs racista per part dels partits polítics, del qual intentem recollir a continuació els fets més destacats.

Enteses també com a racisme social, fem referència a les situacions de discriminació amb motivació racista que tenen a veure amb els conflictes entre veïns i veïnes, la discriminació en els serveis privats i els abusos per part de cossos de seguretat privada.

DISCURS RACISTA

Partits Polítics

BARCELONA. Gener. **SOS Racisme recórrer la sentència absoluta d'Albiol i demana un altre interrogatori.** L'associació de defensa dels Drets Humans SOS Racisme, que exerceix l'acusació popular en aquest cas, ha demanat que es torni a interrogar a Xavier García Albiol, després de ser absolt d'un delictes d'incitació a l'odi per distribuir pamflets electorals del PP, on vinculava als gitanos romanesos amb la delinqüència.

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 3 gener.

[Presentat el recurs contra la sentència que va absoldre García Albiol](#)

REUS. Març. **L'alcalde de Reus, al col·lectiu musulmà: "A la nostra cultura anem pel carrer amb la cara descoberta".** L'alcalde de Reus ha defensat l'ordenança, diu que aquesta pretén que la gent vagi "identificada" pel carrer, al·legant que el cas contrari "representa un problema de seguretat i pertorba la normalitat". Les seves paraules, dirigides als veïns i veïnes musulmanes, van ser "a la nostra cultura anem pel carrer amb la cara descoberta"

La Vanguardia

BADALONA. Març. **Badalona vol excloure a les persones que no tenen papers d'algunes prestacions.** Ahir l'Ajuntament de Badalona anunciava que preveu deixar de concedir "prestacions complementàries" als immigrants en situació administrativa irregular, persones nouvingudes empadronades durant menys de 5 anys o persones sancionades per l'ordenança de Civisme. Aspectes que es recullen en el nou reglament de Serveis Socials presentat per l'alcalde de la ciutat, Xavier García Albiol.

El Periódico

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 4 març.

[Discursos i polítiques racistes a Badalona i a Reus: un perill per la cohesió social](#)

PAÍS BASC. Abril. **El PNB assegura que l'alcalde de Sestao és una persona exemplar.** El PNB considera desafortunades les declaracions realitzades per l'alcalde de Sestao, Josu Bergara, que han estat denunciades per SOS Racismo, també ha afirmat que l'alcalde en les seves declaracions no es referia a la immigració, sinó que parlava de delinqüència. És així com la formació ha fet referència a la polèmica suscitada la voltant de la denuncia contra Bergara que ha presentat SOS Racismo, per la denegació a l'empadronament de persones immigrants. En el marc d'aquesta denúncia l'organització aporta una gravació que recull les següents afirmacions per part de l'alcalde "la mierda ya no viene a Sestao, porque, si no, la echo yo".

El Diario.es

BADALONA. Maig. **García Albiol repta els "bonistes" a renunciar al seu sou per ajudar els nouvinguts.** En un acte electoral del PP amb el ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, l'alcalde de Badalona ha advertit que a Espanya "no hi cap tothom". "Espanya té la capacitat que té", ha afegit el ministre, que ha reclamat més implicació de la UE en el control de les fronteres externes. En el mateix acte l'alcalde de Badalona ha fet una crida als "bonistes" perquè renunciïn els seus sous per ajudar a les persones nouvingudes.

Ara

BARCELONA. Maig. **Àngel Colom alimenta els comentaris racistes al voltant d'un incident a Sants.** Un comentari a twitter d'Àngel Colom, responsable d'immigració de Convergència Democràtica de Catalunya i president de la Fundació Nous Catalans, en relació a unes imatges sobre els avalots de Sants pel desallotjament de Can Vies, que circulaven per les xarxes, ha desvetllat mostres d'indignació. Colom a més de repiular el tweet d'un membre de PxC, ha demanat l'expulsió d'una persona, que suposadament havia participat en aquests avalots, en el cas que aquesta sigui estrangera.

Llibertat.cat

CATALUNYA. Maig. **Fisas reclama a la Generalitat que retiri la targeta sanitària als immigrants amb menys de dos anys d'arrelament.** Santiago Fisas, candidat del Partit Popular de Catalunya a les europees 2014, ha demanat a la Generalitat que compleixi el Reial Decret en vigor des del 2012, el qual diu que els immigrants amb menys de dos anys d'arrelament no poden tenir accés a la targeta sanitària. Ha demanat que la UE ajudi més a Espanya en el tema de fronteres.

Vila Web

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 20 maig.

[El PP pronuncia un discurs racista alertant que la immigració "massiva i il·legal" pot deteriorar la convivència](#)

BARCELONA. Juny. **El PP de Barcelona acusa comerços d'immigrants d'enfonsar les botigues "de tota la vida".** El PP de Barcelona planteja com a hipòtesi que els comerços regentats per persones d'origen immigrant són responsables de que les botigues tradicionals dels barris de la ciutat no funcionin.

Btv.cat

TARRAGONA. Juny. **El PP de Tarragona demana un cens de captaires per expulsar-los de la ciutat.** El PP de Tarragona proposa penalitzar la mendicitat, una proposta que podria interpretar-se com racista ja que penalitzarà amb l'expulsió si l'origen dels captaires és estranger. Curiosament aquesta proposta del PP coincideix en el temps amb una proposta de llei que es debatrà a Noruega a petició del Partit del Progrés una formació d'extrema dreta i xenòfoba.

Tarragonaradio.cat

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 13 juny.

[Una pregunta al Sr. Fernández Díaz. Vostè ja ha començat una campanya bruta per les properes municipals?](#)

BADALONA. Juliol. **L'oposició acusa de nou Albiol de fomentar l'odi i el racisme.** Els partits de l'oposició de Badalona veuen electoralisme en la proposta d'Albiol que pretén limitar alguns ajuts a les persones d'origen immigrant. El vot en contra per part de l'oposició tomba la proposta, que consideren racista i que incita a l'odi entre col·lectius.

El Punt-Avui

MATARO. Juliol. **Piulada racista amb una foto feta des de la zona de regidors al Ple de l'Ajuntament de Mataró.** Regidors de Plataforma per Catalunya a l'ajuntament de Mataró pengen a Twitter un missatge ofensiu en relació a un grup de persones d'origen estranger que participaven al plenari.

Capgros.com

BADALONA. Octubre. **Albiol relaciona la reducció de la població estrangera a Badalona amb l'augment de les mesures de seguretat.** El Sr. Garcia Albiol, alcalde de Badalona, relaciona la disminució de persones d'origen estranger que viuen a la ciutat amb l'augment de mesures de seguretat que ha impulsat; "entre els ciutadans d'origen estranger, els col·lectius que més disminueixen són els dels ciutadans romanesos i equatorians, que baixen un 26%".

Badalona.cat

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **Fernández de Mesa felicita a la Guàrdia Civil per "protegir a Espanya d'una immigració massiva, violenta i il·legal".** El Director General de la Guàrdia Civil, Arsenio Fernández de Mesa, ha fet una advertència a "tots els que miren amb lupa als agents que protegeixen la frontera a Ceuta i Melilla de la immigració il·legal, de que només trobaran una eficiència absoluta en la seva actuació". Durant l'acte central de celebració de la patrona del Instituto Armado a Madrid, Fernández de Mesa ha tret pit davant el treball de la Guàrdia Civil que, segons les seves declaracions protegeix a Espanya d'una immigració "massiva, violenta i il·legal que només beneficia a les màfies". També ha agraït als agents la tasques que desenvolupen amb "plena consciència i serenitat".

El Diario.es

BARCELONA. Novembre. **Albert Fernández Díaz demana cobrar als immigrants pels informes d'arrelament i habitabilitat.** El líder

del PP a l'ajuntament de Barcelona, Alberto Fernández Díaz, ha proposat en una roda de premsa cobrar una taxa per emetre els informes d'arrelament social i habitabilitat a les persones d'origen immigrant. Defensa que es denegui l'arrelament als immigrants en situació irregular que han estat sancionats per comportaments incívics, ja que a més de no complir la llei tampoc compleixen l'ordenança. Diu que "Barcelona ha de ser acollidora però també exigent", adverteix que hi ha mesures que poden provocar un efecte crida.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **Fernández Díaz "Entre els immigrants irregulars es colen terroristes yihadistes".** El Ministre Espanyol de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, ha assegurat que "entre l'allau d'immigrants irregulars que intenten entrar a Espanya a través de Ceuta i Melilla es colen també terroristes yihadistes", després de la reunió que ha tingut a París amb el nou Comissari Europeu d'Immigració, Interior i Ciutadania, Dimitris Avramopoulos. El nou Comissari havia estat Ministre grec de Defensa, i pertany al partit de Nova Democràcia i que ha estat molt criticat per la seva política dura en relació a immigració.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **Fernández Díaz respon als crítics amb les devolucions: "Que em donin la seva adreça i els hi enviem aquesta gent".** El Ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, ha respost a les crítiques fetes per diferents institucions nacionals i europees, l'església i més d'un centenar d'organitzacions sobre la il·legalitat de les devolucions en calent que "si em faciliten una adreça on a aquesta pobra gent els hi donin manteniment i treball les envia cap allà, però hi ha molta hipocresia".

El Diario.es

BADALONA. Desembre. **Un Albiol "sense complexos" difonent odi en la xarxa.** Xavier García Albiol alcalde de Badalona, del Partit Popular, continua focalitzant en el col·lectiu de gitans romanesos els problemes de convivència. Segons es publica a l'OPRAX (Observatori de Polítiques Racistes i Xenòfobes de SOS Racisme Catalunya) "Només des de la prepotència del que es creu impune davant la justícia es pot seguir utilitzant les mateixes imatges que ja el van portar al banc dels acusats.

En el seu facebook del passat 15 de desembre es pot tornar a veure una foto pràcticament idèntica a la qual va utilitzar en els fulletons de la campanya electoral del 2011 i per les que SOS Racisme li va denunciar. Albiol va ser absolt, però la sentència encara no es ferma ja que SOS Racisme ha presentat recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional

OPRAX. Observatori de Polítiques Racistes i Xenòfobes de SOS Racisme Catalunya

Article per a la reflexió

TENDÈNCIES DEL VOT XENÒFOB A LES ELECCIONS MUNICIPALS DEL 2015

OBSERVATORI POLÍTIC RACISTES I XENÒFOBES DE SOS RACISME CATALUNYA. (OPRAX)

Juny-Novembre 2014

Antecedents

El punt de partida d'aquest anàlisi és el de les eleccions municipals del 2011 a Catalunya. En aquelles eleccions es va donar un augment significatiu dels vots al partit xenòfob Plataforma per Catalunya (PxC) que va obtenir 67 regidors i 66.000 vots, el 2,3 % dels votants. Aquesta situació va fer saltar les alarmes socials i polítiques que veien un ascens important d'aquest partit en cada una de les eleccions fetes des del 2003. També les eleccions autonòmiques de 2010 on van treure més de 75.000 vots, un 2,70% i es van quedar molt a prop d'obtenir representació al Parlament català. És cert que a les autonòmiques de 2012 van patir un descens significatiu de 60.000 vots, un 1,67%, però el factor nacional i el debat independentista va polaritzar la campanya i molts vots de PxC van anar directament al Partit Popular o a Ciutadans.

A les eleccions municipals de 2011 el Partit Popular fa una aposta, tant a Catalunya com a la resta de l'estat, de potenciar a l'alcalde de la ciutat de Badalona (la tercera en nombre d'habitants de Catalunya) a Xavier García Albiol que va fer una campanya clarament racista i xenòfoba molt dirigida contra el gitanos romanesos i utilitzant el mateix argument de PxC ("primer els de casa"). Aquest discurs el va convertir en alcalde.

Des d'aleshores Albiol ha governat amb un discurs i unes mesures clarament discriminatòries, amb formes d'actuar molt populistes; a més de retallades importants en l'àmbit social i de la convivència.

Facebook de Xavier García Albiol (Alcalde de Badalona, PP), petita mostra dels seus últims escrits:

- **21 de novembre.** *"Hemos precintado un local en el barrio de Artigues que era utilizado como centro de culto, causando muchas molestias a los vecinos del entorno. Lo he dicho por activa y por pasiva; quién quiera estar en Badalona o lo hace respetando al resto de vecinos o bien, tarde o temprano, acabará pagando las consecuencias. Ese es el camino, inconsciente que aún tenemos mucho trabajo por hacer!"*
- **6 de novembre.** *"Retirar la nacionalidad española a los delincuentes nacionalizados: Ayer noche, la Guardia Urbana de Badalona detuvo a dos individuos que estaban intentando robar en un estanco del barrio de El Raval en nuestra ciudad. La actuación rápida de los agentes que estaban de patrulla por la zona y vieron a los sospechosos, evitó el robo. No obstante, el incidente se saldó con dos coches de la G.U. gravemente afectados, ya que los delincuentes que, previamente habían robado un vehículo, chocaron en dos ocasiones contra los coches de la G.U., y lo más importante, dos agentes lesionados. Final-*

mente fueron detenidos. Los dos delincuentes son nacionalizados españoles. Por eso, quiero hacer una reflexión en voz alta. Creo que se deberían llevar a cabo las reformas que sean necesarias para que las personas que han sido nacionalizadas españolas y que cometen delitos se les retire la nacionalidad española. Ya está bien de tanto buenísimo. Esa es mi opinión y felicidades a la G.U."

- **14 d'octubre.** *"La población extranjera en Badalona se reduce hasta el 13,5%. La mayor caída se produce en los individuos de nacionalidad rumana, que han disminuido un 26% desde 2012"*.
- **3 d'octubre.** *"Aquí os dejo mi intervención en el pasado Pleno municipal sobre la instalación de oratorios en Badalona. Que cada uno saque sus propias conclusiones"*. [Video](#)

Després d'analitzar algunes de les declaracions i discursos de diferents dirigents municipals del Partit Popular, preveiem que la "marca Albiol" serà el fil argumental del discurs del partit conservador, juntament amb la qüestió del debat sobiranista a les properes eleccions de 2015: ma dura amb la immigració irregular, islamofòbia i els recursos socials primer els de casa.

Pràctiques que també estem veient a altres llocs de l'estat, la més recent la polèmica del alcalde de Vitoria, Javier Maroto. [Notícia](#)

Si tornem a parlar de PxC, un element que no podem obviar és la crisi que ha patit el partit durant els primers mesos de 2014, una crisi que ha tingut com a resultat la destitució del seu fundador i president, Josep Anglada.

Una destitució que ha portat moltes especulacions, com per exemple que han agafat el control del partit els membres més vinculats al neofeixisme espanyolista, sense oblidar que el mateix Anglada provenia d'aquests sectors però mantenia molta ambigüitat amb la qüestió catalana posicionant-se, per exemple, pel dret a decidir. Així com també, acusacions d'una possible gestió fraudulenta de les finances per part de l'antic president.

Ençà aquesta crisi es viu un degoteig continu de regidors, que la majoria de vegades continuen amb la seva acta però no estan adscrits a cap grup municipal. D'altra banda, constatarem el fitxatge per part del Partit Popular de dirigents locals amb la intenció d'aprofitar la base de votants.

Una altra conseqüència de la crisi de PxC és l'aparició de noves formacions escindides del partit original com són la Plataforma Democràtica per Catalunya (del mateix Anglada) i SOM Catalans, la versió independentista dels identitaris antiimmigració. Així com també, i el desembarcament de for-

macions neofeixistes espanyolistes de la mà d'antics dirigents del partit, Soluciones Ciudadanas, Movimiento Social Republicano, Democràcia Nacional o La España en Marcha serien clars exemples.

Elements a tenir en compte

Voldríem destacar alguns elements que considerem que marcaran les properes eleccions municipals del maig de 2015:

L'actualitat de la política catalana. És a dir el debat del model nacional, l'encaixament o no de Catalunya a l'estat espanyol. L'extensa precampanya de les autonòmiques previstes pel 27 de setembre. Però sigui com sigui serà el gran tema que polaritzarà el debat i amagarà la resta

“Certs polítics i partits estan utilitzant un discurs racista i de crispació social per justificar el seu posicionament: mentides, prejudicis, tòpics, amb l'objectiu de fomentar un sentiment anticatalà o antiespanyol, depèn quin sigui el autor del missatge, entre la població. Això pot provocar una greu fractura civil amb la irrupció del racisme cultural com element polaritzador del debat.”

El discurs de l'odi. Un discurs que es construeix sobretot a través de dos conceptes claus:

- *Les persones d'origen immigrant són les “grans saquejadores” dels escassos recursos que ens ha deixat la crisi econòmica.* Aquest continua sent l'argument principal del discurs racista i xenòfob. Tot i la gran quantitat d'accions i campanyes demostrant la fal·làcia d'aquesta afirmació, “primer els de casa” és un eslògan arrelat amb força a alguns barris de moltes poblacions catalanes, especialment els castigats per la crisi econòmica. És un argument que no accepta rebatre'l amb xifres o amb la raó. “Primer els de casa” és un concepte visceral, directament lligat a lo emocional, que ens porta directament a l'instint primari de protegir als nostres davant una amenaça externa. En això resideix la gran dificultat de combatre'l.
- *La por, la islamització de la nostres ciutats.* L'Islam i els musulmans, especialment els àrabs, són el focus d'atenció tant dels partits identitaris, com de la resta de formacions polítiques d'àmbit municipalista que utilitzen aquest discurs. A molts ajuntaments catalans s'han aprovat moratòries per la construcció de centres de culte, o reformes d'ordenances municipals en el sentit de la prohibició del burca. Per i seguretat van de la mà i són el principal brou de cultiu de les idees racistes i xenòfobes on anar a pescar vots.

La crisi de PxC. Realment és fa molt difícil preveure que passarà amb aquesta formació política i els seus resultats electorals. Si es consolidaran com el partit de referència antiimmigració a Catalunya, amb el suport dels partits identitaris europeus: ara per ara sembla que El Front Nacional francès no està en la línia d'atorgar-li aquest reconeixement. O si, simplement, es diluirà entre l'oferta de la resta de formacions neofeixistes que intenten treure el seu tros de pastís del debat del model nacional, tornant a l'escenari típic de l'extrema dreta espanyola de “pocos y divididos”. Únicament ens queda seguir molt de prop la seva evolució els propers mesos.

El Partit Popular. Continua sent el gran aglutinador del vot racista i xenòfob a Espanya i Catalunya. És cert, però, que exercir el poder porta un cert desgast que pot enfortir a altres opcions polítiques ultra conservadores (VOX per exemple) i neofeixistes que fins ara els votaven a ells. Tot i que, en aquest sentit, no defrauden amb les seves actuacions, lleis i polítiques que han desenvolupat i, sobre tot, la mà dura que han demostrat contra la immigració en general i els immigrants irregulars en particular. Des de la llei d'exclusió sanitària fins la reforma que volen fer de la llei d'estrangeria per legalitzar les devolucions en calent en la frontera sud, passant pels assassinats d'immigrants com conseqüència de la repressió per part de la *guardia civil*, l'augment de les batudes per perfil ètnic, etc.

On governen, el racisme s'institucionalitza. Ho veiem tan a nivell estatal com també municipal, per exemple a les ciutats de Badalona i Vitoria.

El comportament dels altres partits. El comportament de partits polítics que, de moment, no han tingut necessitat de mostrar obertament les seves cartes en temes migratoris o han jugat a l'ambigüitat, però que en un escenari polític tan complex com el que se'ns presenta en el 2015, poden despenjar-se amb declaracions o posicionaments clarament racistes. En aquest apartat estarien UPyD i Ciutadans que, fins ara han fet del debat català el seu cavall de batalla com defensors a ultrança de la unitat de Espanya.

La contaminació dels partits tradicionals. Aquest és un tema que veiem amb molta preocupació. Per una banda es consolida la tendència d'endurir el seu discurs contra la immigració, en la forma de les ordenances municipals o major presència de la policia local i pressió al carrer dirigida a la població immigrant. Per altra banda, la tímida o inexistent denúncia per part de la resta de partits al discurs racista a municipis governats per l'esquerra. En les dues situacions es reforça als partits clarament racistes (PP i PxC).

MITJANS DE COMUNICACIÓ I XARXES SOCIALS

LLEIDA. Setembre. **L'agressió a cinc persones de Lleida desferma el racisme i la xenofòbia a les xarxes socials.** El passat dilluns, un jove de 21 anys va apunyalat presumptament cinc persones a la ciutat de Lleida, quatre d'elles d'origen estranger. Les primeres notícies deien que era un magrebi i les xarxes socials van anar plenes de comentaris racistes i xenòfobs. Va ser més tard que es va conèixer que el presumpte agressor era d'origen espanyol i que la motivació de l'agressió podia ser racista.

Directa.cat

CATALUNYA. Maig. **Associacions jueves denuncien 17.500 usuaris de Twitter per racisme.** Algunes associacions jueves han decidit presentar una demanda col·lectiva a la Ciutat de la Justícia contra els usuaris que van publicar comentaris antisemites després de la victòria del Maccabi de Tel Aviv contra el Reial Madrid a la Final Four de bàsquet.

Ara

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **Informe sobre mitjans de comunicació i poble gitano.** Unión Romaní publica un informe sobre els mitjans de comunicació "¿Periodistas contra el racismo? La prensa española ante el pueblo gitano 2013". Com a conclusió destaquen que els mitjans de comunicació segueixen contribuint a fomentar els estereotips contra els gitanos.

Unión Romaní

Article per a la reflexió

ISLAMOFÒBIA: UNA COARTADA PSEUDO-FEMINISTA PER DISCRIMINAR ENCARA MÉS LES DONES

BEATRIU GUARRO I PICART

Professora emèrita de la Universitat de Barcelona. Activista de SOS Racisme Catalunya

En aquest article analitzarem els arguments més habituals que s'empren per oposar-se a l'ús del vel integral al carrer, tot intentant desmuntar-los i demostrar que darrera una falsa protecció de la dona, s'hi amaga el rebuig cap a una part important de la població catalana, especialment d'origen àrab i nord-africà, que acaba convertint-se en boc expiatori per justificar mesures repressives i per intentar escindir la nostra societat.

El debat sobre la prohibició del vel integral apareix de forma cíclica a la nostra societat. Ara s'acosten unes eleccions i podem esperar, doncs, que el tema es tornarà a posar damunt la taula. Més enllà de qüestions terminològiques (es parla sovint de “burca”, quan en realitat es vol dir *nicab*, o altres tipus de vel integral: a casa nostra, de burca, no se n'hi ha vist mai cap), el fet és que l'argumentari predominant per defensar aquesta prohibició es basa en dues premisses: cal protegir les dones a qui s'imposa l'ús d'aquest vel, i aquest tipus d'indumentària és pròpia de cultures endarrerides i no és admissible en el nostre context cultural europeu.

Sobre la primera qüestió, la suposada protecció de les dones, cal dir que el tipus d'arguments que s'usen no són gaire diferents dels que condemnen també l'ús del vel o mocador que tapa només el cap (*hijab*). Es dona per fet que és una imposició de l'home (el marit, el pare, el germà) i no es pot admetre de cap de les maneres que hi hagi dones que el porten voluntàriament, sigui per tradició, sigui per creences religioses. Llavors, com s'explicaria que, entre les dones d'una mateixa família, les unes el portin i les altres no? I per què és cada vegada més freqüent entre noies joves, filles de mares que no el porten?

És veritat que en el cas del vel integral també s'apel·la, per justificar-ne la prohibició, a qüestions de seguretat, com si fos possible amagar armes a sota la part del vel que tapa la cara! I és que en cap moment hem sentit ningú que defensi la prohibició, per exemple, de portar la roba tres talles més grans de la necessària: això sí que permetria amagar armes sota la indumentària! I si es tracta de poder identificar persones, només cal que se'ls demani que mostrin la cara a requeriment de qualsevol agent de l'autoritat, tal com fan les dones a Qatar o a l'Aràbia Saudita quan se'ls reclama. Si es prohibeix sortir al carrer amb la cara tapada, s'aconseguirà que aquestes dones no surtin més: amaguem l'ou, doncs, tot condemnant-les a l'ostracisme i a la impossibilitat d'intervenir en la societat. O potser és això el que s'està perseguint? Compte, doncs, perquè falses polèmiques com aquesta no fan altra cosa que alimentar discursos excloents, com el de PxC i el d'altres partits, suposadament més democràtics

però que tenen un discurs semblant en matèria de diversitat cultural.

Pel que fa a la identificació de l'ús del vel amb cultures endarrerides, que posen per davant els aspectes religiosos a la laïcitat necessària en qualsevol societat plural, hem de dir que considerem aquest argument, com a mínim, fal·laç. Efectivament, quan es parla de laïcitat, tot sovint es vol dir uniformitat: els valors culturals europeus són “els més avançats i els més democràtics” i qualsevol que s'hi oposi va en contra del progrés. Fins i tot algunes dones posen en dubte l'existència d'un feminisme islàmic¹: les dones només poden ser feministes a Occident! Però és que la laïcitat no vol dir això: una societat realment laica, com la que nosaltres defensem, és necessàriament una societat respectuosa amb els Drets humans, una societat on totes les religions i creences puguin expressar-se lliurement sense més limitacions que les del respecte per aquests mateixos Drets humans, una societat on les persones puguin vestir com millor els plagui, independentment de si, a l'hora de triar la seva indumentària, es guien pel dictat de l'última moda o per altres motivacions íntimes i personals de les quals ningú no n'ha de fer res.

Existeix el tòpic, la creença generalitzada, que les dones musulmanes són, per definició, més submises que les cristianes o les practicants d'altres religions. I, com a tot arreu, hi ha de tot. Quan s'utilitza aquest tipus d'arguments, se sol obviar, per exemple, que la presidenta de la Junta Islàmica de l'Estat espanyol (l'autoritat màxima en matèria de l'Islam a l'Estat) és una dona; se solen ignorar els múltiples congressos internacionals de feminisme islàmic que se celebren arreu del món -dos d'ells a Barcelona. És probable que a moltes dones musulmanes se'ls generin contradiccions davant de certes actuacions i declaracions dels seus coreligionaris; així com els passa a moltes dones cristianes davant de les declaracions i actuacions d'algunes autoritats eclesiàstiques.

Però el que es més greu de tot plegat, és que quan es parla d'aquests temes, en lloc d'anar a buscar l'arrel de la qüestió, és a dir, en lloc d'anar a parlar amb dones musulmanes i preguntar-los què en pensen, de tot plegat, el que es fa és convocar experts en àrees diverses per tal que opinin o legislin a favor d'aquestes dones... però sense preguntar-los què desitgen elles o com viuen elles les seves contradiccions en el dia a dia. Tot per a les dones, doncs, però sense les dones. I aquestes actituds paternalistes s'emparen en la ignorància del que realment representa sortir al carrer amb un vel: una dona amb hijab sovint es troba completament menystinguda

¹ Sobre feminisme islàmic podeu consultar, entre d'altres autores, Natàlia Andújar o Zahra Ali.

a la feina, al carrer, a qualsevol àmbit social. És un “dona amb mocador” i es veu que això invalida qualsevol altra característica o capacitat de la persona que el porta. Els casos de discriminació, en aquest sentit, són constants: universitàries amb expedients brillants a qui es denega una feina quan compareixen a l’entrevista personal amb el vel, insults al carrer -i fins i tot agressions físiques- que obliguen aquestes dones a sortir acompanyades d’un home (a quin costat situaríem aquí, el masculisme?), en definitiva, dones tractades sempre com a éssers inferiors només pel fet d’anar vestides d’una determinada manera. I s’ignora també la tasca difícil de les mares musulmanes, que volen la millor escolarització per a les seves criatures sense haver de renunciar per això a les seves creences, quan els seus fills arriben de l’escola dient que els han titllat de futurs terroristes, o a les seves filles, de submises. Els clixés es repeteixen fins a l’extenuació i a l’escola, entre nois i noies que tot just s’estan començant a formar com a persones, el mal que poden fer és ingent i potser irreparable.

A Europa –i, doncs, a Catalunya– és més fàcil prohibir en nom de la llibertat i de la dignitat de les dones (això sempre vesteix), que no pas abordar els problemes en tota la seva complexitat. En primer lloc, cal que ens adonem que, quan es parla o es legisla sobre l’ús del vel (integral o no), s’està atacant directament un dels sectors més desprotegits de la societat: dones, practicants d’una religió no majoritària, pobres i, generalment, estrangeres. Més fàcil, impossible: qui no s’atreveix amb la baula més feble de la cadena social? I això ens porta a fer una reflexió més general sobre la islamofòbia.

Les prohibicions innecessàries de pràctiques concretes només aconseguen estigmatitzar els col·lectius que les duen a terme i dificulten així la seva participació normalitzada dins del conjunt de la societat. A França, un país que des de fa temps prohibeix l’ús del vel integral al carrer i l’ús del mocador a les escoles, creix exponencialment el rebuig cap a la població musulmana, de manera que només un 68% de la població considera que les persones musulmanes són franceses, mentre que a l’any 2000 eren el 75%. És cert que atemptats com el que va sofrir el setmanari Charlie Hebdo a primers d’any no ajuden gaire, però també és cert que la majoria de mitjans de comunicació, tant els francesos com els europeus en general, s’han encarregat de posar èmfasi al caràcter suposadament *islàmic* d’aquest atemptat, en lloc de diferenciar entre religió i terrorisme, entre creences o ideologia i actes assassins.

I, d’aquesta manera, el terme *islamofòbia* ha passat a designar aquesta por, aquest odi que fa temps que s’ha generat a Europa contra tot allò que es considera musulmà, ho sigui o no, especialment si prové del món àrab. I com que l’Islam s’ha convertit en l’esca del pecat, se li atribueixen tota mena de fets i pràctiques reprovables (com, per exemple, la mutilació genital, que té els seus orígens en tradicions ancestrals que no tenen res a veure amb l’Islam, i que en algunes zones d’Àfrica encara es practica, tant en comunitats de religió musulmana com cristiana)

Una de les constants del món occidental és la necessitat de buscar un “enemic”, real o imaginari, que justifiqui des de la política armamentística (guerra del Golf pèrsic, invasió d’Iraq...) fins a la retallada de drets i llibertats dins dels propis estats. I el món musulmà, actualment, li va com anell al dit: un conjunt de països generalment pobres, heterogeni i divi-

dit, sense una veu comuna. I el que és més curiós és que, dins dels països considerats musulmans, els més rics –Qatar, Aràbia Saudita–, que són “els amics” d’Occident, són els més retrògrads i els que més atempten contra la llibertat de les dones i de la població en general; en el seu moment els EUA van armar els talibans afganesos –una secta fanàtica i brutal, que té molt poc a veure amb el missatge de l’Alcorà– perquè lluitessin contra la Unió Soviètica; en canvi, s’envaeixen països com l’Iraq, que, juntament amb Síria, era un dels que mantenia unes normes socials més properes al que entenem per laïcitat (ara no entrarem a discutir la falta de democràcia d’aquest països, tan freqüent encara al món actual, tant entre països “amics” com “enemics” d’Occident) L’estratègia global occidental -encapçalada pels EUA- ha generat un boc expiatori –el món musulmà– difús, heterogeni, poc definible, ideal per justificar qualsevol política agressiva.

Però, mentrestant, què passa als països occidentals? Que la majoria de la població, sigui per mandra, per ignorància o pel missatge irresponsable d’alguns mitjans de comunicació, identifica, cada vegada més, accions terroristes totalment condemnable (atemptats contra les Torres bessones, l’11 M, Charlie Hebdo, etc.) amb... les dones que porten mocador! I la lectura que molts polítics fan sobre la por que genera aquesta identificació és que la societat està demanant que es legisli contra l’ús de determinades indumentàries. En lloc de perseguir les accions terroristes i identificar-ne clarament els culpables (aïllant els grups, en lloc d’emparar-se en terminologies confusiónaires, com ara *terrorisme islàmic* o *jihadista*), s’alimenta la ignorància, es confonen ideologies amb accions, s’atribueix una mena de maldat inherent a la religió musulmana, tal com als anys 30 es feia amb la jueva, per tal de sembrar el dubte i la por, i obtenir així la possibilitat de manipular més fàcilment la població. Una gran part de la població, efectivament, creu que s’ha de limitar o perseguir tot allò que té a veure amb el món musulmà i, d’aquesta manera, alguns polítics fan promeses que després no poden complir (moltes vegades són contràries al propi ordenament jurídic espanyol) perquè saben que així en poden obtenir un rèdit electoral entre la població més ignorant i més manipulable i que, per altra banda, no perdran vots entre un sector de la població que no pot votar perquè no se li reconeix un dret democràtic elemental, sinó que se li nega sistemàticament la consideració de ciutadà (la majoria de la població musulmana que viu al nostre país es troba en aquesta situació).

D’aquesta manera, l’únic que s’aconsegueix és no abordar les causes reals del terrorisme (un aspecte que ara no tractarem, ja que no és l’objectiu d’aquest article) i definir, en canvi, un subjecte diana molt fàcilment identificable (les persones musulmanes i, molt especialment, les dones amb vel, que són més fàcils d’identificar) com a causa de la majoria dels mals de la nostra societat. I per protegir-nos d’aquestes dones “tan perilloses”, qualsevol retallada de drets i llibertats queda plenament justificada: des dels aspectes de la “lleï mordassa” que insisteixen en aquest aspecte, fins a les restriccions en la llibertat d’expressió i manifestació, i... de manera de vestir! Una vegada més, la falsa dicotomia entre llibertat i seguretat es resol a favor de la segona.

Conclusions

Una amalgama de reminiscències neocolonialistes, d’etnocentrisme i, sovint, de racisme, acaben generant aquests discursos i aquestes actituds excloents. En aquests contex-

tos, les principals víctimes de la por, així com les principals víctimes de l'exclusió social, sempre acaben essent els sectors més desfavorits de la societat; i l'estratègia de dividir-los sempre, al llarg de la història, s'ha demostrat com a la més eficaç per aconseguir minimitzar protestes i retallar drets i llibertats. Si ens entestem a contraposar la lluita antiracista a la lluita (falsament) feminista, amb actituds paternalistes, com la que sustenta l'argumentari contra l'ús lliure del vel integral, estarem fent el joc, una vegada més, a la tàctica d'enfrontament entre persones i col·lectius que tants rèdits acaba donant al poder establert. No fa pas tant de temps, a França es parlava de "conflictes socials" i se n'analitzaven les causes; ara tot s'està reduint a "conflictes provocats per joves musulmans": la causa, doncs, sembla que s'explica per si sola i ja no cal parlar de barris marginats, de falta de recur-

sos econòmics, de manca de perspectives de futur... una vegada més, la tàctica del boc expiatori funciona. I si el boc és una dona, la diana encara és més fàcil. És important, doncs, que sapiuem distingir entre aliats potencials i adversaris, perquè si continuem confonent els termes, mai no aconseguirem la societat lliure i realment democràtica que voldriem. I per això demanariem als redactors del projecte de nova Constitució catalana que es replantegin el redactat de l'article 13, sobre "Llibertat religiosa", que, d'una banda diu que "es garanteix la llibertat religiosa i de culte..." i de l'altra "Les pràctiques d'ús de vel integral que oculten la cara en espai públic, sota l'excusa de religió, no són mereixedores d'empara legal"; és una llàstima que no sapiuem aprofitar aquest moment històric per contribuir a configurar una societat més democràtica i més inclusiva, també en aquest aspecte.

CONFLICTES ENTRE VEÏNS I VEÏNES

BADALONA. Gener. **CAS d'insults racistes i amenaces per part dels veïns de dalt.** El Sr. R. feia 3 mesos que vivia en un pis de lloguer, quan va decidir parlar amb els veïns de dalt, ja que de manera continuada feien soroll, llençaven mobles,... etc. durant la matinada. L'home que vivia al pis de dalt, va respondre a la queixa del Sr. R amb insultos racistes; insultos i amenaces que es van repetir. Quan les amenaces va ser més greus i va decidir denunciar.

El Sr. R. es va adreçar al Servei un cop ja havia interposat una denúncia per insultos i amenaces. El SAiD va assumir la seva representació legal, però també va iniciar un procediment de mediació penal que va aconseguir un acord entre ambdues parts i que el jutjat va acceptar i va resoldre l'absolució del veí denunciat.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

SABADELL. Gener. **CAS d'assetjament en una comunitat de veïns.** El senyor MA. des de l'any 2000 a Sabadell, i des de l'any 2012 al seu habitatge actual. En aquest edifici hi ha un local on tres nois van constituir un club per desenvolupar certes activitats obertes per les quals no està condicionat, i que suposen molèsties al Sr. MA. De manera que va decidir comunicar la situació a la policia que va fer desocupar el local. El problema ha anat a més, ja que el Sr. MA cada cap de setmana es veu assetjat pels joves, que l'insulten fent referència al seu origen, amb crits des del carrer, a altes hores de la matinada i que colpegen la porta i l'amenacen, de manera continuada.

De nou va denunciar la situació a la policia, però aquesta no va actuar inicialment de manera diligent. També es va trami-

tar la denúncia penal per un delictes contra la integritat moral. Actualment el cas està en fase d'instrucció. La situació també ha estat comunicada a l'ajuntament del municipi que ha proporcionat suport a la víctima.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

SANTA COLOMA DE CERVELLÓ. Juny. **CAS d'insults racistes entre veïnes i dificultat per interposar la denúncia.** La senyora GM. viu amb els seu dos fills des de fa quatre anys a un bloc de pisos de Santa Coloma de Cervelló, és l'única veïna d'origen immigrant a l'edifici. Des d'un principi ha tingut problemes amb els veïns de dos pisos que es queixen del soroll. S'han produït diferents conflictes.

Un dia un dels veïns, des del cotxe, li va dir a la filla de la Sra. GM "deja de hacer ruidos o te pego una ostia a ti y a tu madre". Quatre dies més tard, la mare i la filla es van trobar el mateix veí al vestíbul de l'edifici, que de nou va dir "es que tú solo haces bulla, vete de aquí a tu puto país", "no queremos que vives aquí", "desde que tú has llegado solo hay ruidos". La Sra. GM va anar a la Policia Local de Santa Coloma de Cervelló a interposar una denúncia, però els agents municipals no li van facilitar, segons ells "no eren motius suficients per denunciar". Finalment va poder interposar la denúncia a la comissària dels Mossos d'Esquadra a Sant Boi.

Des del Servei es va assumir el cas per la via penal. Es va arribar a un acord en el moment del judici.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

DISCRIMINACIÓ EN ELS SERVEIS PRIVATS

MOLINS DE REI. Agost. **CAS de discriminació en un bar.** Dos homes s'asseuen a la terrassa d'un bar, quan ja porten una estona asseguts i veient que la cambrera no anava a prendre'ls-hi nota de la comanda, intenten dirigir-se a ella, però fa cas omís de la seva presència. Al cap d'una estona, una parella de clients nous seuen a la taula del costat i la cambrera els atén de seguida.

Els dos homes, en veure que la propietària del bar no els hi feia cas intencionadament, decideixen entrar al bar i demanar explicacions, aleshores la cambrera els va començar a escridassar dient «vosotros no, vosotros no, fuera del bar, fuera, fuera, si no llamaré a los mossos». Els dos homes van decidir tornar a asseure's a la mateixa esperant als Mossos d'Esquadra, que a l'arribar van intentar mediar entre les parts. L'informe de la intervenció policial diu que la propietària del bar admet que aquestes persones no han creat aldarulls ni cap incident, però que «estas personas son moros y no los quiero en el bar». Abans de marxar, la policia explica a la propietària que per aquest motiu no podia fer

fora a ningú, i les conseqüències que podia tenir amb aquesta actuació.

Passen els dies i els homes continuen anant al mateix bar, la propietària decideix fer-los fora desplaçant la taula on estaven asseguts. Un d'ells li planta cara retenint la taula, i arrel del forcejament amb la taula, el noi es dona un cop al genoll, i seguidament la dona li etziba una bufetada. La policia es torna a personar en el lloc dels fets.

El noi que ha patit l'agressió decideix denunciar la propietària del bar per lesions, es fa un judici de faltes ràpid amb una sentència que prova els fets i condemna a la propietària del bar a una multa. El Fiscal va demanar providència per un presumpte delictes de discriminació previst a l'article 512 del Codi Penal, que ha estat admesa a tràmit.

Mesos més tard l'agredit es va posar en contacte amb el SAiD que va assumir el cas, un judici per un delictes de discriminacions del 512 CP. El procés segueix en curs. La particularitat d'aquest exemple és que per tractar-se d'un cas de vulneració del dret d'admissió o d'accés a un servei privat que

normalment es dirimeix per la via administrativa, aquest cop s'ha dut per la via penal.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Agost. **CAS de discriminació en el dret d'admissió, dificultats per aconseguir el full de reclamacions.** Un home intenta entrar a la discoteca Bulevard de Barcelona, a la porta li demanen la documentació i entrega el seu NIE. La reacció del porter al veure la naturalesa del document, és denegar-li l'entrada a la sala. Quan l'home li pregunta el motiu de la denegació de l'entrada el porter contesta que la setmana anterior havien robat el telèfon mòbil del seu patró i que per això no el deixaven entrar, per que no volien marroquins. Davant aquesta argumentació demana el full de reclamacions. Els porters fan cas omís de la seva petició, i davant la insistència, el cap dels porters intenta dissuadir-lo dient-li que no passa res, que entri a la discoteca, com si no hagués passat res. Al cap d'una estona, davant la insistència és el subdirector del local que intenta dissuadir-lo. Finalment, aconsegueix el full de reclamacions, en el moment que van arribar el Mossos d'Esquadra. Aquests, després de parlar amb el subdirector van dirigir-se al noi a qui li van informar de la possibilitat de denunciar els fets a qualsevol comissaria.

Als pocs dies, es va personar a la Comissaria de Plaça d'Espanya decidit a posar la denúncia, un cop allà, l'aconsellen de que no posi la denúncia perquè li costaria molt tirar-la endavant i perquè no quedava clar si era un cas que es dirimís per la via penal, o bé per la civil. Finalment, el noi va quedar dissuadit i va decidir que no valia la pena interposar cap denúncia.

Setmanes més tard es va adreçar al SAiD que va assumir el cas, que ara està en fase d'instrucció.

Aquest és un altre exemple de vulneració del dret d'admissió per discriminació basada en motius racials, està tipificat com a delictes per l'article 512 del Codi Penal. A més, de ser provats els fets, són evidents les coaccions per part del personal i els càrrecs dels locals d'oci, relatives a prevenir la víctima de posar una reclamació legítima respecte dels fets succeïts.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Setembre. **CAS de discriminació a un gimnàs: Racisme o classisme?** El denunciador d'aquest cas és un noi que treballa en un club esportiu de Barcelona. Quan portava poc temps treballant, es va trobar amb que no estava permès inscriure al gimnàs a persones d'origen estranger, especialment a negres; i que davant una petició d'aquestes característiques tenia l'ordre de comunicar que no quedaven places i que es podien apuntar a una llista d'espera, una llista que no existeix.

Posteriorment, els propietaris del centre van convocar una reunió amb el personal per comentar aquesta pràctica, ja que recentment el denunciador havia inscrit al gimnàs a dues persones estrangeres. El propietari li va retreure la seva actuació argumentant que «no havia d'inscriure a persones que no portaria a casa seva a sopar», i es va justificar explicant que «no és que siguin racistes, sinó més aviat classistes». Els propietaris del gimnàs van aclarir que aquesta pràctica «és un tema privat» i van amenaçar al personal deixant clar que si no seguien el procediment exigint els hi restarien objectius. Sembla que l'actuació per part de l'empresa venia motivada perquè un grup d'usuaris s'havia quei-

xat de la presència d'usuaris negres o estrangers a les instal·lacions. A més el propietari del centre ho relacionen amb casos de robatoris.

El SAiD assumeix el cas, i en primer lloc envia una carta als propietaris del centre esportiu on s'explica que els fets pels que han estat denunciats són constitutius de falta greu i/o delictes ja que clarament ens trobem davant d'un cas de denegació del dret d'admissió per raó de l'origen de les persones sol·licitants.

En resposta a aquest escrit, el club esportiu es posa en contacte amb el SAiD per telèfon i per escrit, negant els fets i aportant una sèrie d'informacions, com ara, un llistat dels països de procedència dels socis i sòcies del centre esportiu i de l'equip professional del mateix. En total, es comptabilitzen 42 països diferents (a part de l'Estat espanyol). Ara per ara encara s'està treballant sobre com donar continuïtat al tema i comprovar la versió dels propietaris.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Novembre. **CAS de discriminació per perfil ètnic.**

Una dona musulmana amb hijab s'adreçava a una oficina bancària per sol·licitar una targeta de prepagament per al seu fill menor d'edat, necessitant primer obrir un compte en l'entitat en qüestió. La treballadora del banc que l'atenia va informar-li que calia 'ingressar inicialment un mínim de 200 euros per procedir a l'obertura del compte. La dona estranyada, perquè ja havia obert comptes en d'altres ocasions i en cap moment li van imposar aquest requisit, va demanar explicacions. La persona que l'estava atenant, amb el DNI de la víctima a la mà i mirant-la a la cara, li va explicar que, per política de l'oficina, era necessari posar aquesta condició a les persones titulars de NIE, atès l'alt percentatge d'immigració al barri i el risc que això suposava d'impagament per a l'entitat. La víctima va demanar parlar amb el director de l'oficina que va reafirmar les explicacions donades per la treballadora.

La Sr. HM va posar una queixa verbal per telèfon demanant resposta per escrit a l'oficina d'Atenció al client. La conducta discriminatòria del personal de l'oficina seria un altre supòsit d'il·lícit penal tipificat a l'article 512 del Codi Penal que estableix que «els qui en l'exercici de les seves activitats professionals o empresarials deneguin a una persona una prestació a la qual tingui dret per raó de la seva ideologia, religió o creences, la seva pertinença a una ètnia, raça o nació, el seu sexe, orientació sexual, situació familiar, malaltia o minusvalidesa, incorren en la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici de professió, ofici, indústria o comerç, per un període d'un a quatre anys.» D'altra banda, el Codi de Consum de Catalunya tipifica com a falta el fet de «Negar-se injustificadament a satisfer les demandes de les persones consumidores i fer qualsevol tipus de discriminació respecte a aquestes demandes».

Des del Servei d'Atenció i Denúncia s'ha demanat explicacions al banc i s'ha rebut "per resposta que l'entitat lamenta «el malentès», nega que es duguin a terme conductes discriminatòries per part dels treballadors de l'entitat envers els seus clients.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

UNA PROVA SOBRE DISCRIMINACIÓ EN L'ACCÉS A LOCALS D'OCI A LA CIUTAT DE BARCELONA

SOS Racisme Catalunya denuncia que tres dels 5 locals d'oci nocturn visitats el divendres 6 de juny dins l'acció "Testing Night" van discriminar diversos joves pel seu origen, ètnia o color de pell. En concret, Jamboree, Apolo i Boulevard van ser les tres discoteques que van impedir l'accés al·legant l'existència de llistes de convidats (que no existeixen pels "autòctons") o altres pretextos. Es tracta d'una acció que és realitza com a Federació estatal de SOS Racismo, que dissabte 7 de juny es va realitzar a Madrid, Saragossa i Sant Sebastià.

Com es va realitzar l'acció?

Un grup format per cinc parelles, diversos testimonis i periodistes van sortir divendres 6 de juny a mitja nit a recórrer cinc locals d'oci nocturn al centre de Barcelona (Ciutat Vella), dins de la "Testing Night": una parella d'origen equatorià, una d'origen marroquí, una tercera d'origen subsaharià (Senegal i Camerún), una quarta parella d'ètnia gitana i una quarta de persones catalanes no pertanyents a cap minoria. Tots homes, vestits de la mateixa manera, sense sabates esportives, ni texans ni cap altra indumentària que pogués servir com a pretext per no deixar-los entrar.

L'acció impulsada per la Federació de SOS Racismo, comptava a Barcelona amb la col·laboració de Fedelatina, Associació Cultural de Reyes i Reinas de Catalunya-Lating Kings, Unión Romaní i l'Associació Gitana Joventut, Progrés i Igualtat.

L'objectiu de l'acció era veure si es discriminava als accessos d'aquests espais suposadament oberts a tothom, però que en moltes ocasions apliquen un criteri de discriminació racista, incomplint així la legislació referent al dret d'admissió, recollit a la Regulació Administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives (a l'article 10).

Sofisticació de les excuses: llistes pensades per discriminar

El cas més flagrant va ser el de la sala Jamboree a la plaça reial, on només la parella autòctona va poder traspasar la porta per entrar al local. La resta de participants no van poder entrar rebent com a resposta per part dels porters "No esteu a la llista". El porter els va assegurar que s'havien d'inscriure a una llista via facebook per poder accedir, un requisit que no se li va posar als joves "autòctons". A la parella que no pertanyia a cap minoria, abans de deixar-los passar només se'ls va preguntar: "Quants sou?".

SOS Racisme ha consultat els portals citats pe Jamboree, on es menciona que la inscripció a aquestes llistes només garanteix la gratuïtat en l'accés, sense afectar a les persones que durant la nit vulguin entrar abonant la corresponent entrada. Durant la nit del testing, a més, una periodista que va preguntar aleatòriament si podia accedir i si hi havia alguna llista d'accés, va rebre com a resposta: "No, en principi no hi ha cap llista".

A la Sala Apolo es va repetir el procediment per comprovar l'accés, en aquest cas la parella d'origen marroquí va ser la única que no va poder entrar. Un dels participants recorda que el porter de la sala li va dir bruscament "Només podeu entrar si esteu a la llista". Ell ho va atribuir al seu origen, no és la primera vegada que es troba davant una situació així.

Cal remarcar que aquests dos locals (Jamboree i Apolo) ja van presentar casos de discriminació en l'accés al 2011, quan es va fer una prova similar. En aquella ocasió SOS Racisme va establir un diàleg amb les direccions dels locals, però com s'ha comprovat al 2014, es continuen produint situacions de discriminació.

La tercera discoteca que va presentar discriminacions va ser Boulevard Culture Club, situada a les Rambles. "Tens passaport?", li va preguntar un dels porters al participant d'origen equatorià. Ell li va respondre que tenia NIE i li va ensenyar, fet que va motivar que el deixés entrar a la guixeta. Un requisit que no se li va demanar a ningú més. Al mateix local es va donar un cas en el que el porter va dir al participant d'origen senegalès que "a una discoteca no es ve sol", motiu pel qual se li va denegar l'entrada. I novament, a un dels participants d'origen marroquí, li van dir que només s'entrava per llista.

La ruta pels locals d'oci va contemplar també les visites a la discoteca Moog (C/Arc del Teatre) i a Marula Café (C/Escudellers), on tothom va poder accedir sense problemes.

Actuació del Servei Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme Catalunya

L'actuació realitzada pel Servei va consistir en adreçar als responsables dels locals un escrit exposant els fets recollits al llarg del Testing i especificant en cada cas la situació concreta; recordant la normativa que incompleixen amb aquesta política discriminatòria. També es sol·licitava resposta per escrit, així com també que modifiquessin aquesta actuació i depuressin responsabilitats.

La normativa a la que es fa referència es concreta en el Decret 112/2010 del 31 d'agost pel qual s'aprova el Reglament d'espectacles públics i activitats recreatives i que especifica que el dret d'admissió és la facultat que tenen les persones titulars dels establiments oberts al públic i les persones organitzadores d'espectacles públics i d'activitats recreatives i que segons l'article 51.1 d'aquest decret, les condicions d'accés han de ser concretes i objectives i en cap cas poden ser arbitràries ni improcedents, ni basar-se en criteris discriminatoris que puguin produir indefensió a les persones usuàries o consumidores. Així mateix, segons l'article 50.2 d'aquest Decret, "l'exercici del dret d'admissió no pot comportar, en cap cas, discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió, discapacitat, orientació sexual, identitat de gènere o qualsevol altra condició o circumstància personal o social de les persones usuàries dels establiments i dels espais oberts al públic, tant referent a les condicions d'accés com a la permanència en els establiments i a l'ús i gaudi dels serveis que es presten." El possible incompliment d'aquestes disposicions del citat Decret es podrà sancionar d'acord amb el que es preveu en l'article 146 i.1) que

estableix com a falta molt greu i que segons especifica l'article 148 c.2) es poden assignar multes d'entre 15.001 a 50.000 euros. També els vam recordar, que aquestes situacions podrien suposar repercussions penals establertes en l'article 512 del Codi Penal.

Tant per part de la sala Apolo, com la sala Bulevard, actualment encara no s'ha obtingut resposta. A la Sala Jamboree el procés ha estat més ampli, ja que a més de presentar l'escrit al local, que sí ha estat contestat per part del propietari, s'han dut a terme també una denúncia, ja que un dels participants, que havia estat discriminat, sí que va voler iniciar aquest procés. Cal tenir en compte, també, que en nombroses ocasions el SAiD ha rebut denúncies de caos de discriminació en l'accés a aquesta sala.

La denúncia s'ha presentat a la Subdirecció d'Espectacles Públics i Activitats Recreatives de la Generalitat de Catalunya qui té la competència en aquesta matèria.

La Subdirecció General d'Espectacles Públics i Activitats Recreatives, sobre la base de l'article 13.1. de la llei 11/2009 de 6 de juliol, on es contempla que l'ajuntament pot assumir les competències d'inspecció i sanció als establiments oberts al públic, els espectacles públics i a les activitats recreatives sotmeses a llicència municipal, ha traslladat aquesta denúncia a l'Ajuntament de Barcelona. No obstant l'Ajuntament trasllada aquesta denúncia a l'Oficina de No Discriminació, la qual, actua en aquests conflictes des d'una perspectiva mediadora i sense tenir competència

sancionadora, amb el que es vulnera la possibilitat de denunciar i de reivindicar un dret per part de la mateixa administració. Tenint en compte aquesta situació, s'ha decidit presentar una queixa a la Sindica de Greuges de Barcelona.

En cap dels tres casos s'ha valorat la via penal per la pròpia dinàmica del Testing, ja que es podria considerar que contamina la prova.

Resultats similars al 2011

Al 2011, en coordinació amb la xarxa europea EGAM, SOS Racisme Catalunya ja va organitzar un Testing similar (el 27 de juny de 2011): d'un total d'11 locals de Ciutat Vella i el Port Vell de Barcelona, 7 van discriminar els joves amb fenotip estranger. Les excuses més utilitzades durant l'acció van ser la necessitat d'estar apuntats en llista o Internet o haver de pagar una entrada en els locals que per la resta eren gratuïts. Aquesta va ser la resposta que van trobar els joves d'origen paquistanès, marroquí i de Guinea Equatorial a la porta de la Sala Apolo, el Jamboree i els locals del Port: Zich, Australian, Seda Lounge Club, Marsalada i Ipanema, mentre els nois blancs entraven sense cap problema.

L'acció es va realitzar aleshores a 7 països europeus, identificant que 1 de cada 3 locals no acceptaven ni persones d'origen immigrant ni gitanos.

ABUSOS PER PART DE COSSOS DE SEGURETAT PRIVADA

BARCELONA-VIC. Maig. **CAS de comentaris racistes per part d'un revisor de Renfe.** La Senyora MT. viatjava en un tren de Rodalies de Barcelona a Vic. Durant el trajecte un revisor que demanava els bitlles en veu alta comentava "siempre son los mismos los que se cuelan», «al final siempre son los españoles los que pagan por ellos". Quan el revisor va passar pel seu costat, la Sra. MT li va recriminar els comentaris racistes que havia fet, el revisor es posa més neguitós i insisteix més en el contingut dels comentaris per tal que tot hom s'assabentés.

La Sra. MT insisteix en la seva crítica i li diu que la seva actitud és feixista. El revisor li diu que baixi del tren a la propera parada, ella es nega dient que no ha comès cap infracció que tingui com a sanció no poder utilitzar el transport, ja que porta el bitllet adequat. Un cop a la parada el revisor li diu que el tren no reprendrà el seu recorregut fins que ella no baixi. Finalment, la senyora MT, per tal de no perjudicar a la resta de passatgers ni a ella mateixa, decideix baixar.

A l'andana, es troba amb dos agents de Mossos d'Esquadra, que havien estat requerits per part del revisor, li demanen que s'identifiqui per interposar una multa per obstrucció a la tasca instructora, a més, el revisor volia posar-li una altre

per desacatament de l'autoritat. Els agents, en cap moment li demanen a la senyora MT la seva versió, tot i que ella disposa de diversos testimonis que corroboren la seva versió.

El SAiD, s'accepta el cas i en primer lloc interposa una reclamació a Renfe pel tracte vexatori rebut per part del revisor i per l'expulsió del tren de manera injustificada. En segon lloc, es planteja fer un recurs en el moment que l'expedient li sigui notificat.

Actualment a l'espera per poder seguir endavant en el moment que arribi la resolució de l'expedient sancionador, a l'espera de que aquest prescrigui.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

SANTA PERPÈTUA. Juliol. **CAS de racisme per part de treballadors de seguretat de Renfe.** El Sr. AM. viatjava en un tren a l'alçada de Santa Perpètua va intentar canviar de vagó, perquè estava molt ple ja que era hora punta, quan ho intentava personal de seguretat del tren li van impedir el pas. El Sr. AM. els hi va preguntar que perquè actuaven així si ell tenia bitllet. El van fer baixar a la següent parada dient-li que ho feien perquè era "un chulo". Li van treure la identificació de la cartera mentre el tenien subjecte pels braços i van dipositar

en la seva cartera una denúncia, de la qual va ser conscient una vegada va arribar a la seva destinació. També el van insultar, “negre de merda, vés-ten al teu país” alhora que també li deien que no tenia bitllet.

Des de SAID, es va decidir recolzar a MA en aquest cas. Es va fer una reclamació administrativa a Renfe, explicant tot el que havia succeït demanant explicacions. A dia d'avui es resta a l'espera de la resposta.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Agost. **CAS de racisme a la zona comercial Maremàgnum.** El senyor BD. estava amb uns amics assegut a la zona del centre comercial Maremàgnum, quan un vigilant de seguretat es va apropar i amb insults racistes li va dir que no podia estar allà i que havia de marxar. El senyor BD. es li va preguntar pels motius d'aquests comentaris, però el vigilant va seguir amb els insults racistes i va trucar a la policia.

El SAiD va acceptar la representació del Sr. BD. el va assessorar i acompanyar en la interposició de la denúncia. Actualment el cas està tancat, en benefici del senyor BD.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BLOC 4

EXTREMA DRETA

En aquest bloc intentem fer una petita aproximació al fenomen de l'extrema dreta. Un fenomen que pot resultar un tant difús perquè no respon sempre a uns patrons concrets que ens facilitin identificar-ho. Per facilitar aquest anàlisi, a continuació, ens centrem en tres aspectes que considerem imprescindibles identificar per conèixer el perill que avui i aquí pot suposar l'extrema dreta. Fem referència, doncs, a agressions (molt greus) que han tingut lloc a Catalunya, als actes i manifestacions que han protagonitzat grups i partits polítics que podem catalogar com extrema dreta; i al discurs de l'odi.

Insistim en que es tracta d'una aproximació i que el fenomen de l'extrema dreta necessita un anàlisi en major profunditat.

AGRESSIONS

BARCELONA. Gener. **CAS d'agressió brutal a una dona i un home.** Eren les 5:00h de la matinada quan la Sra. M. sortia del restaurant on treballa acompanyada del Sr. O.H. un client i amic del restaurant. Es dirigien al metro per l'Avinguda Meridiana quan van passar per davant d'un grup de 5 homes, un d'ells va increpar la Sra. M. cridant «negra de mierda». La Sra. M. es va dirigir a la persona que l'havia insultat per demanar-li explicacions, que la va empènyer i la va fer caure al terra. El Sr. O.H. que es disposava a ajudar a la seva amiga a aixecar-se del terra, va rebre un fort cop de puny a la cara per part del mateix agressor; en aquell moment, el grup de 5 homes es va abraonar sobre d'ell donant-li cops per tot el cos. La Sra. M. es va posar a cridar perquè aturessin els cops contra el Sr. O.H., però alguns dels integrants del grup la van retenir al terra trepitjant-li les mans i les cames evitant així que es pogués aixecar. Després van marxar corrent. Tots dos van ser atesos a l'Hospital del Mar per lesions greus. el Sr. O.H. va patir, a més del traumatisme cranioencefàlic amb pèrdua transitòria del nivell de consciència, múltiples fractures a diverses parts de la cara, per les quals va necessitar dues intervencions.

Només van poder identificar a un dels agressors i resulta difícil aconseguir proves suficients que demostrin que és un dels autors dels delictes pels quals se l'imputa. Les víctimes van poder descriure l'estètica dels seus agressors que recorda a la dels skin heads militants en grups d'Extrema dreta.

El SAiD està personat com acusació particular, acusant a l'agressor identificat d'un delicte de lesions tipificat a l'article 147 del Codi Penal, un delicte contra la integritat moral (art. 173 CP), una falta de lesions (art. 617.2 CP) i una falta de tracte vexatori injust (art. 620.2 CP). A més, concorren les següents circumstàncies agreujants dels paràgrafs 4 i 2, respectivament, de l'art. 22 CP, pel fet d'haver comès els delictes, d'una banda, per motius racistes i xenòfobs, i per una altra banda, amb abús de superioritat per ser 5 els agressors contra 2 víctimes que es trobaven en clara minoria.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

BARCELONA. Març. L'agressor de l'agressió racista als Ferrocarrils entrarà a presó set anys després. A l'octubre de 2007 l'acusat va agredir i insultar a una noia menor d'edat en un vagó dels Ferrocarrils de la Generalitat. Va ser condemnat a 8 mesos de presó per un delicte contra la integritat moral, com la pena era inferior a dos anys el jutge va suspendre l'ingrés a presó a canvi de mesures alternatives. Però l'agressor no ha fet res, de manera que el jutge ha revocat la llibertat condicional.

Havia de fer treballs en benefici ala comunitat, assistir a cursos, entre altres. També ha rebut acompanyament per a trobar una feina que li permeti pagar la indemnització que deu a la menor pels danys morals.

Durant aquests anys, l'acusació popular (SOS Racisme) i les autoritats equatorianes ha pressionat perquè l'agressor complís la pena. Fa un any, arrel de la manca de predisposició per la seva part la fiscalia també avala l'ingrés a presó.

El País

BARCELONA. Juny. CAS d'agressió d'extrema dreta al metro de Barcelona. Un noi de fenotip asiàtic, el Sr. S.B., va ser agredit al metro de Barcelona per un grup de tres joves. El noi agredit va ser interpellat per un altre, que era menor d'edat en el moment en que es van produir els fets, que li va dir «qué te pasa a ti, chino». El Sr. S.B. li va respondre que «no soy chino, soy de Mongolia» i en resposta l'altre va retreure «y eso dónde está, tú eres chino», afegint amb actitud desafiant «salimos fuera». El Sr. S.B. es va negar a sortir i l'agressor li va començar a clavar cops de puny. El Sr. va defensar com va poder, però no va cessar de rebre cops fins que els demés usuaris del metro no van intervenir.

Mentrestant els acompanyants de l'agressor, un altre menor d'edat i el seu germà gran, gravaven l'agressió amb el seu telèfon mòbil. Van penjar el vídeo a Internet, per difondre l'agressió i fer-ne publicitat a través de les xarxes socials.

Els autors dels fets eren reconeguts per la seva afinitat a moviments i grups xenòfobs de l'Extrema Dreta, segons queda patentat a les seves publicacions a diferents xarxes socials i internet. Segons la sentència, va quedar provat que els agressors van pujar al metro amb el propòsit de denigrar la integritat moral de les persones i de menysprear la integritat física aliena. Un cop al metro van escollir atacar al Sr. S.B. pel simple fet de pertànyer a una ètnia o nacionalitat diferent de la seva.

El menor que va iniciar l'agressió va ser imputat per un delicte contra la integritat moral de l'article 173.1 CP i una falta de lesions de l'art. 617 del Codi Penal i alternativament un delicte de lesions de l'art. 147 1ª amb agreujant per concórrer motius racistes o discriminació racial de l'art. 22 4ª del Codi Penal. Va derivar en mesura cautelar d'internament en règim tancat durant 2 mesos en un centre educatiu depenent de la Direcció General de Justícia Juvenil, però, aquesta mesura cautelar va ser revocada en apel·lació per l'Audiència Provincial, deixant el noi en llibertat.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 30 juny.

[Condemnem l'agressió racista al metro de Barcelona](#)

IGUALADA. Juny. CAS de denúncia per part de PxC a una acció antiracista. El dia 7 de juny del 2014, Plataforma per Catalunya (PxC) va organitzar al mercat de la Masuca d'Igualada un acte públic de recollida d'aliments amb el reclam «Només pels de casa». En resposta a aquest acte, un grup de persones de la fundació sociocultural ATLAS d'Igualada, van decidir participar-hi aportant diferents productes alimentaris amb l'etiqueta d'ATLAS «Canvia el Xip». Com a protesta pel missatge discriminatori de PxC, els participants de l'acte alternatiu van exhibir rètols on es podia llegir, en diferents idiomes, «Jo també sóc d'Igualada».

El senyor Robert Hernando Ortiz, regidor de l'Ajuntament d'Igualada i secretari General de Plataforma per Catalunya, aquell dia participava en l'acte. Descontent amb l'acció d'AT-

LAS, va denunciar els fets als Mossos d'Esquadra al·legant que un grup d'unes 40 persones van pertorbar l'acte del seu partit, proferint insults i impeding que la gent s'apropés a les carpes. Va dir que la concentració era il·legal i va denunciar a 3 de les persones que participaven a de l'acte organitzat per Fundació Atlas d'Igualada, per un falta d'injúries envers la seva persona (penada per l'article 620.2 CP). A l'octubre del 2014, el Jutjat de Primera Instància i Instrucció d'Igualada va dictar sentència absoluta per aquestes 3 persones.

Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme de SOS Racisme.

SANT CUGAT. Juliol. Agressió racista a una veïna de Sant Cugat.

Una noia negra, veïna de Sant Cugat, va patir agressions el passat divendres, 4 de juliol, a la nit mentre es desplaçava per la carretera de Terrassa cap a Sabadell. La investigació apunta que la motivació de l'agressió era racisme.

Santcugatinforma.com

TARRAGONA. Agost. Ataquen una mesquita de Tarragona amb un artefacte incendiari. Uns desconeguts han atacat amb un artefacte incendiari un oratori musulmà de Tarragona. L'agressió ha provocat "danys materials limitats" però ningú ha resultat ferit, ja que en aquells moments el local estava buit, segons fonts dels Mossos d'Esquadra.

Avui

LLEIDA. Setembre. El detingut a Lleida té judicis pendents per atacs xenòfobs. El jove detingut a Lleida com a presumpte autor confés dels apunyalaments a cinc persones formaria part d'una organització neonazi de Logronyo, la seva ciutat natal, on a més té pendent un judici per lesions en què la fiscalia li demana tres anys i mig de presó, amb l'agreujant d'agressió racista i xenòfoba.

Amb aquests antecedents, tot apunta al mòbil racista i feixista i, per això, els Mossos treballen per imputar a aquest jove els delictes d'homicidi, racisme i xenofòbia. Dels cinc ferits que va deixar en l'atac indiscriminat, quatre són d'origen estranger.

Avui.

COMUNICAT.

UCRF. 22 setembre.

Davant l'agressió racista i feixista de dilluns 22 de setembre a la ciutat de Lleida

BARCELONA. Novembre. Detenen cinc joves a Barcelona per agredir i proferir insults racistes a una noia. Els Mossos d'Esquadra han detingut a cinc joves d'entre 18 i 20 anys per agredir i proferir insults racistes a una noia. Els arrestats van aprofitar també per robar la bossa de mà d'una amiga de la víctima. Els agents de la policia van ser informats d'una baralla entre dos grups de joves al carrer Almogàvers de la capital catalana. A l'arribar diversos testimonis han manifestat que un grup de cinc nois ha començat a agredir i proferir insults racistes contra una noia, motiu pel qual s'ha iniciat una baralla entre el grup de joves que acompanyava la víctima i el grup dels agressors.

Avui

BARCELONA. Desembre. Detinguts 7 red skins per l'atac a un grup de persones ucraïneses. Els Mossos d'Esquadra han detingut a quatre persones, que pertanyen a un grup de red skins, que van participar en l'agressió a persones d'origen ucraïnès, al barri de Gràcia. Els detinguts estan acusats de ser els autors d'un delictes d'encobriment i amenaces amb agreujant d'odi i discriminació.

El País.

GRUPS I PARTITS D'EXTREM DRETA: ACTES I ALTRES MANIFESTACIONS

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 16 gener

President, no es reuneixi amb l'extrema dreta

MADRID. Febrer. La seu madrilenya de SOS Racisme es atacada per un grup d'extrema dreta. La matinada del 21 de febrer la seu de SOS Racisme Madrid va patir una agressió presumptament per part d'un grup d'extrema dreta, segons ha informat el seu portaveu Lluç Sánchez. La façana de la seu, ubicada al barri de Lavapiés, ha aparegut amb un gran cartell on es llegeix "denuncieu als que protegeixen les nostres fronteres i stop a la invasió", a la pancarta també es llegeix "SOS Racisme organització antiespanyola". A l'esquerra de la pancarta apareixen l'escut i les sigles DN, que podrien correspondre a

Democràcia Nacional. Al costat de la pancarta han deixat un ninots penjats. Els assaltants han intentat introduir una bengala encesa a la bústia, però com no hi cabia l'han deixat encaixada, sense produir més danys materials.

En un comunicat, la ONG, dedicada a la lluita per la igualtat de drets, ha declarat que aquest atac "suposa una gravíssima amenaça contra els nostres activistes i contra a nostra activitat de lluita a favor dels drets humans".

El Diario.es

CORNELLÀ DE LLOBREGAT. Abril. Els feixistes volen recuperar el seu espai al Camp de l'Espanyol. Vells membres de les "brigades blanquiazules" i nous activistes, alguns dels quals formen part del Casal Tramuntana,, volen recuperar el seu espai al camp, la corba de l'estadi del Espanyol

Antifeixistes.org

BARCELONA. Maig. **“España en Marcha” fa un acte electoral a la Llibreria Europa: lluitar contra la invasió d’immigrants.** El dissabte al migdia es va celebrar a la seu de, l’encara oberta, Llibreria Europa de Barcelona un dels pocs actes electorals de les quatre candidatures d’ultradreta (Vox a part) de l’estat espanyol que es presenten a les eleccions europees.

Xavier-Rius.blogspot

TARRAGONA. Maig. **Moviment Social Republicà anuncia l’obertura d’una seu a Tarragona.** El grup nazi Moviment Social Republicà ha anunciat que obrirà una nova seu al barri tarragoní de Bonavista. Entre altres anuncis ha dit que promouran donacions de menjar “només als espanyols”, imitant actes de la grega Alba Daurada o, també, del partit España 2000 a València.

Directa.cat

BARCELONA. Juny. **Pintades racistes a la seu de SOS Racisme.** Han aparegut pintades racistes al costat de la porta d’entrada de la seu de SOS Racisme. Es tracta de pintades signades

per l’organització d’extrema dreta Democràcia Nacional Joven- DNJ. Les pintades acusen a l’associació antiracista i de defensa dels Drets Humans de racisme antiblanc.

CATALUNYA. Juliol. **SOM, nou partit antiimmigració i independentista.** Fa dos mesos va començar a actuar a Catalunya un nou partit identitari, independentista i antiimmigració, anomenat SOM.CAT o SOM CATALANS. Entre els seus membres: Ester Gallego, que va ser escollida regidora de PxC a Manlleu al 2011 i va renunciar per discrepàncies amb Anglada; i Enric Ravello Secretari de Relacions Internacionals de PxC.

Xavier-Rius.blogspot

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 31 Octubre.

[Condemnem l’atac als valors democràtics després de les manifestacions feixistes al Parlament](#)

PLATAFORMA PER CATALUNYA

VIC. Gener. **Un pla de natalitat per preservar la identitat. Plataforma per Catalunya demana un pla per incentivar el naixement de fills de parelles catalanes.** D’aquesta manera, segons la formació racista, es vol preservar la identitat pròpia de la comunitat. Una iniciativa que sorgeix arrel de que els 14 primers naixements del 2014 a les províncies de Barcelona i Girona van ser de famílies d’origen estranger.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

SANT BOI DE LLOBREGAT. Gener. **“La gent ens demana que transformem el nostre programa en realitat i això és el que fem”.** Durant el nadal Plataforma per Catalunya de Sant Boi de Llobregat ha realitzat una campanya de recollida de joguines només per “als nens de casa”. Una campanya que s’acompanyava del perillós discurs que assenyala com a culpables dels problemes de la “gent de casa” a les persones d’origen immigrant, “que accedeixen als serveis socials i no deixen que els altres hi puguin accedir”.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

IGUALADA. Gener. **PxC Igualada denuncia l’aparició de venedors de top manta a la tradicional Fira de Reis.** Plataforma per Catalunya d’Igualada denuncia que hi hagi venedors de top manta durant la tradicional fira de Reis. El regidor diu que “no vol que les màfies i als immigrants converteixin el passeig “en un cutre passeig marítim de bermudes i xancleta”.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

TORTOSA. Febrer. **Els mossos d’esquadra denuncien a un conseller de PxC per atacar un oratori.** Els Mossos d’Esquadra han denunciat a Jordi Casanova, conseller de Plataforma per Catalunya de Tortosa, per la seva presumpta relació amb l’atac a l’oratori de la població que el dia abans de la seva

inauguració va aparèixer amb pintades xenòfobes i caps de por a l’entrada.

El País

VIC. Febrer. **El grup municipal de la xenòfoba PxC aparta a Anglada.** Membres del grup municipal de Plataforma per Catalunya de Vic han decidit per majoria apartar del grup municipal a qui fins ara era el líder, Josep Anglada. L’executiva ja l’havia destituït com a president del partit fa uns dies, per deficiències en la seva gestió. El grup municipal argumenta aquesta decisió per la negativa d’Anglada a seguir la disciplina del partit, desafiar públicament les decisions del consell executiu i apropiar-se el càrrec de president un cop rellevat d’aquest.

La voz de Galicia

MATARÓ. Febrer. **“Més metges i menys mediadors interculturals als CAP”.** Des de Plataforma per Catalunya de Mataró es demana “més metges i menys mediadors culturals als CAP”. Aquest grup al·lega que la figura dels mediadors als centres de salut “posa de manifest la manca d’integració i el fracàs de les polítiques d’immigració”.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

SANT ADRIÀ DEL BESÒS. Març. **“Davant d’un lloc de treball, primer els de casa”.** Plataforma per Catalunya a Sant Adrià de Besòs ha demanat que els llocs de feina que s’ofereixen des dels Plans Locals d’Ocupació siguin ocupats per persones de nacionalitat espanyola.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

CATALUNYA. Març. **Plataforma per Catalunya demana reformar la Llei d’Estrangeria per dur a terme repatriacions exprés.** Platafor-

ma per Catalunya, enmig del debat sobre les expulsions sumàries, demana que es faci una reforma de la llei d'estrangeria, per tal que es pugui fer repatriacions exprés als immigrants que entren a Espanya saltant la tanca de Ceuta i Melilla. Segons PxC, Espanya ha de donar un missatge de que les seves fronteres són inviolables.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

EL VENDRELL. Març. **PxC vol evitar que l'antiga caserna dels Mossos es converteixi en una mesquita.** Des de Plataforma per Catalunya de El Vendrell es proposen alternatives d'ús per a l'antiga caserna de Mossos d'Esquadra, amb l'objectiu d'evitar que sigui un oratori musulmà.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

L'HOSPITALET DEL LLOBREGAT. Març. **Plataforma per Catalunya recull la demanada dels veïns de fer front a l'onada d'inseguretat amb una campanya de recollida de firmes.** Des de Plataforma per Catalunya de l'Hospitalet de Llobregat han començat una recollida de firmes per demanar a l'Ajuntament més vigilància per fer front a l'onada d'inseguretat que recorre el barri de Bellvitge. Segons PxC, alguns dels veïns, restauradors del barri han comentat que tota aquesta violència i els robatoris venen de la mà de l'arribada d'immigrants romanesos.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

CATALUNYA. Març. **El PP fitxa quatre regidors de PxC per tenir presència a Osona.** El Partit Popular d'Osona ha fitxat a tres regidors de Plataforma per Catalunya de Manlleu. Després de la crisi del partit i l'expulsió del seu president, Josep Anglada, els tres regidors descontents amb el partit han passat a formar part del PP.

El País

VIC. Abril. **PxC Vic s'oposa a donar el nom de Nelson Mandela a una biblioteca.** A Vic l'equip de govern vol donar el nom de Nelson Mandela a una biblioteca de la ciutat. Des de Plataforma per Catalunya es neguen a posar aquest nom.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

PIERA. Abril. **Plataforma per Catalunya recull aliments per la gent de casa a la fira de Piera.** Aprofitant la fira del Sant Crist a Piera, Plataforma per Catalunya tindrà presència amb una carpa on recollirà menjar que després repartirà entre les persones que ho necessitin, sempre hi quan siguin "de casa". També aprofiten per difondre fulletons per fer promoció del comerç de tota la vida, que es veu en perill, segons l'organització, per les botigues regentades per persones d'origen immigrant.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

IGUALADA. Maig. **PxC en contra que els menjadors escolars serveixin menús especials per motius religiosos.** El grup comarcal de

la xenòfoba Plataforma per Catalunya en el Consell Comarcal de l'Anoia s'ha oposat al fet que en els menjadors escolars es serveixin menús especials per motius de creences religioses.

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

IGUALADA. Juny. **PxC recull menjar a Igualada només "pels de casa".** Plataforma per Catalunya porta el racisme al carrer amb l'anunci que farà una recollida d'aliments el proper dissabte 7 de juny al mercat d'Igualada, amb l'objectiu de donar-los "exclusivament entre gent necessitada de casa".

Xarxapenedes.cat

GIRONA. Juny. **Polèmic cartell de les Joventuts Identitàries de PxC de Girona.** Al cartell de les Joventuts Identitàries de Plataforma per Catalunya de Girona apareix una noia amb vel llegint i de fons el missatge : « Ens treuen els diners de la sanitat, de l'educació, de la seguretat, de les pensions... Per regalar-ho als qui no s'integren. Primer els de casa ! »

OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes)

TORTOSA. Juny. **Article xenòfob del regidor de PxC a Tortosa.** Jordi P. Casanova regidor de la xenòfoba Plataforma per Catalunya de Tortosa relaciona, en un breu article, el deteriorament de barris de la població amb els immigrants, utilitzant tots els tòpics: inseguretat, soroll, els mantenim, tràfic de drogues,... la campanya per les eleccions municipals està servida.

Periodismejuvenil.cat

IGUALDADA. Agost. **Agressió feixista i homòfoba a un militant de UCFR per part del Secretari General de PxC.** El dia 18 d'agost, durant el pregó de la Festa Major d'Igualada, un militant d'Unitat Contra el Feixisme i el Racisme va ser agredit i insultat per Robert Hernando, Secretari General de PxC, mentre repartia fulletons de la plataforma dins la campanya que duen a terme "Tots i totes som la festa, Totes i Tots som Igualada".

UCFR

CATALUNYA. Novembre. **La trobada de la secció juvenil de la xenòfoba PxC.** Sota el nom "L'avenir identitàri", va tenir lloc una trobada de la Secció Juvenil de Plataforma per Catalunya. Entre els ponents convidats hi havia coneguts líders ultres i xenòfobs, com l'advocat del llibreter neonazi Pedro Valera, José María Ruiz Porta; l'ultraconservador carlista Javier Barrycoa; i els membres de PxC Robert Hernando i Daniel Ordóñez.

La Vanguardia, La Directa, El Periódico de Catalunya

COMUNICAT.

UCFR. 14 novembre.

Condemnem les colònies de les joventuts de PxC a l'Anoia

Article per a la reflexió

ELECCIONS EUROPEES 2014: ÈXIT I PUNT D'INFLEXIÓ PER A L'EXTREMA DRETA EUROPEA?

AITOR HERNÁNDEZ CARR

Llicenciat en Antropologia i Doctor en Polítiques Públiques i Transformació Social. Membre de la consultora Sòcol.

Les eleccions europees del 2014 han suposat un punt àlgid en el creixement de l'extrema dreta al continent europeu. Això és així perquè, entre altres coses, partits amb un discurs netament contrari a l'immigració han guanyat les eleccions a països com França, Regne Unit i Dinamarca. Els seus resultats han generat una enorme atenció mediàtica i han obert tot tipus d'interrogants sobre els antecedents, motius i conseqüències d'aquest èxit. El següent text vol mostrar que és un error considerar aquests resultats com un fet puntual ja que l'extrema dreta ha estat capaç d'anar guanyant espai polític al llarg de les tres darreres dècades i ha anat creant les condicions adients per uns resultats com els actuals. Així mateix, apuntarem la necessitat d'entendre com l'extrema dreta ha renovat el seu discurs i el seu imaginari per fer-se més atractiu entre l'electorat. Finalment, apuntarem alguns dels motius i possibles conseqüències de les eleccions Europees del 2014.

Evolució d'una extrema dreta renovada

En les dècades posteriors al final de la Segona Guerra Mundial, l'extrema dreta europea es trobava en una posició de clara marginalitat política i social. El record traumàtic de la guerra i les evidències del genocidi perpetrat pel règim nacionalsocialista alemany semblaven garantir que la ciutadania europea es mantindria allunyada dels discursos i propostes d'ultradreta. Els èxits electorals obtinguts per formacions polítiques que s'inserien en aquesta tradició política eren sempre puntuals i efímers. Aquesta circumstància reforçava la creença que ja no era possible que l'extrema dreta se situés de manera estable en el centre de l'escenari polític europeu.¹

Aquest ordre de coses es va veure severament alterat quan, a partir de la dècada dels 80, diferents partits polítics emplaçats en l'extrema dreta de l'espectre polític van obtenir representació parlamentària. Formacions com el Front Nacional francès (FN), el Vlaams Belang flamenc (VB) o el Partit Liberal d'Àustria (FPÖ), entre d'altres, s'han convertit en actors polítics de primer nivell en els seus respectius països. Si bé els primers èxits electorals d'aquestes formacions van poder ser considerats un fenomen passatger i, fins a cert punt, anecdòtic, l'extensió per un creixent nombre de països i la consolidació electoral, des de fa anys, d'algunes d'aquestes formacions ha obligat a canviar la mirada sobre el fenomen.² En aquest sentit, l'extensió i estabilitat del fenomen, juntament amb les importants similituds pel que fa a l'ideari i estil polític de les diferents formacions, han fet que es parli

de l'emergència d'una nova família de partits. Una família de partits que ha estat qualificada com a «nova extrema dreta», «neopopulisme» o «dreta radical populista», entre d'altres.

Diferents autors coincideixen a considerar que totes aquestes formacions són nacionalistes, i que aquesta característica és el seu nucli ideològic central.³ No obstant això, Mudde proposa que, atès que hi ha altres formacions que també presenten algun tipus d'ideologia nacionalista i que no han de ser confoses amb les de dreta radical populista, es consideri el nativisme com el seu nucli ideològic central. Així mateix, Mudde entén que l'autoritarisme i el populisme també formen part, en un segon pla, d'aquest nucli ideològic. Per la seva banda, Taguieff⁴ apunta que estem davant d'una forma nova i específica de populisme. D'acord amb aquest autor, si el populisme polític clàssic es basava en una apel·lació a les classes populars o humils davant del que s'assenyalava com una classe política corrupta, en el discurs d'aquestes noves formacions s'apel·la tant a aquestes classes populars com a una comunitat nacional interclassista, enfront d'un enemic extern (que identifiquen amb els immigrants) i un altre d'intertern (que identifiquen amb els polítics). Aquesta doble exhortació fa que estiguem davant del que l'autor anomena «nacionalpopulisme», essent el cas francès l'exemple paradigmàtic:

«El nacionalpopulisme de Le Pen ofereix simultàniament una veu de protesta i d'identitat. Apel·la a l'ethnos (la nació ètnicament pura) i al demos (les classes populars "incorruptes"). Apel·la a l'home petit davant dels grans homes i al poble amb relació a una identitat suposadament amenaçada.» (Taguieff, 2004; a Perrineau, 2005:23).⁵

Pel que fa al projecte polític d'aquestes formacions i la relació d'aquest amb el marc institucional de les democràcies liberals, és interessant tenir en compte la influent proposta de Roger Griffin.⁶ Aquest autor considera que aquestes formacions presenten un projecte i una doctrina política que pot ser compresa com un «liberalisme etnocràtic». Això significa que han adoptat el discurs dels drets (dret a la diferència, dret a la pròpia cultura), que accepten que hi hagi punts de vista discordants amb el seu, i que accepten les regles i re-

1 Goodwin, Matthew J. (2008). «Research, revisionists and the radical right». *Politics*, 28 (1), p. 33-40.

2 Betz, Hans-Georg; Johnson, Carol. (2004). «Against the current-stemming the tide: the nostalgic ideology of the contemporary radical populist right». *Journal of Political Ideologies*, 9 (3), p. 311-27.

3 Mudde, Cas. (2007). *Populist radical right parties in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press

4 Taguieff, Pierre-André. (2007). «Interpretar la ola populista en la Europa contemporània: entre resurgència y emergència», dins de l'obra: Simón, Miguel Ángel. *La extrema derecha en Europa desde 1945 a nuestros días*. Madrid: Tecnos.

5 Perrineau, Pascal. (2005). «Does Le Penism exist without Le Pen?» Dins l'obra: Casals, Xavier (ed.). *Political survival on the extreme right. European movements between the inherited past and the need to adapt to the future*. Barcelona: Institut de Ciències Polítiques i Socials.

6 Griffin, Roger. (2000). «Interregnum or endgame? Radical right thought in the 'Post-fascist' era». *The Journal of Political Ideologies*, 5 (2), p. 163-78.

sultats del sistema de democràcia parlamentària. No obstant això, el seu projecte polític persegueix una exclusió permanent i legalment estipulada d'una part de la població. És una proposta política que equival a establir un sistema de discriminació institucionalitzat i validat democràticament.⁷ En aquest sentit, la paradoxa d'aquestes formacions, i el major perill que tenen, es troba en el fet que han assumit els postulats del sistema democràtic liberal, però volen que únicament els membres del grup ètnic majoritari siguin considerats membres de ple dret de la societat.⁸ A partir d'aquest plantejament, Griffin i altres autors coincideixen en que el major perill d'aquestes formacions es troba en el fet que el sistema accepti i adopti les seves propostes discriminatòries i excloents. Així, doncs, aquests partits representen el projecte polític d'exclusió i discriminació millor adaptat al context històric actual i, per tant, són la principal amenaça dins de l'espai polític de l'extrema dreta entès en sentit ampli.

La trajectòria d'aquesta família de partits, des de la seva irrupció als anys 80, ha presentat diferents fases, quant a la seva capacitat d'incidència electoral i política. En concret, considerem que poden distingir-se tres grans etapes. Durant els primers anys, les formacions de nova extrema dreta van ocupar posicions clarament secundàries dins de l'escenari polític dels respectius Estats. Tot i atraure una gran atenció mediàtica, els percentatges de vot que obtenien no acostumaven a passar del 10-15 %, i existia un clar posicionament en la resta de partits, en el sentit que no eren socis acceptables per establir pactes o coalicions de govern.

Aquesta situació va començar a trontollar al final dels anys 90. La irrupció d'un nombre encara major de partits de nova extrema dreta, el progressiu creixement electoral d'aquests i l'estabilitat dins dels seus respectius sistemes polítics, van anar minant la consideració de partits marginals i/o no aptes per entrar en pactes i coalicions de govern. L'entrada de l'FPÖ austríac, la Lliga Nord italiana i el Partit Popular Danès (DF) als respectius governs, juntament amb l'inèdit accés del Front Nacional a la segona volta de les presidencials franceses de l'any 2002, van marcar un punt d'inflexió: aquests partits s'apropaven al centre de l'escenari polític. Tot i així, en aquell moment va haver-hi una considerable reacció contra aquests fets. En el cas del Front Nacional de Jean-Marie Le Pen, el seu èxit electoral va ser respost amb mobilitzacions massives i unitàries al carrer, i el reforçament, almenys inicialment, del cordó sanitari al voltant seu. En el cas de l'FPÖ, des de la Unió Europea es van arribar a imposar sancions al govern austríac com a mesura de represàlia per la presència d'aquest partit, unes mesures que van acabar fent caure la coalició del partit ultra amb els conservadors de Wolfgang Schäussel.

La tercera etapa seria el context de crisi econòmica i institucional en què es troba immersa la Unió Europea des del període 2007-2008 fins a la sonada victòria d'alguns d'aquests partits a les eleccions Europees de maig del 2014. És important apuntar que, com hem mostrat, el creixement i l'arrelament d'aquests partits és previ a la crisi econòmica, i que no es pot afirmar que els darrers anys l'extrema dreta hagi crescut a tots els països de manera uniforme. No obstant això, el context de crisi sí que ha anat obrint una finestra

d'oportunitat per esdeveniments difícilment imaginables deu anys enrere. Ens estem referint a la sonada irrupció d'un partit obertament neonazi com Alba Daurada a Grècia, del partit neofeixista Jobbik a Hongria, de la victòria del neonazi Marian Kotleba a la regió eslovaca de Banská Bystrica, o la contundent victòria del Front Nacional a les eleccions europees del maig del 2014. Precisament, les eleccions europees, amb la victòria electoral de diferents partits amb un contundent discurs antiimmigració, sembla inaugurar, o certificar, la nova centralitat política adquirida per aquest espai polític. A continuació analitzarem aquests resultats i el seu significat i impacte polític.

Europees 2014: l'extrema dreta arriba al centre de l'escenari polític

Un gran nombre de partits vinculats a l'extrema dreta van obtenir eurodiputats a les eleccions de maig del 2014. Des de la formació neonazi alemanya NPD, que amb un 1% dels vots va obtenir un eurodiputat, fins a la contundent victòria de partits com el Front Nacional francès o l'UKIP britànic. Més enllà de la important suma global d'eurodiputats, és especialment significatiu el fet que partits situats a l'extrema dreta de l'escenari polític guanyessin les eleccions a França, Regne Unit i Dinamarca. Aquest és un fet inèdit i que clarament marca un punt d'inflexió pel que fa a les aspiracions i l'impacte de l'extrema dreta a Europa.

Menció especial mereixen els resultats del Front Nacional. Això és així per la solidesa dels seus resultats i pel fet que el Front Nacional ha tingut històricament un paper preponderant dins del que és la nova extrema dreta europea. No en va, va ser la seva irrupció a les eleccions europees del 1984 el que va provocar un "efecte contagi" portant a d'altres partits, com el Partit de la Llibertat austríac (FPÖ), a imitar el seu discurs polític (Rydgren, 2005)⁹. Des de llavors, tot i no ser sempre el partit que ha obtingut uns percentatges de vot més elevats, el FN ha tingut un paper clau en l'escenari polític de l'extrema dreta europea. En aquest sentit, els seus bons resultats tenen un efecte que va més enllà de territori francès. La solidesa dels seus resultats pot comprovar-se si es té en compte que el FN va ser el partit més votat a pràcticament tots els departaments territorials, el partit més votat entre els joves (30%), els obrers (43%) i els aturats (37%).¹⁰

Motius

El diferents partits que conformen la nova extrema dreta europea presenten diferències pel que fa a les temàtiques que han centrat la seva mobilització política. No obstant, la literatura acadèmica ha senyalat alguns eixos de mobilització política que han estat usats per tots aquests partits i que són imprescindibles per entendre el perquè dels seus èxits electorals. Dins de l'ampli ventall de temàtiques destaquen dues: la capacitat de treure rèdit electoral del desgast de les formacions polítiques majoritàries i de les angoixes i el rebuig que una part de la població mostra envers la presència de població "estrangera" al continent europeu. El que és clau és entendre com aquests partits han perfilat el seu discurs al voltant d'aquestes temàtiques per

⁷ Antón, Joan. (2007). «La cultura e ideologia política del neopopulismo en Europa occidental: MNR/FN (Francia), FPÖ (Austria) y Lega Nord (Italia)». Dins l'obra: Simón, Miguel Àngel. *La extrema derecha en Europa desde 1945 a nuestros días*. Madrid: Tecnos

⁸ Griffin, Roger. (2000). (*Op. cit.*).

⁹ Jens Rydgren (2005), 'Is extreme right-wing populism contagious? Explaining the emergence of a new party family', *European Journal of Political Research*, (44), 413-37.

¹⁰ Sobre els resultats del Front Nacional veure http://internacional.elpais.com/internacional/2014/05/25/actualidad/1401042233_633658.html

fer-lo electoralment atractiu per sectors amplis de la ciutadania. No en va aquest discurs també ha estat utilitzat per altres formacions d'extrema dreta que no n'han obtingut un rèdit electoral. La clau es troba en el que Rydgren (2007)¹¹ ha qualificat com un “doble moviment discursiu”. Això és, en primer lloc, la capacitat d'aquests partits per deixar enrere el tradicional discurs de l'extrema dreta, obertament contrari a la democràcia parlamentària, per centrar-se exclusivament en atacar als partits majoritaris i aconseguir així extreure prou legitimitat com per abanderar el discurs anti-establishment dins del seu respectiu sistema polític. En quant a la immigració, la clau està en haver abandonat les referències explícites a una suposada superioritat racial i biològica, per adoptar un discurs basat en els suposades diferències i incompatibilitat culturals i en les “problemàtiques” culturals i econòmiques la presència de població estrangera suposaria per a la població autòctona. D'acord amb Rydgren, l'èxitosa mobilització política d'aquests partits es basa en:

“un etno-nacionalismo basado en el “racismo cultural” (la doctrina conocida como “etno-pluralista”) y una retórica populista (pero no antidemocrática) anti-establishment político” (Rydgren, 2005; 415).

A les eleccions Europees del 2014 aquestes temàtiques es van combinar amb d'altres que tenien a veure amb el context socio-econòmic actual i el fet que es tractava d'unes eleccions d'àmbit europeu. En aquest sentit, tot i que a cada país va haver-hi importants especificitats, destaca la capacitat que van tenir aquests partits per vincular els discurs anti-immigratori amb un discurs contrari a la Unió Europea, acusant a les “elits” de Brussel·les (introduint així un discurs anti-establishment) d'obrir les fronteres a onades massives de població estrangera sense importa'ls-hi els efectes sobre la població més humil dels respectius països. Aquest discurs trobava un especial eco a països com el Regne Unit on l'entrada de Romania o Bulgària a l'espai de lliure circulació de Schengen ha atiat la por a la possible arribada massiva de mà d'obra no qualificada procedent d'aquests països. Així mateix, ha cobrat importància el discurs de replegament nacional basat en la idea que la Unió Europea ha envaït la sobirania i les competències dels estats-nació per posar-los a les ordres d'unes llunyanes elits burocràtiques i econòmiques. En aquest sentit, el discurs d'aquests partits va saber combinar hàbilment les habituals referències a la immigració amb el context actual de crisi econòmica i crisi del projecte de construcció de la Unió Europea. Així mateix, en l'actual context de crisi econòmica i institucional, aquest partits han aconseguit que una part de l'electorat els vegi com l'única alternativa real i diferenciada respecte a uns partits majoritaris que han aplicat unes mesures econòmiques similars davant d'una crisi econòmica de gran magnitud.

Després de les eleccions: efectes i escenaris de futur

Les eleccions europees poden representar un punt d'inflexió en la trajectòria política de l'extrema dreta europea. Més enllà dels percentatges de vot obtinguts hi ha una sèrie d'elements que cal tenir en compte. En primer lloc, a les eleccions europees del 2014 s'ha vist un important intent per part de l'extrema dreta europea per tenir una major eficàcia i impac-

te parlamentari. Tradicionalment els partits d'extrema dreta han tingut una escassa activitat al parlament europeu, i, han tingut grans problemes per establir aliances entre ells de cara a formar grups parlamentaris propis (amb el que això implica de més temps i recursos per a la incidència política). Aquesta tendència es va veure severament qüestionada quan, prèviament a les eleccions, partits de la talla del Front Nacional francès o el Partit de la Llibertat austríac van signar un acord pel qual es comprometien a intentar conformar un grup parlamentari propi una vegada passades les eleccions.¹² Si bé les diferències d'aquests partits amb d'altres formacions d'extrema dreta van impossibilitar finalment la formació d'un grup parlamentari propi,¹³ aquest moviment va fer palès que els partits amb major suport electoral dins de l'extrema dreta europea tenen la intenció de prendre's més seriosament l'activitat al Parlament europeu i extreure'n el màxim rèdit possible. En aquest sentit, si la nova extrema dreta ha aconseguit marcar cada vegada més l'agenda política de molts països europeus, podríem estar davant d'un escenari futur on això passi també a nivell del conjunt de la Unió Europea i de seves pròpies polítiques públiques.

A nivell electoral, el fet que formacions amb discursos obertament contraris a l'arribada de població estrangera hagin guanyat les eleccions de països tan rellevants com França o Regne Unit, pot tenir l'efecte de trencar els dics de contenció que s'havien construït al voltant de l'extrema dreta al llarg de les darreres dècades. A nivell de partits, es pot accelerar l'erosió de les diferents formes de “cordó sanitari” que han servit per prevenir l'accés de l'extrema dreta a espais de decisió institucionals. En aquest sentit, les eleccions municipals franceses ja van mostrar com el centre-dreta trencava la consigna de demanar el vot pel partit que s'enfronti al FN a la segona volta electoral, possibilitant així que aquest partit hagi assumit l'alcaldia d'onze municipis.¹⁴ Per altra banda, una part de l'electorat que es mantenia allunyat de partits d'extrema dreta per la seva consideració de partits “extremistes” o “marginals” pot reconduir el seu comportament a la vista dels seus bons resultats electorals i que un elevat nombre de ciutadans hagi decidit donar-los-hi el seu vot. L'estratègia política de “desdiabolització” del Front Nacional impulsada per Marine Le Pen té com a objectiu justament aconseguir el vot d'aquella gent que podia estar d'acord amb el discurs del FN però rebutjava donar el seu suport a una oferta política socialment estigmatitzada. En aquest sentit, el fet que els darrers sondejos apuntin que el Front Nacional passaria folgadamente a la segona ronda d'unes eleccions presidencials franceses, i inclús guanyaria la presidència en cas d'enfrontar-se a un candidat del Partit Socialista Francès, mostra que aquesta estratègia sembla està funcionant satisfactòriament pel FN.¹⁵ Per últim, els bons resultats de l'extrema dreta a les eleccions Europees del 2014 poden haver enviat el missatge a partits d'altres països on l'extrema dreta no té un gran impacte electoral (com és el cas de Catalunya i Espanya) que el discurs anti-immigració té un ampli recorregut i pot donar bons resultats electorals. Incentivant així que partits que ja han adoptat un discurs obertament anti-immigració el mantinguin o endureixin, i, que nous partits decideixin assumir aquesta línia discursiva.

¹² Veure http://www.policy-network.net/pno_detail.aspx?ID=4572&title=The+Pen+Wilders+E2%80%99+alliance+will+change+European+politics

¹³ Veure <http://www.bbc.com/news/world-europe-27993210>

¹⁴ Veure http://internacional.elpais.com/internacional/2014/03/30/actualidad/1396177959_071658.html

¹⁵ Veure http://internacional.elpais.com/internacional/2014/09/06/actualidad/1410027118_534721.html

¹¹ Jens Rydgren (2007), ‘The sociology of the radical right’, *Annual Review of Sociology* 33, 241-62.

DISCURS DE L'ODI

BARCELONA. Març. **Primera condemna a Catalunya per islamofòbia.** La jutgesa de Barcelona Maria Pilar Calvo ha condemnat a un home, administrador de la pàgina d'internet denunciacions-civicas.com, a dos anys de presó per incitar a l'odi i la violència contra un grup religiós islàmic i difondre idees que justifiquen l'Holocaust i el genocidi.

El Periódico

BARCELONA. Març. **Condemnen a un neonazi per publicar al seu facebook contingut antisemita.** Un internauta que difonia doctrina nazi i xenòfoba a través del seu perfil de Facebook ha acceptat seguir un programa educatiu de drets humans per evitar la condemna de dos anys de presó per incitació a l'odi i a la discriminació. També s'ha acordat el bloqueig del perfil de Facebook del processat, on difonia comentaris xenòfobs i antisemites, a més d'incloure enllaços amb música RAC i amb vídeos sobre matances de jueus en els camps de concentració nazi.

La Razón

ROQUETES. Maig. **Detingut per un delictes de provocació a l'odi i la violència a través d'internet.** Han detingut a un veí de Roquetes per un presumpte delictes de provocació a l'odi a través d'internet. El detingut era el número 4 de la llista de Plataforma per Catalunya a Tortosa a les darreres eleccions municipals; també tenia vinculació amb una reunió de la Falange que es celebrava al 2011 a Roquetes.

Nació Digital

CATALUNYA. Octubre. **Les denúncies d'agressions per motius ideològics creixen un 41%.** L'any 2013 les denúncies per discriminació relacionades amb la ideologia van augmentar un 41%

en relació amb el 2012, convertint-se en la segona causa d'aquest tipus de delictes d'odi, darrera del racisme i la xenofòbia. El Fiscal del Servei de Delictes d'Odi i Discriminació, Miguel Angel Aguilar, diu que les dades que recull la Memòria sobre els casos del 2013 no acaben de reflexar la realitat, ja que existeix una xifra negra de casos no denunciats. Un informe de l'Agència de Drets Fonamentals de la Unió Europea revela que el 82% dels casos de discriminació i/o agressió per motius racistes no es denuncien. La por de la víctima, per exemple una persona que està en situació irregular, fa que en moltes ocasions no presentin denuncia.

El País

SABADELL. Octubre. **Traslladen a la Fiscalia el cas d'un veí que exhibia simbologia nazi al balcó.** La Policia Local de Sabadell ha traslladat als Mossos d'Esquadra i a la Fiscalia el cas d'un veí de la ciutat que exhibia varies banderes nazis i una de la Falange en el balcó del seu domicili. Els agents de la policia local van advertir a l'home que la seva acció podia interpretar-se com un acte d'incitació a la violència, i li van sol·licitar que retirés els símbols. El veí es va negar i per això han traslladat el cas a Mossos d'Esquadra i a la Fiscalia de Delictes d'Odi i Discriminació.

Europa Press

BARCELONA. Desembre. **El fiscal demana tres anys i mig de presó per difondre ideologia nazi a internet.** El fiscal de l'Audiència de Barcelona demana tres anys i mig de presó per difondre ideologia nazi a internet. Els encausats difonien cançons i comentaris neonazis a través d'una ràdio, un bloc i una pàgina de facebook.

El Punt-Avui

BLOC 5 LLUITA ANTIRRACISTA

A continuació un recull de bones pràctiques, lluites i accions reivindicatives que des de diferents col·lectius, organitzacions i institucions de la societat; han dut a terme actuacions de denúncia del racisme, de defensa de la igualtat de drets i oportunitat, de promoció del valor de la diversitat o per fomentar la convivència i la cohesió social.

INICIATIVES SOCIETAT CIVIL A CATALUNYA

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 14 febrer.

[Moments de dolor i emoció a la plaça de Sant Felip Neri.](#)

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 20 febrer.

[Per la plena ciutadania i la dignitat de totes les persones, abroguem la Llei d'Estrangeria](#)

CATALUNYA. Febrer. **Inici del projecte “Desactivem el vot xenòfob”.** “Desactivem el vot xenòfob” és un projecte impulsat per SOS Racisme Catalunya en el que participen entitats d'arreu de Catalunya que estan preocupades per l'avenç del discurs de l'odi. L'objectiu és sumar esforços per frenar el vot xenòfob a les properes eleccions. Davant l'augment preocupant d'opcions polítiques amb discurs racista que pretenen legitimar la discriminació cap a les persones d'origen estranger aprofitant-se del context de crisi econòmica i social, ens unim per a convertir les properes eleccions en una oportunitat per reduir l'ascens de polítiques xenòfobes.

Mitjançant una sèrie d'accions locals descentralitzades es pretén generar debat públic al voltant de l'argumentari de “Primer els de casa”, amb l'objectiu de donar resposta i desmuntar un discurs agressiu i populista que identifica de manera falsa, hipòcrita i irresponsable, una part de la població del nostre país com a responsables dels problemes socials que estem patint.

El dia 8 de febrer va tenir lloc la 1a Trobada del projecte, va tenir lloc a l'Hospitalet del Llobregat; i es va centrar en la realització d'un diagnòstic de la situació que es viu en relació a les situacions de racisme i xenofòbia; i també es va començar a definir el missatge d'una possible campanya que coincidirà amb les eleccions europees del maig de 2014 i les municipals l'any següent.

Hi ha previstes més trobades pel mes de juny i d'octubre, amb l'objectiu de compartir les accions i les preocupacions de les diferents entitats que participen en aquest projecte; com també per articular actuacions de manera conjunta.

SOS Racisme Catalunya.

BARCELONA. Febrer. **Nou Barris Acull i les “Sopes del Món”.** Un any més la Xarxa d'Entitats Nou Barris Acull realitza “Sopes del món” una activitat que vol promoure el coneixement entre els veïns i veïnes dels barris. Des de l'organització argumenten “Nou Barris sempre ha estat una gran olla, amb una mescla d'ingredients de tot tipus i procedència”.

El Periódico

CATALUNYA. Març. **El racisme invisibilitzat, una de les principals preocupacions que recull l'informe anual de SOS Racisme Catalunya.** SOS Racisme Catalunya ha presentat l'informe “L'estat del racisme a Catalunya -2013”, coincidint amb el Dia Internacio-

nal per l'eradicació del racisme i la xenofòbia. Aquest document, inclou l'anàlisi de l'actualitat política i social de tot l'any, i la memòria del Servei d'Atenció i Denúncies (SAiD). En l'edició d'enguany, l'entitat destaca com el fet més preocupant el nombre de persones que tot i posar-se en contacte amb l'entitat, finalment no denuncien els casos de discriminació. “Per por, per desconeixement dels seus drets, però sobretot i més preocupant, per desconfiança al sistema”, un sistema que els hauria de defensar però que a la vegada crea normatives que generen les seves discriminacions, denuncia la responsable del servei, Àlícia Rodríguez. En total, el 51% de situacions de racisme que van arribar al SAiD el 2013 no es van denunciar. Una de les denúncies de l'entitat és la manca de responsabilitat de les administracions i governs en actuar per eliminar aquestes discriminacions “perquè són un problema de la ciutadania catalana”, explica la directora de SOS Racisme, Alba Cuevas. “Aquest és l'únic informe que recull casos de discriminació a Catalunya. Nosaltres ho seguirem fent, però és una responsabilitat del govern: recollir i visibilitzar per actuar-hi en contra”, explica Alba Cuevas.

[#DOCUMENTACIÓ: L'estat del racisme a Catalunya. Informe 2013 SOS Racisme Catalunya](#)

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 21 març.

[Totes contra el racisme, en el Dia Internacional per l'eradicació del racisme i la xenofòbia](#)

CATALUNYA. Març. **UCFR fa una compareixença al Parlament de Catalunya.** Unitat Contra el Feixisme i el Racisme fa una compareixença a la Comissió d'Acció Exterior, Unió Europea i Cooperació del Parlament de Catalunya amb la finalitat d'informar sobre les activitats i els objectius de la plataforma. *UCFR.*

BARCELONA. Març. **Manifestació antiracista per commemorar el 21 de març.** Dissabte 22 a la tarda a Barcelona va tenir lloc una manifestació per commemorar el Dia Internacional per l'eradicació del racisme. La convocatòria vol ser una resposta al creixement de diverses forces d'extrema dreta a tota Europa -Alba Daurada, Jobbik, FN, UKIP, Lega Nord...- i, també, davant l'amenaça que aconsegueixin incrementar la seva presència al Parlament Europeu després de les properes eleccions europees (maig 2014). Per això aquesta resposta ciutadana contundent rebutjant les ideologies de l'odi. Una manifestació que forma part d'una jornada internacional contra el feixisme i el racisme impulsada per KEERFA (moviment contra el feixisme i el racisme a Grècia) juntament amb altres moviments europeus.

SOS Racisme Catalunya.

BARCELONA. Abril. **La UPF crea un mètode per mesurar la xenofòbia als discursos polítics.** El Grup d'Investigació Interdisciplinari en Immigració (Gritim) de la Universitat Pompeu Fabra

(UPF) ha dissenyat un mètode per identificar i mesurar la xenofòbia en els discursos polítics. La fórmula s'ha posat a prova a Catalunya. S'han analitzat 103 fonts d'informació procedents de programes electorals, de debats al Parlament i entrevistes en els mitjans de comunicació realitzades entre 2007 i 2012 de les 6 formacions polítiques: CIU, ERC, ICV, PP, PSC i PxC. Per a que un discurs sigui considerat xenòfob els primers tres indicadors dels 15 que contempla el mètode: s'ha de dirigir de forma explícita només als ciutadans amb dret a vot, ha de donar una imatge de la immigració en termes de polarització i conflicte; i ha d'utilitzar conceptes negatius o exageracions a l'hora de representar al col·lectiu.

El País.

BARCELONA. Maig. **Acomiadada per racista.** El Futbol Club Barcelona va decidir acomiadar a una treballadora de l'empresa que durant un partit de futbol havia insultat a un dels jugadors. El Codi Ètic del Barça, en el punt 4.14 exposa una sèrie de principis i valors que ataquen aquests tipus de pràctiques racistes.

El Mundo

BARCELONA. Maig. **Presentació de Barcelona de la campanya "No votis injustícia".** En el marc del projecte de SOS Racisme Catalunya "Desactivem el vot xenòfob, es presenta la campanya "No votis injustícia" que es realitza de manera conjunta amb més de trenta entitats d'arreu de Catalunya.

"Si estem en un acte com aquest, vol dir que les coses no van bé", és així com ha començat la seva intervenció el representant de la Plataforma Antiracista de Salt, Mostaphà Shaimi. La preocupació per l'avenç del discurs racista entre alguns partits polítics i l'èxit d'aquest discurs entre una part de la població, ha estat el que ha motivat la creació d'aquesta campanya amb l'objectiu de desmuntar l'argumentari populista "primer els de casa".

El perill és ja una realitat a alguns països europeus. Segons ha explicat el polític Aitor Hernández-Carr, existeix la possibilitat que a les eleccions europees guanyin diferents partits xenòfobs a almenys quatre països: França, Regne Unit, Àustria i Holanda. Ricard Vilaregut, representant de la plataforma "Badalona som totes i tots" que forma part de la campanya, ha remarcat la importància que cada entitat creï espais de debat i discussió a nivell local, per generar "cordons sanitaris" que impedeixin l'èxit d'aquests partits.

La campanya, impulsada per SOS Racisme Catalunya amb l'assessorament de l'organització de comunicació Quepo, es realitzarà a nivell nacional però estarà formada per accions locals. La feina al carrer i el contacte amb el veïns i veïnes és considera una estratègia clau per assolir l'objectiu. Més informació a la [web](#).

SOS Racisme Catalunya

BARCELONA. Maig. **Una vegada més SOS Racisme Catalunya engegava los Mistos Electorals.** De nou amb l'inici de la campanya per a les Eleccions Europees del proper 25 de maig, SOS Racisme Catalunya engegava la seva campanya Mistos Electorals: #mistos #25M. Aquesta és una iniciativa que l'associació duu a terme des de l'any 2007, és una acció de seguiment del discurs dels candidats polítics i les seves accions durant la campanya amb l'objectiu de denunciar els continguts racistes i xenòfobs.

Les eleccions al Parlament Europeu del proper 25 de maig es celebren en un context on l'avenç del discurs racista entre alguns partits polítics i l'èxit d'aquest discurs entre una part de la població és una realitat. Els darrers mesos hem observat que aquestes ideologies compten amb un ampli suport en alguns països europeus. De manera que hi ha un perill real de que a la propera legislatura hi hagi una presència considerable de partits racistes i xenòfobs al Parlament Europeu. El Partit Popular encén la pre-campanya. Tot i que la Campanya #mistos #25M no comença fins la mitjanit, el candidat del Partit Popular de Catalunya, Santiago Fisas, no s'ha fet esperar i fa uns dies en un acte a Mataró va llançar el primer misto. Des d'un dels barris amb més població d'origen immigrat, va reclamar a la Generalitat que "retiri la targeta sanitària als immigrants amb menys de dos anys d'arrelament, en compliment del Reial Decret en vigor des de 2012", advertint que "tot i que els serveis mínims s'han de garantir per a tothom, l'estat del benestar és limitat".

SOS Racisme Catalunya.

MANRESA. Maig. **La Plataforma Tots fem Bages i la Federació d'Associacions de Veïns, i SOS Racisme han presentat a Manresa la campanya "No votis injustícia".** La Plataforma Tots fem Bages i la Federació d'Associacions de Veïns, i SOS Racisme han presentat a Manresa la campanya "No votis injustícia". que té l'objectiu de frenar el vot xenòfob a les properes eleccions europees. A la presentació, Edo Bazzaco, de SOS Racisme, va explicar com a països com Anglaterra o França és probable que opcions polítiques clarament racistes, amb un discurs centrat en l'odi, guanyin aquestes eleccions. Va dir també que "el discurs de primer els de casa és ja una cosa normal a converses de cafè, a la feina i fins i tot a nivell polític i que cal desactivar-lo, enlloc de només silenciar-lo, l'hem de visibilitzar i l'hem de combatre." El representant de la Federació, Enric Martí, va explicar la seva adhesió a la campanya "No votis injustícia" perquè és important convèncer a les persones que "votin pensant en la justícia social enlloc de només tenint en compte els slogans fàcils". Francesc Xavier Navarro, de Tots fem Bages, va fer una crida a "entitats culturals, esportives, socials i a ciutadans i ciutadanes particulars a participar d'aquesta campanya organitzant activitats, tallers o debats" perquè és amb la màxima implicació de tothom que es podrà fer front a aquestes actituds que van en contra de la justícia social i la convivència.

Tots fem Bages.

BARCELONA. Maig. **Migrar no és cap delict.** Migrar no és cap delict és un vídeo de la Campanya "No votis injustícia", es tracta d'un vídeo que pretén desvetllar mentides que es diuen al voltant de les persones d'origen diversos: "Ens enganyen quan ens diuen que els immigrants ens estan envaint; ens enganyen quan ens diuen que "els immigrants" són tots delinqüents. La gran majoria de les persones d'origen estranger condemnades cada any per delictes a l'Estat espanyol són de nacionalitat espanyola. La majoria de detencions que pateixen es deuen a la seva situació administrativa irregular; ... Es pot veure el vídeo.

SOS Racisme Catalunya

CATALUNYA. Maig. **SOS Racisme alerta del perill de la normalització de l'extrema dreta en el balanç de les europees.** L'associació antiracista ha fet balanç del resultat de les eleccions al Parlament Europeu,

del passat 25 de maig. Alba Cuevas, portaveu de SOS Racisme, ha qualificat el resultat dels comicis de “gran perill”. En una campanya on la immigració no ha estat el focus i a l'Estat i a Catalunya els debats s'han centrat més en l'eix nacional, ha recordat Cuevas, els resultats a nivell estatal pel que fa a les forces obertament racistes i xenòfobes han estat baixos. Entre d'altres motius perquè, segons SOS Racisme, el PP continua “recollint posicionaments de l'extrema o ultradreta”. Aitor Carr, Professor Associat de Ciències Polítiques de la UB, ha titllat els resultats de “punt d'inflexió per l'extrema dreta a Europa”, perquè han passat d'estar “en un semi-gueto” a poder ser “actors normalitzats”.

SOS Racisme Catalunya

BARCELONA. Maig. **Inicia l'activitat l'observatori de seguiment del discurs polític racista, OPRAX a Catalunya.** SOS Racisme Catalunya ha presentat, al Col·legi de Periodistes, l'OPRAX (Observatori de polítiques racistes i xenòfobes de Catalunya), una nova eina clau local de monitoratge de discursos i polítiques racistes i xenòfobes als municipis catalans. Un observatori que sistematitza i analitza els discursos polítics racistes i xenòfobs als municipis de Catalunya. Els apartats claus de l'OPRAX, que es nodreix d'una cinquantena d'observadors/es en 20 municipis, són les Denúncies, les Bones Pràctiques i el Mapa on es visibilitza l'evolució del vot xenòfob. Tenint en compte que les eleccions locals seran l'any vinent, SOS Racisme ha decidit apostar per un observatori, l'OPRAX, perquè segons ha dit la portaveu, Alba Cuevas, “és responsabilitat nostra fer denúncia d'aquests espais que estan guanyant els partits racistes i d'extrema dreta”. [Més informació](#)

SOS Racisme Catalunya

BARCELONA. Maig. **Neix l'aixada antiracista un nou espai de lluita contra el racisme i la xenofòbia.** L'Aixada Antiracista és la unió de diferents actors que ja treballen, des de diferents àmbits i intensitats contra el racisme. La nova plataforma és un espai d'inclusió per a moltes associacions juvenils, que tot i partir d'un posicionament antiracista, no disposaven d'un espai per canalitzar i fer visible aquest compromís. L'Aixada busca ser aquest dispositiu que permeti la seva inclusió en la lluita per la igualtat de drets, així com ser una resposta immediata i unitària a fets i discursos que inciten a l'odi i la desconfiança, amb l'objectiu de contribuir a construir una societat justa, plural i solidària on es respectin els drets de tothom. Les entitats que formen actualment l'Aixa Antiracista són: El Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), SOS Racisme Catalunya, BocaRàdio, Servei Civil Internacional Catalunya, Col·lectiu de Joves Comunistes, Acció Escolta de Catalunya, Joventuts d'Unitat Progressista (JUP), Joves d'Esquerra Verda Barcelona, Espais Catalans, Acció Jove–Joves de CCOO, Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut (AECS), Consell de Joventut d'Horta–Guinardó (CJd7), Consell de la Joventut de Badalona, Queixal d'en Xoves, Minyons Escoltes i Guies i Joventuts Socialistes de Catalunya.

Catalunya Plural

BARCELONA. Maig. **Protesta de l'Aixada davant l'Oficina del Parlament Europeu per alertar del perill de l'augment de l'extrema dreta a la UE.** 15 entitats que formen part de l'Aixada Antiracista van organitzar una acció de protesta, que també volia ser un advertiment, davant l'Oficina del Parlament Europeu a Barcelona. L'acció consistia en col·locar banderes marcades amb un crespó negre en senyal de dol i de preocupació pel

creixement de l'extrema dreta i el populisme a les institucions comunitàries. Entre les banderes hi havia la de la Unió Europea i les de diversos països membres afectats, com França o el Regne Unit, acompanyades d'una pancarta amb el lema “Europa lliure de racisme”.

SOS Racisme Catalunya.

IGUALADA. Maig. **Teatre antirumors amb Atlas i la Xixa Teatre.** L'equip “Canvia el Xip!” de la Fundació ATLAS, va protagonitzar el passat 24 de maig una nova acció de carrer guiada per La Xixa Teatre. Durant l'acció, vam fer emergir diferents realitats amb les que convivim; la desigualtat, la por, l'odi, els rumors... perquè fossin els propis espectadors qui a través de la dinamitzadora en traguessin les seves pròpies conclusions. El [video](#) de l'acció!

Fundació Atlas.

CATALUNYA. Juny. **Balanç de la campanya No votis injustícia.** “La campanya No votis injustícia” per desactivar el vot racista i xenòfob durant el període previ a les eleccions al Parlament Europeu del passat 25 de maig, ha donat els seus fruits. Sota el lema “Primer els de casa? No, primer justícia. Que no et confonguin d'enemic”, la campanya, realitzada amb coordinació amb l'ONG audiovisual Quepo, ha tingut presència en els municipis de la trentena d'entitats implicades: començant per Barcelona, Manresa, Santa Coloma, L'Hospitalet de Llobregat, Mataró, Malgrat de Mar, entre molts d'altres municipis. Com era previst, s'han organitzat accions al carrer per repartir materials de la campanya i parlar amb veïns i veïnes dels perills que suposa votar odi i injustícia, a Barcelona, Manresa, Badalona, Igualada, Vic i Abrera. L'objectiu era qüestionar els discursos racistes que afloessin en una campanya electoral, a Catalunya i l'Estat, menys marcada pel discurs anti-immigració i més per l'eix nacional.

SOS Racisme Catalunya

BARCELONA. Juny. **Més de trenta entitats reclamen la regularització sense contracte de treball.** Al crit de “Cap persona és il·legal”, entitats i persones en situació administrativa irregular de diferents poblacions catalanes van manifestar-se, el passat diumenge 2 de juny, pel centre de Barcelona. Reclamen que la regularització de la seva situació, és a dir, aconseguir papers; no vagi lligada a la necessitat de tenir un contracte de treball, ja que ens temps de crisi és molt difícil.

Directa.cat

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya.

[4 juny Catalunya premia l'antiracisme de Tutu](#)

IGUALADA. Juny. **Tots som de casa, a Igualada PxC no ens enganya.** El passat dissabte 7 de juny a Fundació Atlas van organitzar a Igualada una acció per respondre a la recollida d'aliment només per “els de casa” organitzada per Plataforma per Catalunya. L'acció va ser un èxit! Hi van participar persones de molts països, tot va transcórrer de forma pacífica i cívica tot i les provocacions dels membres de PxC presents. *Fundació Atlas.*

COMUNICAT. 15 juny

[Pel tancament dels CIE perquè són indignes, perquè atempten contra els Drets Humans, perquè són una vergonya](#)

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 20 juny.

[Donem visibilitat a les persones refugiades](#)

HOSPITALET LLOBREGAT. Juny. **La campanya “No votis injustícia” a la Festa de la Diversitat.** Membres de l'associació Mujeres Palante i d'UCFR L'Hospitalet van presentar en el marc de la XX Festa de la Diversitat de L'Hospitalet de Llobregat, la campanya “No votis injustícia” per fer difusió del “primer justícia!”.

Mujeres Palante

HOSPITALET LLOBREGAT. Juny. **Girem l'esquena al racisme.** El grup de joves de Joves per la Igualtat i la Solidaritat (JIS) de L'Hospitalet de Llobregat han presentat el documental “En Trànsit” a l'equipament de La Florida: han compartit els seus processos migratoris, comptant amb la presència d'un dels testimonis del documenta. Han aprofitat per presentar la campanya “No votis injustícia”. Més informació sobre la acció a la [web](#).

Joves per la Igualtat i la Solidaritat

MANRESA. Juny. **“L'Europa que ve”.** El 27 de juny des de la Plataforma Tots Fem Bages es va organitzar una xerrada que sota el títol “L'Europa que ve!” pretenia analitzar els resultats de les eleccions europees i l'increment en el nombre de vots dels partits racistes i xenòfobs. La xerrada va ser a càrrec del David Karvala de Unitat contra el Feixisme i el Racisme.

Tots fem Bages.

BARCELONA. Juny. **2a Trobada “Desactivem el vot xenòfob”.** El dissabte 28 de juny va tenir lloc a Torre Jussana la segona trobada “Desactivem el vot xenòfob”, impulsada per SOS Racisme en el marc de la campanya No Votis Injustícia. Hi van participar entitats i col·lectius de Barcelona, Vic, Igualada, Manresa, Abrera i Mataró. L'objectiu de la trobada va ser valorar de manera conjunta els resultats electorals dels partits i polítics xenòfobs a les eleccions europees del 25 de maig, i al mateix temps revisar el missatge, els materials i les accions de la campanya. També es van posar en comú les actuacions de partits i polítics xenòfobs en els municipis catalans, reflexionar i intercanviar experiències i accions contra el vot xenòfob implementades a nivell local.

SOS Racisme Catalunya

BARCELONA. Juny. **Jornades d'UCFR: “Lluitem en xarxa contra el feixisme i el racisme”.** La plataforma Unitat Contra el Feixisme i el Racisme va organitzar la jornada “Lluitem en xarxa contra el feixisme i el racisme” per parlar sobre els resultats de les eleccions europees on s'ha constatat una forra pujada de l'extrema dreta. Amb l'objectiu d'analitzar el que ha passat i plantejar propostes per poder fer front al feixisme i al racisme des de diferents àmbits.

UCFR.

BARCELONA. Juny. **3a edició del cinefòrum Cinexclusió dedicat als drets vulnerats.** El Grup d'Acció de Cultura de SOS Racisme Catalunya impulsa la tercera edició del cicle de cinema i debat Cinexclusió, dedicat als drets vulnerats, durant el mes de juliol, al Casal del Pou de la Figuera. Aquesta edició es fa en col·laboració amb l'Institut de Drets Humans de Catalunya i pretén reflexionar sobre com s'estan erosionant els drets a la salut, els drets de les dones i els drets a l'habitatge i a la ciutat.

SOS Racisme Catalunya

BARCELONA. Juliol. **El barri de la Verneda s'organitza contra la presència del Casal Tramuntana.** Reacció del veïnat i de les entitats del barri de la Verneda a l'arribada del Casal Tramuntana a aquest barri del districte barceloní de Sant Martí. Entre altres accions de denúncia es crea la Plataforma Antifeixista de La Verneda.

Directa.cat

MANRESA. Juliol. **Veïns i veïnes eviten un acte racista de PxC.** Tot i que l'ajuntament de la ciutat no havia autoritzat a Plataforma per Catalunya dur a terme una activitat al carrer que consistia en un recapte d'aliments “només pels de casa”; membres de l'organització van obviar que no disposaven de permís i van iniciar la seva acció. Més de 70 veïns i veïnes de Manresa els hi van impedir.

Tots fem Bages.

BADALONA. Juliol. **Gitanos i paquistanesos de Sant Roc creen una entitat per superar les tensions racials.** Líders de la comunitat gitana i paquistanesa de Sant Roc després d'alguns conflictes que han tingut lloc al barri han considerat que era imprescindible trobar un espai conjunt per tal de prevenir aquestes tensions. La nova associació, Associació Intercultural de Badalona, té com a objectiu principal rebutjar la discriminació racial i promoure la igualtat.

La Vanguardia.

IGUALADA. Setembre. **Canvia el Xip.** La Fundació Atlas difon el nou vídeo de la campanya “Canvia el Xip”. Aquesta és la primera d'un seguit de càpsules que pretenen donar arguments per canviar posicionaments en relació a diversitat i la convivència. Enllaç amb el [vídeo](#).

Fundació Atlas.

BARCELONA. Setembre. **Tancarem el CIE contra la xacra dels Centres d'Internament per a Estrangers.** Una vintena d'entitats i persones del món de la cultura han presentat públicament la campanya Tancarem el CIE. “Al país que volem no hi pot haver aquesta xacra”. Així de contundent va estar Rita Marzoa, en representació d'Òmnium Cultural, en la roda de premsa que va tenir lloc el 25 de setembre a la Sala d'Actes de Cotxeres de Sants. Eren vint les entitats presents a la presentació de la campanya Tancarem el CIE, impulsada per SOS Racisme Catalunya, Tanquem els CIEs i Fundació Migrastudium; que vol ser una mobilització ciutadana. Les entitats han comptat, també amb persones del món de la cultura, com el cantant Gerard Quintana o l'actriu Carme Sansa, per amplificar la crida a la mobilització, que culminarà els dies 17 d'octubre (19h miting piulada amb 100 veus contra el CIE a Cotxeres de Sants) i el 18 d'octubre (17h Encerclada al CIE de Zona Franca).

SOS Racisme Catalunya.

BARCELONA. Octubre. **Aquest 12 d'octubre Res a celebrar.** Unitat Contra el Feixisme i el Racisme ha organitzat per aquest 12 d'octubre la jornada per la "Convivència en la Diversitat, en la que participaran diferents associacions i col·lectius durant tot el dia a la plaça de Sants i a Cotxeres.

UCFR.

COMUNICAT.

UCFR 12 octubre.

[No volem nazis a Barcelona.](#)

BARCELONA. Octubre. **100 veus de la cultura, la comunicació, la política i les organitzacions civils reclamen el tancament del CIE de Barcelona.** Més de 500 persones han omplert el primer dels dos actes de la campanya [Tancarem el CIE](#) al recinte de Cotxeres de Sants. L'objectiu, acomplert, era escoltar 100 veus de persones d'associacions, professionals del món de la cultura, de la comunicació, representants polítics i de sindicats expressant les seves raons contra el CIE. També s'han sentit un parell de testimonis que van passar pel CIE de Barcelona. Alba Cuevas, portaveu de SOS Racisme, ha recordat a la primera intervenció la responsabilitat de l'Estat i ha sigut clara: "No volem CIEs ni aquí ni enlloc".

SOS Racisme, juntament amb la plataforma Tanquem els CIEs i la fundació Migra Studium són les tres associacions impulsores de la campanya, que ha aconseguit 165 associacions adherides i més de 1300 persones títol individual. L'advocat penalista Josetxu Ordoñez, ha fet una descripció de l'estat dels interns del CIE de Zona Franca que la seva entitat visita, periòdicament des de fa 3 anys. Mireia Vehí, de Tanquem els CIEs, ha definit el CIE com quelcom que "no és legal, no és legítim, ni és eficaç", una peça que "va amb la maquinària de l'Europa Fortalesa".

Un acte conduït pel periodista Carles Solà que ha comptat amb la presència i el suport del món de la cultura, de les associacions i altres organitzacions socials, així com també membres de diferents partits polítics.

SOS Racisme Catalunya

BARCELONA. Octubre. **Gairebé un miler de persones rodeja el CIE de Barcelona per reclamar-ne el seu tancament.** Unes 1000 persones han caminat rodejant l'illa que envolta el Centre d'Internament per a Estrangers (CIE) de Barcelona, situat al carrer E de Zona Franca. No s'ha pogut fer la cadena humana esperada en els 2.200 m de perímetre de l'illa, però sí que s'ha fet un 60% del tram previst, que equivaldria a rodejar l'edifici real del CIE. Les persones s'han agafat les mans i han corejat consignes com ara 'Cap persona no és il·legal' o 'Tancarem, tancarem, el Centre d'Internament'.

En un escenari habilitat, s'ha llegit el [manifest](#) i hi ha hagut actuacions del cantautor Cesk Freixas i dels músics Yacine Belahcene i Massyl Aitahmed. Així com també parlaments de membres de SOS Racisme Catalunya, la fundació Migra Studium i la plataforma Tancarem el CIE, tots tres membres de la campanya Tancarem el CIE. Es pot veure un [video](#) de l'acte.

SOS Racisme Catalunya

BARCELONA. Novembre. **En record de la Nit dels Vidres Trencats.** El passat divendres 7 de novembre Unitat Contra el Feixisme i el Racisme amb el suport d'Amical de Mauthausen i altres camps i de totes les víctimes del nazisme d'Espanya van organitzar un acte per commemorar la Nit dels Vidres Trencats, "1938-2014 Feixisme Mai Més". L'acte ha tingut lloc a la plaça Anna Frank i ha comptat amb els parlaments de diferents entitats i actuacions musicals.

UCFR.

EL VENDRELL. Novembre. **Manifestació a El Vendrell per demanar justícia per Yassir: "La vida no s'arxiva".** Un gran lema a la pancarta: "La vida no s'arxiva. Justícia per Yassir!" Darrere, desenes de persones solidàries. La marxa va recórrer diversos carrers del centre de El Vendrell i després es va dirigir a l'edifici dels Jutjats, precisament on una jutgessa ha decidit no tirar endavant el cas.

La convocatòria feta pel Grup de Suport Justícia x Yassir a la plaça Vella del Vendrell per protestar contra la decisió de la jutgessa d'arxivar sense judici la investigació sobre les causes i responsabilitats de la mort de Yassir, vendrellenc de 29 anys que va morir el 31 de juliol de 2013 a la comissaria dels Mossos d'Esquadra de la capital del Baix Penedès.

Xarxa Penedés.cat

MANRESA. Novembre. **Pintem contra el racisme.** El dissabte 15 de novembre, a la Plaça del mercat del Puigmercadal de Manresa la Plataforma Tots Fem Bages va organitzar l'acte de rebuda de la "Sonda de Paper" un llibre d'artista itinerant contra el racisme.

Plataforma Tots fem Bages.

BARCELONA. Novembre **Una proposta de cinefòrum per treballar estereotips amb la pel·lícula London River.** En el marc del festival de Cultura del Raval RAVAL(S) l'Associació Salut y Família i SOS Racisme Catalunya van organitzar un cinefòrum a la Sala Miscelànea amb la pel·lícula London River, amb l'objectiu de debatre com els estereotips i la cultura de la por poden afectar en la convivència.

SOS Racisme Catalunya

BARCELONA. Novembre. **Lampedusa beach, una obra de teatre que reflexiona sobre les migracions.** Lampedusa Beach és una producció d'Espai Àfrica-Catalunya, un drama dirigit per Moisés Maicas amb Bàrbara Roig (actriu) i Djibril Ngom (percussionista), que s'ha representat el mes de novembre al Teatre l'Acadèmia. L'autora de l'obra, la dramaturga siciliana Lina Prosa, ha creat un personatge, la Shauba, per donar veu als centenars d'africans i africanes sense veu que han acabat al fons del mar.

SOS Racisme Catalunya.

BARCELONA. Novembre. **La xarxa juvenil l'Aixada presentarà la "denominació d'origen" antiracista.** La xarxa juvenil antiracista L'Aixada ha presentat el segell de "Denominació d'Origen Antiracista", un distintiu per a les entitats compromeses amb la lluita antiracista. Ho ha fet en una trobada d'entitats a l'Ateneu de La Base al barri del Poble Sec. Aquest és un projecte està impulsat per SOS Racisme, el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB) i l'associació juvenil Boca Ràdio. El segell permet a les entitats identificar-se com entitats comprome-

ses amb la lluita i, d'aquesta manera, semblar la ciutat d'espais alliberats de racisme. A més a més, el segell recollirà un conjunt d'eines que es posen a disposició de les entitats interessades per a que puguin treballar de manera directa els valors de la inclusió, la no discriminació, la diversitat i antiracisme.

SOS Racisme Catalunya.

BARCELONA. Novembre. **Engegen els àpats de La Família del costat a Horta-Guinardó, espais de trobada per combatre estereotips i prejudicis.** El cap de setmana del 29 i del 30 de novembre el districte d'Horta Guinardó va acollir una part molt important del projecte [La Família del Costat](#), una idea provinent de SOS Racisme al País Basc i que SOS Racisme Catalunya ha decidit posar en marxa a la capital catalana, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona.

-- Mole, quesadillas, llom farcit amb ametlles i vichysoise va ser el menú escollit al primer sopar del projecte, per la Roser i el Pep, la família d'Horta que va convidar a sopar la família de la Paulina-- . Edo Bazzaco, portaveu de SOS Racisme va explicar el per què d'aquest projecte, que ajunta conceptes com ara veïnatge, antiracisme i diversitat: "Falten espais i oportunitats perquè els i les veïnes de Barcelona es puguin conèixer". I alhora, va precisar, per treballar tant els estereotips i prejudicis com els efectes del racisme social. La Roser, l'amfitriona d'aquest primer sopar, va explicar als mitjans de comunicació que estava "molt contenta" de conèixer la cultura de la Paulina i poder relacionar-s'hi. Al seu torn, la Paulina, que porta dos anys vivint a la ciutat, va remarcar que primer no coneixia ningú a la ciutat, però que ara ja té una amiat, la Loli, que també va convidar ahir, i vol "continuar coneixent gent" a Barcelona.

SOS Racisme Catalunya.

GRANOLLERS. Novembre. **L'entitat Papers per a Tothom de Granollers demana flexibilitat en la concessió de permisos de residència.** La delegació del Vallès Oriental de l'entitat Papers i Drets per a Tothom ha presentat una proposta de moció a l'Ajuntament de Granollers. Un text que demana que es flexibilitzin les condicions per a la concessió i renovació dels permisos de residència i treball a persones estrangeres sense papers

i establir un mecanisme que permeti incloure al padró municipal a totes les persones que resideixen a la ciutat, inclosos els casos de persones que no disposen de domicili fix.

Avui

BARCELONA. Novembre. **Altres visions de l'islam.** L'associació Qàlam organitza un festival per donar a conèixer l'islam, l'objectiu de és donar altres visions d'aquesta cultura, establir punts de diàlegs i enfortir la convivència.

El Periódico.

BADALONA. Desembre. **Entitats socials denuncien l'exclusió sanitària de gitanos romanesos a Badalona.** La Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya ha denunciat 72 casos d'exclusió sanitària l'últim any a Catalunya, assenyala que el 12,5% d'ells han tingut lloc a Badalona. Els nou casos d'exclusió sanitària a Badalona han tingut lloc al CAP de Sant Roc, al CAP de la Salut i a l'Hospital Trias i Pujol. La meitat de les denúncies són factures que han rebut les persones afectades després d'haver estat ateses per dolències urgents.

La Vanguardia

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 18. Desembre.

[La lliure circulació de les persones és una qüestió de justícia i dignitat.](#)

BARCELONA. Desembre. **CCOO aprova resolució pel tancament dels CIE.** El sindicat CCOO de Catalunya va presentar recentment en roda de premsa la resolució de la seva Comissió Executiva sobre els centres d'internament d'estrangers (CIE), que va tenir lloc al novembre. La resolució explica el context de l'existència dels CIE, explica els passos realitzats per tenir més informació sobre aquests espais (anàlisi de dades del CITE-CCOO, entrevistes i fins tot una visita al centre situat a la Zona Franca) i el seguiment als actes de la campanya Tancarem el CIE de Barcelona. [Més informació.](#)

SOS Racisme Catalunya.

INICIATIVES DE LES INSTITUCIONS CATALANES

CATALUNYA. Gener. **El Govern aprova el seu primer Pla de Protecció Internacional a Catalunya.** El Govern ha aprovat el Pla de Protecció Internacional a Catalunya, un instrument que estableix els principis, les mesures i les línies de finançament per acollir i protegir les persones amb temors fundats de ser perseguides als seus països d'origen o de residència habitual per motius de raça, religió, nacionalitat, opinions polítiques, pertinença a un grup social, gènere o orientació sexual. El Pla inclou l'impuls de propostes de millora del règim jurídic d'aquest col·lectiu, actuacions de formació i informació, l'acollida o la participació coordinada en reassentaments i en supòsits d'afluència massiva de persones desplaçades. Les mesures s'adrecen, d'una banda, les persones perseguides i, de l'altra, el conjunt de la societat cata-

lana per conscienciar-la sobre la necessitat d'incidir políticament i social davant els conflictes internacionals que provoquen les diverses formes de persecució.

Departament de Benestar i Família

CATALUNYA. Gener. **La Consellera de Benestar i Família crida a "deslegitimar amb serenitat el discurs de la por, la divisió i l'enfrontament" davant possibles derives racistes i xenòfobes.** Neus Munté, Consellera del Departament de Benestar Social i Família, ha instat a "deslegitimar amb serenitat el discurs de la por, la divisió i l'enfrontament" davant possibles derives racistes i xenòfobes. Ha afegit, "hem d'aportar arguments reals i convinciments que desmuntin els rumors i les falses informaci-

ons que circulen, sovint intencionadament, per contaminar el clima de convivència”. Munté ha fet aquestes declaracions durant la inauguració de l'XIè Seminari Immigració i Europa (SIME) de la Fundació ACSAR, que enguany duu per títol “Respostes locals contra el Racisme i la Xenofòbia”. La consellera ha considerat que “la millor feina que podem fer per contrarestar aquestes falses creences és des del nostre dia a dia, en tots els àmbits quotidians, formals o informals. A la feina, amb els amics o a l'entorn familiar hem de ser proactius i estar disposats a relativitzar aquesta mena d'informacions esbiaixades”.

Departament de Benestar i Família

BARCELONA. Gener. **Trias demana visitar el CIE de la Zona Franca.** L'alcalde de Barcelona ha demanat a la Delegada del Govern a Catalunya, Maria Llanos de Luna, que permeti una vista al Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca. En una carta l'alcalde expressa la seva preocupació per la situació que es viu en aquest centre després de conèixer les ordres dels titulars dels jutjats 1 i 17 de Barcelona, exigint una millora de les condicions del centre, que han estat denunciades en diverses ocasions pel Síndic i Organitzacions No Governamentals.

La Vanguardia.

CATALUNYA. Febrer. **El Parlament demana la dimissió de Jorge Fernández Díaz per la tragèdia de Ceuta.** El Parlament va aprovar demanar la dimissió del ministre de l'interior, Jorge Fernández Díaz, per la seva gestió dels fets que van tenir lloc a la frontera entre Ceuta i Marroc, i que van suposar la mort de 15 persones. En una moció aprovada per 104 vots a favor (CIU, ERC, PSC, ICV-EUiA i la CUP), 19 en contra (PPC) i 9 abstencions; el Parlament condemna la tragèdia que va tenir lloc el passat 6 de febrer argumentant que suposen “una clara vulneració dels drets humans”. El Parlament considera que els fets “haurien de comportar la dimissió immediata del ministre de l'interior. El Partit Popular de Catalunya s'ha quedat sol defensant l'actuació de les forces de seguretat de l'estat

El País

BARCELONA. Febrer. **13 anys després dels tancaments.** Al 2001 centenars de persones es van tancar a diferents esglésies de la ciutat de Barcelona per protestar contra la política migratòria del PP. Una protesta que va tenir els seus èxits, ja que va suposar un procés de regularització extraordinari. En motiu d'aquella reivindicació ha tingut lloc a la ciutat una jornada en la que s'ha volgut recordar aquella fita, així com també s'han denunciat i s'ha fet ressò de les lluites d'avui. Entre altres s'ha fet un silenci per les morts de les 15 persones a principis de mes a la platja de Tarajal, s'ha demanat la derogació de la llei d'estrangeria i el tancament dels CIE.

El Periódico.

BARCELONA. Març. El director general per a la Immigració, Xavier Bosch, ha intervingut a l'acte de celebració dels 25 anys de l'organització que ha tingut lloc a l'Ajuntament de Barcelona. El Govern de la Generalitat, per mitjà del director general per a la Immigració del Departament de Benestar Social i Família, Xavier Bosch; ha reconegut la tasca necessària de SOS Racisme davant el risc d'un augment dels discursos excloents a causa de la crisi econòmica i social. Així ho ha

expressat Bosch, director general per a la Immigració, durant l'acte de celebració del 25è aniversari de l'entitat, que ha tingut lloc aquesta tarda al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. L'acte ha estat presidit per l'alcalde de Barcelona, Xavier Trias, i també hi han participat la regidora de Dona i Drets Civils, Francina Vila, el fundador d'SOS Racisme, Pere Camps, i la directora d'SOS Racisme Catalunya, Alba Cuevas.

Departament de Benestar i Família

CATALUNYA. Abril. **El Govern anuncia que impulsa una llei que equipara Catalunya amb els estats més avançats en la lluita contra la discriminació.** El Govern ha aprovat la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei per a la no-discriminació, que té per objectiu fer efectiu el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació per raó de religió, conviccions, discapacitat, edat, origen racial o ètnic, identitat o orientació sexual, o per qualsevol altra condició social o personal. Amb aquesta norma, el Govern pretén situar Catalunya entre els estats del nostre entorn que compten amb les institucions, els instruments i les tècniques jurídiques d'igualtat de tracte i no-discriminació més eficaces i avançades.

Es tracta de combatre qualsevol tipus de discriminació i protegir les possibles víctimes, regulant un seguit de garanties, amb una visió de prevenció i reparació. Entre altres, es preveu un règim d'infraccions i sancions que ha de permetre arribar allà on no arriba el dret penal, quan es tracti de circumstàncies o espais no regulats.

Departament de Benestar i Família

BARCELONA. Juliol. **L'ajuntament de Barcelona es personarà contra l'agressor del jove asiàtic al metro.** L'Ajuntament de Barcelona ha decidit personar-se contra el jove que va agredir a un altre jove amb fenotip asiàtic que estava assegut en un vagó del metro de Barcelona. El primer tinent d'alcalde i president de Transports Metropolitans de Barcelona, Joaquim Forn, ha dit que s'ha pres aquesta decisió després que des dels serveis jurídics hagin considerat que aquesta era la millor fórmula. “Cal fer entendre que la intolerància i la xenofòbia no tenen cabuda a Barcelona” ha dit Forn durant la roda de premsa

La Vanguardia

CATALUNYA. Agost. **El Parlament demana a Llanos de Luna que doni explicacions sobre la situació el CIE.** La delegada del Govern a Catalunya, Maria Llanos de Luna, ha estat citada a comparèixer davant la Comissió d'Interior del Parlament per donar explicacions sobre la situació del Centre d'Internament per a Estrangers de Barcelona. La compareixença proposada per Iniciativa per Catalunya va ser aprovada per la comissió amb els vots de CIU, ERC i PSC. És la tercera vegada en aquesta legislatura que el Parlament demana a la Delegada de Govern comparèixer davant els i les diputades.

El País.

SABADELL. Octubre. **Sabadell posarà multes pels símbols nazis.** L'Ajuntament de Sabadell ja està treballant en l'elaboració d'una ordenança municipal que permeti sancionar i perseguir la utilització de simbologia de caràcter feixista i nazi, i que inciti a la discriminació.

Avui.

BARCELONA. Octubre. **Propostes per millorar les condicions de vida de les persones en situació irregular.** El Consell Municipal d'Immigració de Barcelona ha presentat un conjunt de propostes per a millorar les condicions legals de les persones en situació irregular que viuen a la ciutat de Barcelona.

El Periodico

LLEIDA. Novembre. **Presentació a Lleida del projecte “Femení plural: històries de vida de dones immigrades”.** Presentació del projecte “Femení plural: històries de vida de dones immigrades”, que reflexiona al voltant de les vivències de 19 dones entrevistades.

Departament de Benestar i Família

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 11 novembre.

[El Consell de Ciutat aprova una declaració contra el CIE gràcies a l'impuls de les entitats de “Tancarem el CIE”](#)

COMUNICAT.

SOS Racisme Catalunya. 14 novembre.

[La mobilització ciutadana porta el debat sobre els CIE també a les institucions](#)

PETIT RECURS D'INICIATIVES ARREU

ESTAT ESPANYOL. Febrer. **Informe anual de la Defensora del Pueblo en relació a immigració.** L'Informe de la Defensora del Pueblo, Soledad Becerril, de l'any 2013 recorda els assumptes pendents del Govern espanyol i les institucions amb els ciutadans. La immigració, després de la tragèdia a Ceuta el passar 6 de febrer ha estat un dels temes sobre els que ha hagut de respondre Becerril a la roda de premsa, si bé aquest tema concret no està incorporat a l'informe que fa referència a l'any anterior. Si que es fa referència a les devolucions en calent, a les ganivetes de les tanques i als CIES.

El Diario.es

EUSKADI. Març. **Marxa per una Europa oberta.** Davant la proximitat de les eleccions europees, SOS Racimo, Medicusmundi Guipuzkoa i la Coordinadora de ONGD Euskadi ha organitzat, amb el suport de 58 organitzacions i col·lectius socials, la XVII edició de la Marxa contra el Racisme i la Xenofòbia, amb l'objectiu de denunciar la política de fronteres de la Unió Europea i mostrar la seva oposició als partits d'extrema dreta basats en programes de discriminació.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Març. **Campanya de CEAR: 100.000 signatures per desmuntar les 100.000 concertines de Ceuta i Melilla.** La Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiats ha llengat la campanya [“Esto hay que cortarlo”](#) per denunciar els pous foscos que suposen les fronteres de Ceuta i Melilla. L'objectiu és recollir almenys 100.000 signatures ciutadanes, una per cadascuna de les ganivetes que coronen les tanques, per demanar a Mariano Rajoy que les retiri i exigir el respecte als Drets Humans i a la legalitat a les ciutats autònomes.

Europa Press

ESTAT ESPANYOL. Maig. **Algunes organitzacions acusen al Govern de l'augment de la preocupació ciutadana per la immigració.** La percepció de la immigració com un problema d'Espanya ha augmentat 3,4 punts en els tres últims mesos, segons les darreres dades del Centre d'Investigacions Sociològiques. Diverses organitzacions socials que treballen en l'àmbit d'immigració relacionen aquesta percepció amb l'alarma instal·lada des del Ministeri d'Interior a partir de la mort de 15

persones en el seu intent d'entrar a Ceuta; “El problema no existeix, s'ha generat la seva percepció” asseguren.

El Diario.es

ANDALUSIA. Maig. **Associacions d'immigrants demanen a la UE que assegurin els drets a les fronteres.** “Cap situació pot justificar l'agressió i l'ús de la força contra les persones més vulnerables; la vida humana està per sobre de qualsevol mesura”. La plataforma “Somos Migrantes” demana als partits que es presenten a les eleccions europees del 25 de maig que assegurin els drets de les persones a les fronteres. En un document signat per 13 col·lectius sol·liciten l'eliminació de les concertines de les tanques a Ceuta i Melilla, la incorporació obligatòria d'una xarxa de protecció de drets humans a les principals fronteres, l'accés públic a gravacions i informacions sobre accions a les fronteres; i també el cessament dels acords que suposen l'externalització de les fronteres de UE a tercers països.

El Diario.es

MADRID. Juny. **Es presenta l'Informe: “Expulsiones en caliente”.** Cuando el estado actua al margen de la ley. Aquest informe s'ha realitzat en el marc del Projecte I+D+I IUSMIGRANTE, en el que participen catedràtics i professors de Dret Penal, Internacional, Constitucional, Administratiu i Ètica. Les devolucions o “expulsions en calent” consisteixen en l'entrega, per part de les forces i cossos de seguretat de l'estat espanyol, a les autoritats marroquines de ciutadans que han estat interceptats en zones de sobirania espanyola sense seguir el procediment establert legalment i sense complir les garanties internacionalment reconegudes. Es tracta de pràctiques que vulnereu de facto la vigència dels drets humans, atempten contra la dignitat de les persones i són absolutament injustes.

SOS Racisme Catalunya.

ESTAT ESPANYOL. Juliol. **Andalucía Acoge, SOS Racismo i APDH-A recorren davant el Suprem el reglament dels CIE.** Andalucía Acoge, SOS Racismo i APDH-A han formalitzat una demanda davant el Tribunal Suprem sol·licitant que es declari nuls vuit aspectes del Reglament dels Centres d'Internament per a

persones Estrangeres, que segons el seu judici, vulneren drets fonamentals i converteixen aquests centres en espais amb pitjors condicions que les presons.

El Diario.es

(més informació a l'apartat de CIE)

ESTAT ESPANYOL. Agost. **ONG exigeixen a Mato que garanteixi la sanitat a immigrants en situació irregular.** Amb motiu del segon aniversari de l'entrada en vigor del Real Decret Llei que va suposar la retirada de la targeta sanitària de les persones immigrants en situació irregular del Sistema Nacional de Salut; varies ONG han enviat una missiva a la Ministra de Sanitat, Ana Mato, en la que demanen que compleixi les recomanacions de nombrosos organismes internacionals i garanteixi l'accés a la sanitat dels immigrants en situació irregular. Algunes d'aquestes organitzacions són Amnistia Internacional, Médicos del Mundo, Red Acoge y CERS.

Europs Press

BRUSEL·LES. Setembre. **Migreurop porta a Brussel·les el debat sobre immigració al sud d'Europa.** Dins la plataforma Migreurop, les organitzacions Andalusia Acoge, Asociación Pro Derechos Humanos de Andalucía (APDH-A), Comisión Española de Ayuda al Refugiado (CEAR), ELIN y SOS Racismo; porten a Brussel·les el debat sobre el fenomen migratori al sud d'Europa en una sessió de treball "Frontera Sud: hi ha solucions?" que tindrà lloc a la seu del Parlament Europeu; on es proposaran un seguit de mesures per acabar amb les devolucions en calent i la violència policial contra els immigrants a les fronteres. La intenció de la iniciativa és traslladar als dirigents de la UE una sèrie de propostes i solucions per a resoldre la crisi migratòria a Ceuta i Melilla així, com també, a les aigües del mediterrani on, segon, dades de la plataforma, 2.00 persones han perdut la vida en els darrers 20 anys.

Europa Press.

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **Amnistia Internacional llença una campanya contra la legalització de les devolucions en calent.** Amnistia Internacional és una de les organitzacions internacionals que porta anys denunciant la il·legalitat de les expulsions sumàries d'immigrants a les fronteres. Davant el nou intent del Govern espanyol de legalitzar les devolucions en calent, l'organització, ha llençat una campanya contra aquesta iniciativa que, segons denuncien, "dóna un cop de porta als refugiats a Ceuta i Melilla", dos ciutats considerades per la ONG com "territoris sense drets". Amb el hashtag #PortazoAlGobierno, l'organització demana a la ciutadania que gravi i difonguin vídeos amb cops de porta simbòlics contra les devolucions sense garanties de persones migrants i refugiades a Ceuta i Melilla.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **Diverses ONG exigeixen a Interior més transparència sobre l'operació europea per a interrogar a immigrants.** Un total de 37 associacions, ONG i col·lectius de tot el país han signat un manifest en el que exigeixen al Ministeri d'Interior garanties de que la policia no es servirà de perfil racials per identificar immigrants en situació irregular durant el desenvolupament de l'operació policial europea "Mos Maiorum" contra les migracions clandestines.

El manifest exigeix "respecte absolut pels drets fonamentals dels migrants amb independència de la seva situació administrativa, i garanties de que no seran sotmesos a identificacions ni detencions arbitràries, i que sota cap concepte s'aplicaran criteris de perfil ètnic o racial.

Les organitzacions reclamen major transparència en la gestió de l'operatiu "ja que consideren que per la seva greu afectació als drets fonamentals ha de ser objecte de control judicial i escrutini públic com garantia democràtica de que les operacions de seguretat es realitzen sense afectar a la llibertat dels ciutadans.

El Diario.es

MADRID. Desembre. **Centres de patiment.** Presons racistes, instruments de por i centres de patiment són algunes de les maneres de definir els Centres d'Internament per a persones Estrangeres, tal i com es recull al documental 23.30 una historia cautiva. El llargmetratge pretén esposar i denunciar la crua realitat dels CIE segons l'autor i director David Marra-des. El seu objectiu és posar rostre a les històries dramàtiques i apropar les històries personals als espectadors.

El Diario.es

MELILLA. Desembre. **La imatge del camp de golf de la tanca de Melilla guanya el premi Luis Valtueña.** La imatge de Jose Palazón, és la guanyadora del XVIII Premi Internacional de Fotografia Humanitària Luis Valtueña. Prop de 10 immigrants resisteixen sobre la tanca de Melilla davant un cap de golf relluent situat al costat de la frontera i pagat amb fons europeus. Un agent intenta que baixin per ser immediatament expulsats. [Veure foto.](#)

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **Informe Anual 2014 sobre el racisme a l'estat espanyol.** Un any més, la Federació de SOS Racisme a l'Estat espanyol presenta una nova edició de "l'Informe Anual 2014, Sobre el Racismo en el Estado español". Una eina de lluita valuosa contra el racisme i en favor de la igualtat drets i oportunitats. A la presentació, una vegada més es constata la dificultat de poder analitzar de manera rigorosa l'evolució del racisme a l'estat a través de les denúncies presentades per fets que tenen a veure amb motivacions racistes o xenòfobes. La raó és la manca d'estadístiques oficials. [Més informació i publicació.](#)

SOS Racisme Catalunya